

Lúkas

Inin kagta awahkiska gapit amekene Lúkas. Ig mekseh. Ig wew muwwapu gihapti Uhokri giwatni amekene Pol.

Inin gikagtan akki wotwiy ku samah Kiyapwiye Jesus giwewnay ay amadga inin. In akki wotwiy ku pariye ig awna ku pariye ig keh.

In akki wotwiy ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa hiyeg amadgaya inin. In akki wotwiy ku ig kagam-nihrasima, ignewa wamnihtenwiy.

¹ Kiyapwiye Teófilu, kuwis kaayhsima hiyeg mpiksaw adahan igkis tameknes amadga kagta adahan igkis ekkenes inakni inetit ku pariye danuh ta wotwiy apim inin hawkri.

² Inakni inetit ekkepka wotwiy gapitkis hiyeg ku pariye hiyapni akakwa giwtyakkis ku samah akapuska, ayteke igkis ekkepni muwwapu.

³ Nah kuwis kinetihwa kabayhtiwa gikakkis nerras ku pariye atiwkekknepwi inakni inetit. Inneki keh nah nupewkan kabay adahan nah tamak inakni inetit pehetempi amadga kagta pidahan, kiyapwiye.

⁴ Nah tamak inakni inetit kahadbe pis hiyakni kabayhtiwa ku inakni inetit ku pariye pikannuhwan kuwis ku in inyerwatnene.

Ahj Akki João Batista Giwaypuka Ta Git Zarkeriyas

⁵ Minikwak ku samah amekene Erodis kumadukenete ay Judeyamnaw, pahapwi awayg ig

judeyenepwi gimuwpegakis giw Zakariyas. Ig pa-hapwi gaytakkis amekene Abiyas gihiyegapu ku pariye kannipwiyes agiku ini legis kewye Uhokri Gipin. Gihayo eg amekene Agawh gihiwhi. Guw Isabel.

⁶ Egkis piyamate wadityekwiyokis giwtrik Uhokri. Egkis ka taraksa Uhokri gikumadukan aynesnima.

⁷ Egkis yuma gukamkayhkis mmanawa amakano Isabel eg ka keh bakimni. Egkis kuwis kiyaparapyo kuwis.

⁸ Apim ini hawkri ig amekene Zakariyas gi-hawkanaprik danuh adahan ig kehne gannipwi agiku Uhokri Gipin awaku ku samah ig muwpeg.

⁹ Ayteke nikwe nerras muwpegpiyene ibekhe gannipwikis ku samah igkis inpawa igkis keh. Apim ini ig amekene Zakariyas kaniyka adahan ig parak agikut Uhokri giwskekri adahan ig bukehne iyayrti imihnepye gipetunat Uhokri. Nikwe ig pareke atere.

¹⁰ Madikte hiyeg msecwe kabubuk ayhté kabay-wak. Ayge igkis piriypkewnekwiyes ku samah ig aynete agiku payt bukehne ini iyayrti imihnepye.

¹¹ Pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapkiswe ta git amekene Zakariyas. Ig tabir kihehaptak ini piriypkewket adahan bukehne iyayrti imihnepye.

¹² Ig amekene Zakariyas hiyapni henne, pahaye adahan ig kawadsan ig apisasew kaayhsima.

¹³ Igme ahj awna git:

—Kiyapwiye Zakariyas, ka muwaka apis. Uhokri kuwis timá pipigyeckawni. Kuwewanek

pihayo kiyapuno Isabel kakamkayhnek. Pis sarayh giw João.

¹⁴ Ayge pis kaayhsima batek pinaktinnek. Hawwata kaayhsima hiyeg batek ginaktinkisnek ku samah ig amadga wayk.

¹⁵ Ig humaw kiyatye hiyegnek giwtrik Uhokri. Ig ka higapti win. Ig kawnata higapti higapka ku pariye katiwyen. Ig gitiphaw Uhokrinek ku samah ig ay gutunrik ginag.

¹⁶ Aysawnemenek ig keh kaayhsima israelyenepwi wages gihiyakemnikis gidahan Kiyapwiye Uwohkigawiy.

¹⁷ Ig ayta gapitkiya Ukiparawiynek. Apim ini ig gitiphewne Uhokri ke amekene Eliyasbe. Gannu hawwata ke gidahanbe. Apim ini ig keh igtikabeywotpi gikakkis gikamkayupwi akiw. Ig keh hiyeg kane ihpenepwima wages gihiyakemnikis adahan kibeyne hiyakemniki. Ayge nikwe ig keh igkis waditha gihiyakemnikis marihwa igkis ahegbet gidahan Ukiparawiy gaytni.

¹⁸ Ig amekene Zakariyas timapni henne, ig awna git ahj:

—Mmah ahiyaka nuthu ku inakni piwn inyerwa kahayak? Nah ka iha inakni kabayhtiwatma mmanawa nah kuwis kiyaparepye kuwis. Nuhaya hawwata kiyaparupyo.

¹⁹ Igme ahj awna git:

—Nah Gabriyew, nah apanenekwa nah msakwa gimun Uhokri. Nah awahkiska atan pimin adahan nah kinetihwa pikak adahan nah ekkene inakni inetit ta pit.

20 Pisme ka iha inakni nnetni. Apatra ini pis mataybinek pis monpinek. Pis ka awna pahatnama yuwitnek nekwanek inakni nuwnhu kahayak ta pitnek. Mmanawa inyerwa in kahayak apim ini ku aysaw ahawkanaprik danuh.

21 Igkis kinethwenes ayge, nerras hiyeg ayhté kabaywak igkis wahepnés amekene Zakariyas adahan ig pes. Igkis wakaymnibdi awaku ku samah ig ayipwihwe mpiynepepye ayhté agiku Uhokri giwskekri.

22 Ayteke metakwa ig pes agikutak ini payt. Ig mpiksaw adahan ig awna gitkis nerras hiyeg hen-neme ka ik adahan ig awna. Igkis hiyapni henne, igkis awna:

—Ba ig kamapti ayge agiku Uhokri giwskekri?

Igme msekwe ahehwapwi akak giwaknenwa. Ig ka ik adahan ig awna.

23 Ariwnteké ini gannipwi pisenwa. Nikwe ig tipik danuh ta gipinekut.

24 Awenketeké ini gihayo amakano Isabel biyuhkise. Eg hiyapni henne, eg kapigse gukamkayh, eg ka pes paytrikutak adahan pohowku kayg. Eg awna:

25 —Kiyapwiye Uhokri kagabayisima nukakhu. Kibeyne, ig amnihpen. Ig keh nah ka maraka nupithu akiw giwtrikkis hiyeg.

Ahj Akki Jesus Giwaypuka Ta Gut Mahi

26 Eg amakano Isabel biyuhkis adahan puguhkuna kayg gaw, nikwe ner ahj Gabriyew awahkiska gapit Uhokri ta apitit pahá paytwempu kewye Nazaré ku pariye aynene apit waxri Galiléyamnaw.

27 Ig awahkiska gumin pahapu himano guw Mahi ku pariye kuwis ahiegbet gunetni gikak pahapwi awayg. Ig awayg giw José. Ig amekene Davi gihiwhi.

28 Ig ahj danuh atere ta gupinekut kiyapuno Mahi. Ig awna gut:

—Ba pi ay? Uhokri kabayhap. Ig ay pikak.

29 Eg timapni henne, eg wakaymni. Eg awna:

—Mmahki ner awna nuthu inakni henne?

30 Igme ahj awna gut:

—Ka muwaka apis, kiyapuno Mahi. Pis kabunuga gikak Uhokri.

31 Pis biyuukisnek. Pis sarayhnek pikamkayh awayg. Pis sarayh giw Jesus.

32 Ig humaw kiyatyte hiyegnek. Ig kanumka Uhokri inugikyene gikamkayh. Kiyapwiye Uhokri keh ig kumaduka hiyeg hawwata ke gahawkribe amekene Davibe.

33 Ig kumadukanek amekene Jakó gihiwhipwi akiwka akiwkanek. Gikumadukan yuma amaksemninek.

34 Eg kiyapuno Mahi timapni henne, eg kaytwa giwn:

—Mmahki ini danuh nuthu? Nah kote wewte gikak pahapwinama awayg.

35 Igme ahj kaytwa guwn:

—Ig Uhokri Gitip ig muhuksa ta pipititnek. Ig gidatni parakpinek. Ayge nikwe pis sarayh pikamkayh, ig barewpityenek. Ig Uhokriwa gikamkayh.

36 Ku pis hiyap pikebyi kiyapuno Isabel kuwis biyuukisno, pis hawwatane. Eg kiyaparupyo,

eg kanumka manpigpiyo henneme gubiyuhkisni puguhkuna kayg gaw kuwis.

³⁷ Ig Uhokri detye adahan ig keh madikte. Madikte arikna ka mahikonama gidahan.

³⁸ Eg kiyapuno Mahi timapni henne, eg awna git:

—Nop nah ay. Nah Uhokri gibuk. Hiyawa ig keh ku samah piwn ta nupitit.

Ig ahj timapni henne, ig tipik.

Mahi Gukak Isabel

³⁹ Ariwnteke ini eg kiyapuno Mahi ahiegbetewpi, eg tipik kibentenwa ta apitit pahá paytwempu ku pariye aynene apit waxribdi ay Judeyamnaw.

⁴⁰ Eg danuh atere, eg pareke gipinekut amekene Zakaríyas. Ayge eg uté amakano Isabel. Eg awna gut:

—Ba pi ay?

⁴¹ Pase eg amakano Isabel timé inakni guwn henne, gukamkayh mukuse ay gunaktin. Ayge amun ini eg kawihiptika gapit Uhokri Gitip.

⁴² Nikwe eg awna gut kiyapuno Mahi akak madikte guwakemni. Guwn:

—Pis pi kabunugate gikak Uhokri ariw madikte tinogben. Pikamkayh hawwata kagibunugasima.

⁴³ Pis kiyathan ku samah pis ayta danuhpano nuthu mmanawa pis Ukiparawiy ginag.

⁴⁴ Pase nah timé piwn, nukamkayh mukuse ay nnaktin akak batekka.

⁴⁵ Pis utí kabaykanek kaayhsima awaku ku samah pis ihe Kiyapwiye Uhokri giwn pit. Mmanawa ig keh madikte ku pariye ig wasapanaw pimin.

Mahi Kabayha Uhokri

46 Egme kiyapuno Mahi awna:

—Nah kabayha Uhokri apititakwa nuyakni.

47 Nah kaayhsima batek ku samah ig amnihpen.

48 Mmanawa ig kiyenhu nah gibuk yumanano nukiythani. Akiwka akiwkanek madikte hiyeg kinetihwa numinhunek ku samah nah kabunuga gikak Uhokri.

49 Ig detyewa. Ig keh kibeyne annut ndahan. Ig barewpitye.

50 Akiwka akiwkanek ig kagamnirasima gikakkis madikte hiyeg ku pariye apisnepwi gibohri.

51 Ig kagannusima. Akak giwannen ig pasuhape ku pariye hiyeg kane kumadukasewkere ta git.

52 Ig wiwhe gikiythanikis gipititakkis hiyeg ku pariye detyepwi. Ignesme ku pariye yumanene gikiythanikis ig ikí gikiythanikis ta gipititkis.

53 Ig ikí kaayhsima kabayka ta gitkis hiyeg ku pariye kayehnenepwi ku pariye gimawkanitnenes giwntak Uhokri. Henneme ig ka ikí arik-nawnama ta gitkis hiyeg ku pariye ikewnenepwi ku yuma arikna muwekne gitkis.

54 Kibeyne. Ig parak abet uhawkanwiw wixwiy gihiyegapu israelyenepwi. Ig ka miyeh giwn ku samah ig awna minikwak: “Nah amnihgikisnek.”

55 Ku samah ig awna inakni ta git amekene Abrighth gikakkis gihiwhipwi, ku pariye wahawkripwiw, hennewa ig amnihwiw adahan apanenekwa.

Hennewatbaki eg kiyapuno Mahi awna.

56 Pisenwa nikwe ariwnteke ini eg kiyapuno Mahi msekwe gumun amakano Isabel. Eg mpiyase mpana kayg ayge. Ayteke eg diyuhe ta gupinwat.

João Batista Giwaypuka

57 Ariwnteke ini eg amakano Isabel guhawkanaprik danuh. Eg pamakuteke. Eg sarayh gukamkayh ig awayg.

58 Guhumwayepwi gukakkis gukebyupwi egkis timé gak inakni ku samah Uhokri amnihpig egkis iwasapru atere. Egkis batekyokis payak gukak.

59 Ariwnteke ini pahay paka akiw nikwe hiyeg danuh atere adahan hiwhpiye gukamkayh gipit ku samah judeyenepwi gihiyakemnikis. Igkis sarayhpiye ig bakimni giw giwaprik gig amekene Zakaríyas.

60 Egme ginag awna:

—Kawa. Amawka wis sarayh giw João.

61 Igkisme kaytwa guwn:

—Mmahki? Yuma pahapwinama pikebyi giw henne.

62 Ayteke igkis ipeg ta gimkat gig igkis barasepri adahan igme akki ku samah gimawkan giw.

63 Igme ayá kagta gitkis. Ayge amadga ini kagta ig tamak: “Giw João.” Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

64 Aynewa ig amekene Zakaríyas gibiy ik adahan ig awna akiw. Ig awna, ig kibeyhene Uhokri.

65 Madikte msekwenepwi ayge igkis timé inakni gak henne, igkis wakaymnibdi gidahan kaayhsima. Inakni inetit gimin ibekhewpi muwwapu apitiw ini waxribdi ayge Judeyamnaw.

66 Madikte hiyeg ku pariye timé gak igkis ipeg-minenekwa gihiyakemnikis gimin. Igkis awna:

—Pariye ner bakimni ig humawnek?
Mmanawa in kahayak huwewe wotwiy ku Uhokri ay gikak.

Zakariyas Awna Yuwit Ku Pariye Pes Giwntak Uhokri

67 Igme bakimni gig amekene Zakariyas, Uhokri Gitip kawihpig, ig awna yuwit ku pariye pes giwntak Uhokri. Giwn:

68 —Kibeyne gidahan Uhokri, ku pariye uwohki-gawiy wixwiy israelyenepwi. Ig kuwis parak abet uhawkanwiy wixwiy gihiyegapu. Kuri ig keh wixwiy isamtaw.

69 Ig kuwis awahkise uminwiy pahapwi wamnittenwiy detye. Iaggi gihewi amekene Davi ku pariye gibuk Uhokri.

70 Ig Uhokri keh gawnepepu pitatyepwi kineti-hwa gidahan henne minikwak.

71 Ig awna ku ig keh wixwiy isamtaw giwkis upetunyapuwiy giwkis madikte ku pariye wamiyet-nipwiy.

72 Ig awna gitkis wahawkripwiy amekenegben: “Nah amnihyinek. Nah ka miyeh ku samah nah ikaksin yit.”

73 Mmanawa ig ikakse minikwak git wahawkripwiy amekene Abragh

74 ku ig wiwhpewiy giwakutakkis upetunyapuwiy kahadbe wixwiy ka apisnema kawohkiga-haw ta git Uhokri

75 adahan wixwiy wew waditye barewpitye giwtrik Uhokri madikte ku samah wowskawniwyi amadga hawkri.

76 Pis nukamkayh, pis kanumkanek Uhokri inugikyene gawnepe mmanawa pis danuh gapitkiya Ukiparawiynek adahan pis ahegbetepye madikte apit gaytni.

77 Pis akkinek gitkis gihiyegapu ku igkis isamtaw awaku ku samah Uhokri bayahminigkis ariw gipathawnikis.

78 Mmanawa ig Uhokri kagamnihrasima ukak-wiy. Inneki keh ig paraksa abet uhawkanwiy pahapwi kabutennene inutak

79 adahan ig uguhne gihiyakemnikis hiyeg ku pariye abetnenepwi amisnapyi abetnenepwi apiskarad abohri miyaka. Iggi keh wixwiy msakwa abet pasamrakanek.

Hennewatbaki ig amekene Zakaríyas awna.

80 Ayteke ariwnteke ini ig bakimni aymuhwa. Ig kawih Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa. Ayteke barew gikipari kuwis ig tipik msecwe amadga amatap ku kiney yumanene hiyeg msakwa. Ayge ig msakwa juktah ku aysaw gihawkanaprik danuh adahan ig ekkene Uhokri gihiyakemni ta gitkis hiyeg israelyenepwi.

2

Jesus Giwayapuka

Mt 1.18

1 Apim ini hawkri minikwak amekene Sésar Augustu wasapanaw giminkis madikte hiyeg adahan igkis tamakkiswiyes giwkis ku aysaw gikebyikis.

2 In pitatyé akapuska ig tamakkis giwkis gitkis. Ig keh henne apim ini hawkri ku aysaw amekene Kirinu kumadukene hiyeg ayge Síriyamnaw.

3 Ayge nikwe madikte hiyeg atak ta apitit giwaxrikis ku kiney igkis waypuka adahan igkis tamakkisiwiyes giwkis atere.

4 Ig amekene José tipikwata adahan ig tamakkisiwiye giw. Ig tipik apititak paytwempu Nazaré ku pariye aynene Galiléyamnaw. Ig tipik ta apitit Judeyamnaw ta apitit pahá paytwempu kewye Belém ku kiney amekene Davi ig waypuka. Ig atak atere awaku ig amekene Davi ghiwhi.

5 Ig atak tamakkisiwiye giw gukak kiyapuno Mahi ku kakak ig kuwis ahegbet ginetni. Egme biyuhkisno giwntak Uhokri Gitip.

6 Egkis danuh atere, eg kiyapuno Mahi gukaygaprik danuh adahan eg pamakutekwiyo.

7 Henneme yuma iwetrit ayge gudahan agiku payt danuhpenepwi gipinkis. Aytéke nikwe egkis uté pahá payt pak apin. Ayge eg sarayhe gukamkayh guhimnatine. Eg awasamkuhpig akak giybet. Eg haritasig ta amadgat pak amanaratiy.

Ahj Hiyapkiswa Ta Gitkis Muttuhputnepwi

8 Aygenewa apit ini waxri pahabu muttuhputne ayge amatmadga. Igkis ayge apuriwnes gipigkis muttuh hewke tiyegim.

9 Pahaye adahan pahapwi ahj Uhokri giwatni hiyapkiswe ta gitkis. Uhokri gibutni uguhpigkis. Igkis hiyapni henne, igkis apisasew kaayhsima.

10 Igme ahj awna gitkis:

—Ka yi muwaka apis. Timapnabay nuwnhu. Nah ewk yit kibeyne inetit. Kaayhsima batekka ay gidahankis madikte hiyeg.

¹¹ Mmanawa ku apim inin yamnihten amadgat wayk kuwis. Ig waypuka apit ini paytwempu ku kiney amekene Davi waypuka. Iaggi Ukiparawiy Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni.

¹² Nah akkite yit ku samah yis hiyakri. Yis utiprinek awasamuk akak giybet ig harit amadga pak amanaratiy.

¹³ Pisenwa ner ahj giwn, pahaye adahan kaayhsima ahj inugikyenepwi hiyapkiswe ayge gihumwa. Igkis kibeyhenes Uhokri. Igkis awna:

¹⁴ —Kibeyne gidahan Uhokri ay inugik. Batekka ay gidahankis hiyeg ku pariye Uhokri gibetkipu ay amadga hawkri.

¹⁵ Pisenwa gibetkikis igkis tipik ta inugikut akiw. Igkisme muttuhputnepwi hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Uyay atak ta apitit paytwempu Belém. Uyay iwasa ini ku pariye danuh wotwiy, ku pariye Uhokri akki wotwiy ku apim inin.

¹⁶ Igkis tipik kibentenwa. Igkis danuh atere, igkis ipepigig. Metakwa igkis uté kiyapuno Mahi gikak amekene José. Ayge igkis hiyá ner bakimni harit amadga pak amanaratiy.

¹⁷ Igkis hiyapni henne, igkis akki ta gitkis madikte hiyeg ku pariye nerras ahj kinetihwa gitkis gimin ner bakimni.

¹⁸ Igkis hiyeg timé nerras muttuhputnepwi awna inakni, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

19 Egme kiyapuno Mahi darihe inakni inetit ay gutiwgik. Eg takunipti ipegminano guhiyakemni nimin.

20 Igkisme muttuhputnepwi igkis diyuhe akiw. Igkis kibeyhenes Uhokri. Igkis awna:

—Uhokri kagabayisima ukakwi. Kibeyne adahan madikte ku pariye hiyapkiska wotwiyi ku apim inin. In inyerwa ku samah ner ahj gakkan wotwiyi.

Sarayhka Giw Jesus

21 Ariwnteke ini pahay paka akiw, ahawkanaprik danuh adahan hiwhpika bakimni gipit. Ayge gipit hiwhpika. Nikwe ig sarayhka giw Jesus ku samah ner ahj kinetihwa gimin apim ini apit ginag biyuhkisri.

Mahi Gikak José Gekkeptén Gukamkayhkis Ta Git Uhokri

22 Ariwnteke ini ahawkanaprik danuh adahan eg kiyapuno Mahi makniw ariw ku samah eg pamakutak. Egkis hiyapni henne, egkis wiwhkiswiyo gupathawnikis ku samah amekene Moís gikumadukan awna. Nikwe egkis tipik atere ta apitit paytwempu Jerusalém. Egkis waxe gukamkayhkis atere adahan egkis gekkeptén ta git Uhokri.

23 Mmanawa Uhokri gikumadukan awna:

“Madikte tinogben guhimnatinekis awayg igkis gidahanwa Uhokri.”

24 Egkis danuh atere, egkis keh ofan gida han Uhokri adahan ig wiwhpiye gupathawnikis. Mmanawa Uhokri gikumadukan awna adahan

hiyeg keh ofan gidahan Uhokri piyana akebyi ugus ku kawka piyana akebyi tukwayan.

Simeyawh Kinetihwa Gimin Jesus

25 Ayge apit ini paytwempu Jerusalém pahapwi awayg giw Simeyawh. Ig kibeyne awayg. Ig waditye. Ig wahepneneckwa ner pahapwi ku pariye nemnikumpiye adahan ikepye gawaygyikis gihiyegapu israelyenepwi. Ig Uhokri Gitip aynene gipit.

26 Ig Uhokri Gitip kuwis akki git ku nekwa ig miyá ku ig hiyapwa Cristo ay amadga inin.

27 Apim ini hawkri ig Uhokri Gitip awahkiswig parak ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig danuh atere. Ayteke Kiyapwiye Jesus ginag gikak amekene José egkis hawwata danuh atere. Egkis waxe Kiyapwiye Jesus atere adahan egkis gekkepten ta git Uhokri ku samah gikumadukan awna.

28 Ig amekene Simeyawh hiyapni henne, ig iwé bakimni ta giwanmakut. Ig kabayha Uhokri. Ig awna:

29 —Kuri Kiyapwiye, nah ahgebet adahan nah miyá akak madikte nubetki. Hiyawa pis iwepun nah pibuk amadgatak inin. Mmanawa kuwis in danuh ku samah pis awna nuthu minikwak.

30 Kuwis nah hiyá wamnihtenu akakwa nuwtyak. Nah hiyá ner ku pariye pis

31 ahgebete adahan gamnihtenkis madikte hiyegipiyenepwi amadga inin hawkri.

32 Ig humawnek kewa pahá abukribe adahan ig uguhne gihiyakemnikis nerras hiyeg kane judeyenepwima. Ig humawnek pihiyegapu israelyenepwi gikiythanikisnek.

³³ Eg ginag gikak amekene José egkis timapni henne, egkis wakaymni adahan inakni yuwit ku pariye ig amekene Simeyawh awna gimin bakimni.

³⁴ AYTEKE IG AMEKENE SIMEYAWH KIYÉ UHOKRI GUDAHANKIS. PISENWA IG AWNA TA GUT KIYAPWIYE JESUS GINAG:

—Kibeyne. Uhokri ikiswanaw gidahan ner pikamkayh adahan ig humaw arekhetni Uhokri gihiyakemni ta gitkis hiyeg israelyenepwi. Aysawnemenek kaayhsima hiyeg tukuhwepwa giw pikamkayhnек. Amun ini nikwe igkis biyukapnek. Henneme kaayhsima hiyeg akiw kamaxwepyes ta gipititnek. Igkis danuh ta git Uhokrinek.

³⁵ Mmanawa ig hiyapkisnek ku pariye hiyakem-niki ayemewnene ay apit hiyeg giyaknikis. Pisme kiyapun, pis kayahnek apit piyakni kaayhsima.

Ana Kinetihwa Gimin Jesus

³⁶ Ku samah ig awnempiye inakni yuwit, pahapu tino danuh atere. Guw Ana. Eg pahapu Uhokri gawnepe. Eg amekene Fanuwew gikamkayh, eg aseryano. Eg kiyaparupyo kuwis. Eg kigihgup adahan ntewnehkerbu kamukri.

³⁷ AYTEKE EG MADANKUP ADAHAN KAAYHSIMA KAMUKRI AKIW, NTENWNEHKERBU AKAK PAHAK ARAWNA MADIKWA AKEBYI AKAK PAXKABU AKIW (84). EG MSAKWA AYGE AGIKUINI LEGLIS KEWEYEH UHOKRI GIPIN. APANENEKWA EG MAXHAWNO ADAHAN EG KIYENO UHOKRI GIHIYAKEMNI. APANENEKWA EG PIRIYEP-KAWNO TA GIT UHOKRI. APANENEKWA EG KIBEYHEPRI.

38 Eg danuh atere, eg utepriks ayge. Eg hiyapni henne, eg kabayha Uhokri. Han pitatit eg kinetihwano gimin Kiyapwiye Jesus ta gitkis nerras jerusalémyenepwi ku pariye wahepnenepwı gamnihtenkis.

39 Egme kiyapuno Mahi gikak amekene José egkis pisenwa akak madikte ku pariye Uhokri gimawkan ta gutkis, egkis tipik. Egkis diyuhe ta apitit guwaxrikis Galiléyamnaw ta apitit ini paytwempu Nazaré.

40 Ayteke ariwnteke ini ig bakimni ig aymuhwe. Ig kawih Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa. Ig humaw hiyakemniye hiyeg. Ig Uhokri kagibetkisima gikak.

Jesus Barew Gitakwayisa

41 Mpuse pahak kamukri hiyeg judeyenepwi fetya adahan ignes kiyenes ku samah minikwak Uhokri wiwhkisiwiye amekenegben giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Kiyapwiye Jesus ginag gikak amekene José egkis inpawa atak ta apitit paytwempu Jerusalém adahan egkis mpiyasa ini fet atere.

42 Ig Kiyapwiye Jesus barew gitakwayisa kuwis madikawkubu kamukri akak pikana arawna (12) gaw kuwis, egkis tipik gikak Kiyapwiye Jesus ta apitit Jerusalém ku samah inpawa egkis keh.

43 Amapyah fet ig Kiyapwiye Jesus ginag gikak amekene José egkis diyuhipiyokis akiw. Igme Kiyapwiye Jesus msekwe ayge Jerusalém egkis ka hiyaknima.

44 Egkis gupewkankiskam ku ig ayge gibetkis nerras ku pariye diyuhipiyepwi. Nikwe

egkis wewnokis pahay hawkri. Ayteke egkis ipegepri gupuriwkis gukebyupwikis gupuriwkis guhiyaknipukis.

45 Henneme egkis ka utipri. Ayteke nikwe egkis diyuhe ta apitit Jerusalém. Egkis danuh atere, egkis ipegepri muwwapu akiw.

46 Amamnam hawkri egkis utepri ayhté agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig betnene ayge giyebikis pahabu kannuhekeputnepwi. Ig timepne giwnkis ig gayapminetnikis ayge.

47 Madikte timepnepwi ayge igkis wakaymnibdi awaku ku samah ig kaytwa giwnkis akak kibeyne hiyakemniki.

48 Eg ginag gikak amekene José egkis hiyapri ayge, egkis wakaymni. Eg ginag awna git:

—Bakimni, mmahka pis arehwa ukakhu henne? Nah gikak pig usuh kaayhsima kiyimwih unaktin pikak adahan pipegepten muwwapu.

49 Igme kaytwa guwn:

—Mmahki yis ipegpan muwwapu? Mmah yis ka hiyaknima ku nah nubetki msakwa ay gipineku Nighu?

50 Egkisme ka pukuha inakni giwn.

51 Ayteke ig tipik guhaptikis ta apitit paytwempu Nazaré. Ayge ig kumadukasewne ta gutkis. Egme kiyapuno Mahi darih inakni giwn ay gutiwgik. Eg takunipti ipegminano guhiyakemni nimin.

52 Igme bakimni aymuhwe hiyakemniye. Mpuse hawka ig imuws. Uhokri batek gikak kaayhsima. Hawwata madikte hiyeg hawwata igkis batek gikak.

3

João Batista Keh Hiyeg Ahegbet Gapit Jesus Gaytni

Mt 3.1; Mk 1.1; Jo 1.19

¹ Ayteke ariwnteke ini kibite kamukri akiw, Uhokri wasapanaw gimin amekene João Batista, ig ku pariye amekene Zakaríyas gikamkayh. Apim ini hawkri amekene Tibériyu Sésar kumadukene madikte hiyeg romayenepwi. Ayipa ig kumadukigkis adahan kibite kamukri, madikawkubu akebyi akak pohowkubu arawna (15). Igme amekene Pônsiyu Pilatus kumadukene hiyeg ay apit Judeyamnaw. Igme amekene Erodis kumadukene hiyeg ay apit Galiléyamnaw. Igme gegni amekene Filip kumadukene hiyeg ay apit Ituréyamnaw akak Tirakoniteyamnaw. Igme amekene Lisâniyas ig kumadukene hiyeg ay apit Abileneyamnaw.

² Igme amekene Anás gikak amekene Kayfás igkis kumadukenes judeyenepwi gimuwpegapukis. Igme amekene João Batista, ku pariye amekene Zakaríyas gikamkayh, ig ayhté amadga amatap. Apim ini ig Uhokri wasapnaw gimin adahan ig tipik ekkene giwn.

³ Ig timapni henne, ig tipik. Ig ekkene giwsapan Uhokri muwwapu aranwa warik Jordawh. Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Wagesnabay yihiyakemni ariw yitaraksan. Kewpinabay ta ahakwat un adahan yis amepene ini ku Uhokri bayahminay ariw yitaraksan.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

4 Minikwak Uhokri gawnepe amekene Isaías ig kinetihwa gimin ig amekene João Batista. Ig tamak inakni giwn amadga kagta. Ig awna:

“Pahapwi kinetihwanek ta gitkis hiyeg amadga amatap. Ig awnanek: ‘Ahegbetawnabay gapit Ukiparawiy gaytni. Ig nemnik ig. Wadithanabay yihiyakemni gidahan kahadbekam yis kawih gidahan Uhokri gikumadukan.

5 Yihiyakemni kewa pahatra ahinbe mbeyepyebe. Ka ik adahan ig Ukiparawiy sibuhaprik atere. Kipuhaprikanabay ini ku kiney duwihaprikapniye. Kiguknabay ku kiney ini imuhgipitapnipy. Waditaprikanabay ini ku kiney kiduwapriknene. Ahegapanabay ini ku kiney duwibdamnipy.

6 Ayge nikwe madikte hiyeg hiyaknek ku samah Uhokri amnih hiyeg.’”

Hennewatbaki ig Uhokri gawnepe awna minikwak.

7 Kaayhsima hiyeg ayta kaywasewpiye ta git amekene João Batista. Igme awna ta gitkis:

—Yis kaybunyune hiyeg pahaywitniyepwi. Uhokri ka batek akak yihiyakemni kane kibeynema. Mmah yitneki yikewpen keh ig hiyapyi ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg giwtrik?

8 Kawa. Ini yikewpen ka kinisri. Amawka ku yis inyerwa wages yihiyakemni ariw yitaraksan. Kapusanabay wew wadir. Ini yiwerwi wadi-tye ininewa arekhethni ku yis inyerwa wages yihiyakemni. Hawwata akiw, ka yi muwaka awna: “Wixwiy hiyeg judeyenepwi wixwiy amekene Abrawh gihiwhipwi. Amun ini wixwiy kuwis

Uhokri gihiyegapu. Ayge nikwe ig Uhokri ka aminama ariw utaraksanwi. Ig hiyapwi kewa kibeynepwibe giwtrik." Ka ik adahan yis awna inakni henne. In ka ariknawnama ku wixwiy amekene Abrawh gihiwhipwi. Ka innema keh wixwiy isamtaw. Ik adahan Uhokri keh no tip humaw amekene Abrawh gihiwhipwi.

⁹ Ahawkanaprik kabá danuh adahan Uhokri ipuke hiyeg patahwapye hampa arimkanit biyuk-wiki. Pahapwi ku pariye kane wew wadit amadga hawkri iggi kewa pahakti amutribe ku pariye sarayh guw kane kabaynopwima. Igme Uhokri ig kewa pahapwi awaygbe ku pariye kuwis ahegbet akak gimegwan adahan ahukepten eggu ah kane kabaynoma. Ku pariye gamutra ka sarayh guw kabayno guw, eggu ig ihukapepru ig padakapepru ariwtrikut tiket bukahapepru.

¹⁰ Igkis hiyeg timapni henne, igkis awna git:

—Mmahpa usuh keh adahan usuh wew wadit?

¹¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Amnihaknay pawtak. Ku pahapwi yaytak kasimsa pikana akebyi, amawka ku ig ikí pahak ta git pahapwi ku pariye yumanene gisimsa. Ku pahapwi yaytak kamana, amawka ku ig ikí git pahapwi ku pariye yumanene gimana.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

¹² Aytéke awaykemni ladwan danuh atere adahan igkis kaywasewpiyes ta git amekene João Batista. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, mmah usuh keh?

¹³ Igme kaytwa giwnkis:

—Ka ba yi kinis hiyeg akiw. Ka yi muwaka ayá karukri mpiyepepyema mpiya ku pariye gupelma ayá adahanma yis msekwe akak asemne.

¹⁴ Hawwata akiw suwtat danuh atere git amekene João Batista. Igkis awna git:

—Ya usuh, mmaħusuh keh?

Igme kaytwa giwnkis:

—Ka ba yi mpiksaptih hiyeg ikí karukri yit. Hawwata akiw ka ba yi ayá yitiwni git paħapwi adahan yis ka kamiyig ta git yikipara. Yis kuwis katiwnihka gapit yikipara. Ikeypi. Ka yi muwaka aharit akiw.

¹⁵ Madikte hiyeg ayge igkis wahepnenelekwa gaytni Cristo ig Uhokri gikanyan adahan uku-maduketniwyi. Igkis kapusa pukuhepwe gibohri amekene João Batista ku nawenétke ignewa ku pariye Cristo.

¹⁶ Ig amekene João Batista hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ku aysaw nah kaywepyi, nah kawihkis un ta yipitit. Henneme paħapwi nemnikumpiye nuhapuh butte ku pariye kaywepyi akak igyerwa Uhokri Gitip adahan ig kawihkis gidahanwa gihiyakemni akak gannu ta yipitit Yaytakme ig kawihkis tiket ta yipititnek. Ig ner kaayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythanisima gitiput adahan nah ayapig wiwh gikasotni gikugkuptak.

¹⁷ Aysawnemenek ig ibekhe hiyegnek hawwata ku samah wis ibekhe amutri ayak akak amar. Ig ahegbet ibekhepey়ে hiyeg kuwis ke paħapwibe awayg akak paħak huw ay giwaku ig ahegbet adahan ig miħikobetene amutri ayak ariw amar. Ig ibakhanek ku pariye kibeynepwi hiyeg akak

ku pariye kane kibeynepwima hiyeg. Hawwata akiw, ku samah wis bayah amutri ayak agiku payt, amarme wis bukehpig, hawwata ner nemnikumpiye ig bayah hiyeg ku pariye kibeynepwi agiku gipin. Nerrasme ku pariye kane kibeynepwima, igkis bukehpikanek ariwtrik eggū tiket ku pariye kane awakti.

18 Hennewatbaki ig amekene João Batista awna. Ig ikenenekwa hiyeg gihiyakemnikis akak inakni yuwit akak kaayhsima yuwit akiw ku samah ig ayge ekkene Uhokri ginetni gitkis.

19 Hawwata akiw ig awna gimin amekene Erodis apatra ku samah igme powkemnihwe gukak giwgun amakano Erodíyas, ig keh kaayhsima mbayka akiw.

20 Ig amekene Erodis hiyapni henne, ig sarayhkis amekene João Batista ta agikut parakseket. Henne ig kiyesihe gitaraksan akiw.

Jesus Kaywepka
Mt 3.13; Mk 1.9; Jo 1.32

21 Apim ini hawkri ku samah ig amekene João Batista kote sarayhkahte agikut parakseket, ig ekkene Uhokri ginetni, ayge ig kaywe kaayhsima hiyeg. Ig Kiyapwiye Jesus ig hawwata kewpi ayywata. Pisenwa gikewpen ig piriyepkewne ayge. Pahaye adahan en woke.

22 AYTEKE Uhokri Gitip muhuke ta gipitit, gihipak ke pahapu tukwabe. AYTEKE pahá ikupimnat awna aytontak inugiktak. In awna:

—Pisnewa nukamkayh nubetki. Nah batek pikak kaayhsima.

*Jesus Cristo Ginag Gahawkripwi
Mt 1.1*

²³ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kapusa gan-nipwi gidahan Uhokri. Apim ini ig kadahan mpanabu madikwa kamukri (30) gaw. Gitkis hiyeg ig amekene José gikamkayh. Gahawkri giw amekene Elí.

²⁴ Igme amekene Elí gig amekene Matati. Igme amekene Matati gig amekene Levi. Igme amekene Levi gig amekene Mawki. Igme amekene Mawki gig amekene Janay. Igme amekene Janay gig amekene José.

²⁵ Igme amekene José gig amekene Matatiyas. Igme amekene Matatiyas gig amekene Amós. Igme amekene Amós gig amekene Nawh. Igme amekene Nawh gig amekene Eslí. Igme amekene Eslí gig amekene Nagay.

²⁶ Igme amekene Nagay gig amekene Máati. Igme amekene Máati gig amekene Matatiyas. Igme amekene Matatiyas gig amekene Semey. Igme amekene Semey gig amekene José. Igme amekene José gig amekene Joda.

²⁷ Igme amekene Joda gig amekene Joanah. Igme amekene Joanah gig amekene Resa. Igme amekene Resa gig amekene Zorobabew. Igme Zorobabew gig amekene Salatiyew. Igme amekene Salatiyew gig amekene Neri.

²⁸ Igme amekene Neri gig amekene Mewki. Igme amekene Mewki gig amekene Adi. Igme amekene Adi gig amekene Kosah. Igme amekene Kosah gig amekene Ewmadoh. Igme amekene Ewmadoh gig amekene Er.

29 Igme amekene Er gig amekene Josuwé. Igme amekene Josuwé gig amekene Eliyézer. Igme amekene Eliyézer gig amekene Jorih. Igme amekene Jorih gig amekene Matati. Igme amekene Matati gig amekene Levi.

30 Igme amekene Levi gig amekene Simeyawh. Igme amekene Simeyawh gig amekene Judá. Igme amekene Judá gig amekene José. Igme amekene José gig amekene Jonah. Igme amekene Jonah gig amekene Eliyakih.

31 Igme amekene Eliyakih gig amekene Meleá. Igme amekene Meleá gig amekene Mena. Igme amekene Mena gig amekene Matata. Igme amekene Matata gig amekene Natah. Igme amekene Natah gig amekene Davi.

32 Igme amekene Davi gig amekene Jessé. Igme amekene Jessé gig amekene Obedi. Igme amekene Obedi gig amekene Boaz. Igme amekene Boaz gig amekene Sala. Igme amekene Sala gig amekene Nassoh.

33 Igme amekene Nassoh gig amekene Aminadabi. Igme amekene Aminadabi gig amekene Admih. Igme amekene Admih gig amekene Arni. Igme amekene Arni gig amekene Esroh. Igme amekene Esroh gig amekene Peres. Igme amekene Peres gig amekene Judá.

34 Igme amekene Judá gig amekene Jakó. Igme amekene Jakó gig amekene Izaki. Igme amekene Izaki gig amekene Abranh. Igme amekene Abranh gig amekene Tera. Igme amekene Tera gig amekene Nakor.

35 Igme amekene Nakor gig amekene Seruki. Igme amekene Seruki gig amekene Ragaú. Igme

amekene Ragaú gig amekene Faleki. Igme amekene Faleki gig amekene Éber. Igme amekene Éber gig amekene Sala.

³⁶ Igme amekene Sala gig amekene Kaynah. Igme amekene Kaynah gig amekene Arfaxadi. Igme amekene Arfaxadi gig amekene Seh. Igme amekene Seh gig amekene Noé. Igme amekene Noé gig amekene Lameki.

³⁷ Igme amekene Lameki gig amekene Metusaléh. Igme amekene Metusaléh gig amekene Enoki. Igme amekene Enoki gig amekene Jareti. Igme amekene Jareti gig amekene Malelew. Igme amekene Malelew gig amekene Kaynah.

³⁸ Igme amekene Kaynah gig amekene Enos. Igme amekene Enos gig amekene Seti. Igme amekene Seti gig amekene Adawh. Igme amekene Adawh gig Uhokri.

4

Wapitye Gikiparadkis Gihikekten Jesus Mt 4.1; Mk 1.12; Eb 2.18, 4.15

¹ Ig Kiyapwiye Jesus tipik ariwntak eggu warik Jordawh ig gitiphewne Uhokri. Ig danuh ta amadgat amatap. Ayge ig Uhokri Gitip gihuwenten.

² Igme wapitye gikiparadkis gihikekten adahan hiyá ba hiyá igma taraksasepri. Ig Kiyapwiye Jesus msekwe ayge adahan paxnika madikwa (40) hawkri. Abet ini hawkri ig maxhewne. AYTEKE nikwe ig matipwe.

³ Igme wapitye gikiparadkis hiyapni henne, ig danuh atere. Ig awna git:

—Ku pis Uhokri gikamkayh, asá awna ta gut no tip adahan eg wageswa bugut pidahan.

⁴ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Hiyeg ka aymahwa akak bugutwonama. Ay pahat arikna pi muwakte ariw axka.”

⁵ Ayteke ig wapitye gikiparadkis ig waxe Kiyapwiye Jesus ta apitit pahá iwetrit imuwendnene. Ayge ig ekke git madikte gikumadukan amedgene inin. Ig akkin git pahatyamin.

⁶ Ig awna git:

—Nah ikí madikte ini nukumadukan ta piwakuit. Nah ikí pit igiska madikte. In kuwis ikaki nuwakuit. In ndahan nah ikí ku karit nah ikekere.

⁷ Ku pis paberetusaw ntiput adahan pis kiyathan, nah ikí madikte ini ta piwakuit.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Kiyathanaba ignewa Kiyapwiye piwohkiga. Kehnaba ignewa gibetki.”

⁹ Ayteke ig wapitye gikiparadkis ig waxe Kiyapwiye Jesus ta apitit paytwempu Jerusalém. Ig waxwig ta inut apuheket ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig awna git:

—Ku pis Uhokri gikamkayh, asá watiswa ayteke inutak.

¹⁰ Mmanawa Uhokri gannasan awna:

“Uhokri apuriwkispi ta gitkis ahj

¹¹ adahan igkis amapap amadga giwakkis marihwa pikugku ka tes apit tip.”

¹² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawk. Mmanawa hawwata Uhokri gannasan awna:

“Ka yi muwaka hikek Kiyapwiye yiwohkiga baki igyerwatma ay yikak.”

¹³ AYTEKE IG WAPITYE GIKIPARADKIS IG AWNA ARAKEMBET YUWIT AKIW ADAHAN IG TARAKSASE KIYAPWIYE JESUS. HENNEME IG KA HIYÁ GISAMANAK. AYTEKE IG HIYAPNI HENNE, IG TIPIK GIW. HENNEME IG WAHEPNENEKWA KU AYSAW IG KAWETRI AKIW ADAHAN IG GIHIKEKTN AKIW.

*Jesus Kapusa Gannipwi Apit Galiléyamnaw
Mt 4.12; Mk 1.14*

¹⁴ PISENWA IG KIYAPWIYE JESUS TIPIK IG DIYUHE TA APITIT GALILÉYAMNAW AKAK UHOKRI GITIP GANNU AY GIPIT. INETIT GIDAHAN IBEKHEWPI MUWWAPU AYGE.

¹⁵ IG KANNUHEKNE AGIKU KAAYHSIMA JUDEYENEPWI GILEGLISAKIS. APIMINI MADIKTE HIYEG KABAYHIG.

¹⁶ AYTEKE IG DANUH TA APITIT PAYTWEMPU NAZARÉ KU KINEY IG AYMUHWA. SAMDI ABET IG LAMMISYA AGIKU LEGLIS AYGE KU SAMAH INPAWA IG KEH. AYGE IG KANNIKAW IG TABIRA GIPETUNKIS HIYEG ADAHAN IG IPEGBOHENE UHOKRI GANNASAN MINIKWEKNENE TA GITKIS.

¹⁷ IKAKI TA GIT PAHAK KAGTA UHOKRI GANNASAN GIT GAWNPE AMEKENE ISAÍAS. IG WOKAPNI IG UTÉ INI IWETRIT KU KINEY IN AWNA:

¹⁸ “UHOKRI KWIS KAWIHKISWEN GIKAK GITIP. IG KANIYPEN ADAHAN NAH EKKENE KABAYKA TA GITKIS HIYEG KU PARİYE KANE HIYAK KABAYKA. IG AWAKHISUN ADAHAN NAH IKENE GAWAYGYIKIS TA GITKIS HIYEG KU PARİYE YUMANENE GAWAYGYIKIS. IG AWAKHISUN ADAHAN NAH WATAKMINAPEPYE HIYEG KU PARİYE WANAMNAMNEPYE. IG AWAKHISUN

adahan nah keh motapye hiyá. Ig awahkisun adahan nah woka kabayka gidahankis hiyeg ku pariye hiyepne mbeyne.

19 Ig awahkisun adahan nah ekkene ku Uhokri gihawkanaprik kuwis danuh adahan ig amnihpiye hiyeg.”

20 Pisenwa gipecbohan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus sabuk ini kagta ig diyuhkisni ta git kagta akapriwten. Ayteke ig bat ayge gipetunkis hiyeg adahan ig gikannuhtenkis. Igkisme madikte ipeg ta gimkat.

21 Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ku apim inin inakni yuwit Uhokri gannasan minikweknene metakwa in kahayak amun ini ku aysaw yis timapni.

Nazaréyenepwi Ka Kiyatha Jesus

Mt 13.53; Mk 6.1

22 Igkis hiyeg timapni henne, igkis wakaym-nibdi gimin. Igkis awna:

—Inakni kibeyne yuwit. Mmahki ig awna inakni yuwit henne? Ka ba yis hiyá ku ner amekene Josénen gikamkayh?

23 Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ay pahat yuwit patuwesbuhka ku pariye wis inpawa awna ku aysaw wis pukuhpaw gibohri pahepwí. Wis awna: “Ku pis igyerwa piyih-hekeputne, asá piyih pipit kite.” Ku apim inin yis awnanek inakni yuwit nuthu. Yis awna: “Usuh timé pak ku pis keh kaayhsima annut ayhté Kafarnawh ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikehka. Ku inyerwa pis keh annut ayge, uyá akki

wothu pannu ay apit inin piwaxri ku kiney pis
aymuhwa.”

24 AYTEKE IG KIYAPWIYE JESUS AWNA AKIW. GIWN:

—Yuma pahapwinama Uhokri gawnepe kiyathaka gapitkis hiyegipiyene ku pariye apitya giwaxriwa. Hennewatbaki in.

25 Hennewa in ku samah minikwak ku kapim Uhokri gawnepe amekene Eliyas ay amadga inin. Apim ini muwok ka wayk adahan mpanabu kamukri akak abusku. Nikwe mihetniki danuh atere. Kaayhsima madankunopwi judeyanopwi ayge apit Judeyamnaw.

26 Ig amekene Eliyas ig hiyeg judeyene henneme ig ka awahkiska guminkisma norras ku pariye apitya giwaxriwa adahan ig gamnihpitnikis. Kawa. Ig awahkiska gumin pahapu madankuno ku pariye apitya paytwempu Sarepta kennesa arimkat paytwempu Sidoh.

27 Hawwata akiw ariwnteke ini, ku kapim Uhokri gawnepe amekene Elisew ay amadga inin, ayge Judeyamnaw kaayhsima hiyeg axpusakare apit busukne. Kameki ig makniwigkisme. Igme pahapwi kane judeyenema giw Naamah, ku pariye apitya Síramnaw, ignewa ku pariye makniwhka.

28 Igkis hiyeg agikunepwi ini leglis igkis timapni inakni yuwit henne, igkis kaayhsima dagawne git Kiyapwiye Jesus ku samah ig kinetihwa amin ku samah Uhokri pi kapigsate hiyeg kane judeyenepwima giwkis hiyeg judeyenepwi.

29 Igkis awna:

—Uyay umehpig!

Ini paytwempu ay apit pahá waxri imuhgipitnene. Ayteke nikwe igkis ipukepri apititak paytwempu. Igkis waxepri ta arit kasebapawnene kahadbe igkis tukuhpig ayteke.

³⁰ Igme hiyapni henne, ig mpiye gipuriwkis. Ig tipik giwkis.

*Jesus Pekkis Wapitye Gipititak Pahapwi
Mk 1.21*

³¹ Ig danuh ta apitit paytwempu Kafarnawh ayhté Galiléyamnaw. Ayge ig kannuhne hiyeg abet samdi, abet ini hawkri ku pariye hiyeg judeyenepwi kiyatha.

³² Nerras hiyeg aygnenepwi wakaymnibdi gidahan ku samah gikanuhakni. Mmanawa ig kinetihwene akak madikte gikiythani.

³³ Ayge agiku ini leglis pahapwi awayg wapityewnipye mbeyepye. Ig kabiman kihhaw. Ig awna git:

³⁴ —Aa, Jesus nazaréyene, ka ba kiyimwih usuh. Pariye pikehni ukakhu? Mmah pis ayta pisewepye uhawkan ku apim inin? Nah hiyaknap ku pis Uhokri gikanyan barewpitye.

³⁵ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig himehe ner wapitye. Ig awna git:

—Tinwohaw. Asá pes aytéke gipititak ner awayg.

Aynewa ig wapitye nuwiswig. Ig keh ig tuguhe gibetkis hiyeg. Aytéke ig pese gipititak. Ig ka keh mbaynama gikak aynesnima.

³⁶ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis kinetihwenes pawtak. Igkis awna:

—Mmah awitwak git inakni giwn? Ig pekkis wapityempu akak madikte gikiythani akak gitdatni. Igkisme pes.

³⁷ Ariwnteke ini, inetit gimin Kiyapwiye Jesus ibekhewpi muwwapu apitiw ini waxri.

*Jesus Makniwa Simawh Pedru Gimatrū
Mt 8.14; Mk 1.29*

³⁸ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus kannikaw pese agikutak ini legis, ig tipik. Ig danuh ta gipinekut kiyapwiye Simawh Pedru. Ig uté kiyapwiye Simawh Pedru gimatrū ayge. Eg nawepyo kaayhsima. Ayteke nerras hiyeg ayge amnihswe git Kiyapwiye Jesus gudahan.

³⁹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig atere tabir guhumwa. Ig himehe gunawan. Kibentenwa mpiye guw. Aynewa eg kannikaw eg kuwegwano gidahankis.

*Jesus Makniwa Hiyeg Kakahribdapse
Mt 8.16; Mk 1.32*

⁴⁰ Ayteke wahanbuku kamuw madikte hiyeg ku pariye kadahan hiyeg kakahriye ay gipinekukis igkis waxeprikis ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Ignesme arakembete gikahrikis. Ig hiyapni henne, ig sarayh giwak ta gipititkis. Ig makniwapeprikis.

⁴¹ Hawwata akiw wapitye pes gipititakkis kaayhsima hiyeg. Igkis kabiman. Igkis awna git:

—Pis Uhokri gikamkayh.

Igme himahgikis. Ig ka isaksigkis adahan igkis awna awaku igkis hiyaknig ku ig Cristo.

*Jesus Tipik Muwwapu
Mk 1.35*

42 Ayteke hewke ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig tipik aparayewa ku kiney yumanene hiyeg. Igkisme hiyeg ipegepri. Igkis danuh atere git. Igkis awna git:

—Uyá ka muwaka tipik wowhu.

43 Igme kaytwa giwnkis:

—Kawk. Pugamawka nah akki Uhokri ginetni amin gikumadukan ayhté apit nawenépwí paytwempu akiw. Adahanikwa ini nah awahkiska atan.

44 Ayteke nikwe ig tipik ekkene Uhokri giwn agiku judeyenepwi gileglisakis muwwapu Judeyamnaw.

5

Jesus Kaniy Gikannuhnipwi Pitatyepwi Mt 4.18; Mk 1.16

1 Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus tabirnene akigbimna mahakwa kewye Jenesaré. Hiyeg kabubuknene kiyaran ganwa timepne Uhokri giwn. Kabá igkis dehegbetig.

2 Ayteke ig hiyá mmukna umuh ayge akigbimna mahakwa. Umuh akipara ayipa katapta ihapkat. Igkis ayge sukuhbetene gitagmayakis.

3 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig sarayhwa ta amadgat pahamku umuh, kiyapwiye Simawh Pedru gihmun. Ig awna git kiyapwiye Simawh Pedru. Giwn:

—Uyá amnihun sarayhwa atan amadgat pihamun adahan pis tukuhwa ayteke aynessa.

Igme kiyapwiye Simawh Pedru timapni henne, ig sarayhwe muhumdakat ig tukuhwe ayteke. Igme Kiyapwiye Jesus batahkiswe gumadga

no umuh. Ig gikanhuhtenkis hiyeg ayteke gumadgatak.

⁴ Pisenwa gikanhuhakni ig awna git kiyapwiye Simawh Pedru:

—Tarakwanabay ta pawkat. Subuknabay yitagmaya ayge adahan yis kamaxne im.

⁵ Igme kiyapwiye Simawh Pedru kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, usuh subukmina hewke tiyegim kuwis. Yuma ukamaxnihusima. Henneme ku pis muwaka, nah ta subukminate utagmaya akiw.

⁶ Igkis subukmine gitagmayakis. Ayge nikwe igkis kamax kaayhsima im. Gitagmayakis kabá sigkebdi awaku im gawini.

⁷ Igkis hiyapni henne, igkis barasa gipemkiyapakis ayta gimkatkis adahan ignesme gayapetnikis. Igkisme danuh atere, igkis kipunse mmuknamte umuh akak im. Egnes umuh kipunpepye akak im. Egkis kabá digise.

⁸ Ig kiyapwiye Simawh Pedru hiyapni henne, ig tuguhkiswa mabuw gipetunat Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Ayguhwanaba nuwntak, Kiyapwiye, mmanawa nah patehwepye hiyeg. Nah yuma nukiythanisima pitiput.

⁹ Ig kaayhsima wakaymni awaku ku samah igkis kamax kaayhsima im. Gihiyegapu hawwata wakaymnibdi.

¹⁰ Gipemkiyapu amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João ku pariye amekene Zebedew gikamkayupwi, igkis hawwata wakaymni. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git kiyapwiye Simawh Pedru:

—Ka muwaka apis. Ku samah pis utí im, han pitatit nah keh pis utí hiyeg ndahan.

¹¹ Igkis hiyapni henne, pase igkis danuh ihapkat igkis ikise madikte gewkanbetkis. Igkis tipik wew gikak Kiyapwiye Jesus adahan igkis humewnes gikannuhnipwi.

Jesus Makniwa Awayg Axpusakare Apit Busukne

Mt 8.1; Mk 1.40

¹² Ariwnteke ini ku samah ig Kiyapwiye Jesus apitnenete pahá paytwempu, pahapwi awayg ayge ig axpusakare apit busukne pahapwite. Ig hiyá Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere git. Ig mabukwa ta gitiput adahan ig amnihswene git. Ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Ku pis muwaka piyihun, pis hiyá numakniwka.

¹³ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig sarayh giwak ta gipitit. Ig daxwig atere. Ig awna git:

—Ihi. Nah muwaka. Pis makniw.

Aynewa gibuskana miypi.

¹⁴ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna git:

—Ka ba kinetihwa ta arit hiyeg apigkuya ahin amin ku samah pis makniw. Su atak wadé gimkanit muwpeg. Akkanaba pipit ta git kahadbe ig iwasap ig hiyá ku pis makniw. Ayteke pis keh ofan gidahan Uhokri adahan ig wiwh-piye pipathawni ku samah amekene Moís awna minikwak adahan arekhetni ta gitkis hiyeg ku pis inyerwa makniw.

Igme timapni inakni henne, ig tipik.

15 Bawkata inakni inetit gimin Kiyapwiye Jesus ibekhewpi muwwapu. Kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git adahan igkis timepnes giwn, adahan ig makniwgikis ariw gikahrikis.

16 Kibereput ig higihwa piyawakad ku kiney yumanene hiyeg adahan ig piriyepkewne git Uhokri.

*Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Miyapupye
Mt 9.1; Mk 2.1*

17 Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus kannuhne hiyeg. Kaayhsima farisewkis gikakkis kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis batebdebdih ayge ganwa. Igkis pes apititak madikte paytwempu aytontak Galiléyamnawtak, aytontak Judeyamnawtak, aytontak Jerusalémtak. Ig Kiyapwiye Jesus kannuhhekne ayge, Uhokri gidatni ay gipit adahan ig piyihekne.

18 Ayteke awaykemni danuh atere, igkis ayta waxwenes pahapwi awayg miyapupye ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Igkis waxwig amadga gisipamna. Igkis ipegpa ahin adahan igkis waxepri atere marihwa igkis dikugisri ta gipetunat Kiyapwiye Jesus.

19 Henneme igkis ka hiyá igkisma utí ahin awaku ba akebentenwa hiyeg ayge. Igkis hiyapni henne, igkis wagehe ta inut ta amadgat payt ahigwi. Ayge igkis wiwhe apettak payt. Igkis keh pahayku miyokwiye ayge. Pisenwa igkis wiwhkise ner miyapupye agiku miyokwiye peyeke akak gisipamna. Igkis wiwhkiswig ta gibetitkis hiyeg wadé gipetunat Kiyapwiye Jesus.

20 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah gikamaxwankis ta gipitit, ig awna ta git awayg miyapupye. Giwn:

—Nukebyi, nah bayahminap ariw pitaraksan gikak Uhokri.

21 Nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi igkis timapni inakni giwn henne, igkis kinetihwa gimin pawtak. Giwnkis:

—Pariyenekig ner awayg? Yuma pahapwinama hiyeg hiyá ubayamnihkawiy ariw utaraksanwiy gikak Uhokri. He ignewa Uhokri hiyá ubayamnihkawiy. Ig ner miyathene Uhokri ku samah ig awna inakni henne.

22 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku samah gihiyakemnikis, ig awna ta gitkis:

—Mmahkay yis pukuhpaw nubohri henne?

23 Mmah yipewkan ku in mahiko ndahan nah bayahminig ariw gitaraksan? Ku yis hiyá nah hiyá gikankasak nah keh ig wew akiw, ininkata akiw nah ka dat adahan nah bayahminig ariw gitaraksan?

24 Nah hiyapkiste yit ku nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nahnewa detye amadga inin adahan nah bayahminene hiyeg ariw gitaraksakis gikak Uhokri.

Ayteke ig awna ta git ner awayg miyapupye. Giwn:

—Kannikaw. Kidis pisipamna. Hiyawa pis diyuhe pipinwate.

25 Aynewa ig awayg kannikaw giwtrikneswa hiyeg. Ig iwé gisipamna ig tipik gipinwate. Ig kibeyhene Uhokri.

26 Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaym-nibdi. Igkis kabayha Uhokri akak madikte gapis-nikis. Igkis awna:

—Usuh ka hiyapti akebyi ini. Kabahte usuh ka ihpin.

Jesus Kaniy Levi

Mt 9.9; Mk 2.13

27 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus pese paytriku-tak. Ig waywe apigku ahin, ig hiyá pahapwi ladwan giw Levi, igme betnene agiku payt ahiwket karukri. Ig ahiwne karukri gidahan gupelma. Igme awna git:

—Ba ayta wew nukakhu adahan pis humewne nukannuhni.

28 Igme kiyapwiye Levi timapni henne, ig ikise madikte gewkanbet, ig kannikew ig tipik gikak.

Jesus Ayta Humekwiye Hiyeg Taraksapye Ta Git

Mt 9.10; Mk 2.15

29 Ayteke ariwnteke ini ig kiyapwiye Levi keh axka agiku gipin adahan ig kiyathene Kiyap-wiye Jesus. Ayge kaayhsima ladwan gikakkis nawenépwi hiyeg akiw ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg igkis ahegiw payak gikakkis.

30 Nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis hiyapni henne, igkis himehe Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi. Igkis awna gitkis:

—Mmahkay yis axne yis darihwekne gikakkis ladwan gikakkis hiyeg akiw kane kibeynepwima hiyeg? Waké yis kibeynebe hiyeg, yis ka axkam gikakkis gikebyikis nerras hiyeg.

31 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kaytwa giwnkis. Ig awna ta gitkis:

—Hiyeg kane kibeynepwima ignes kewa hiyeg kakahribdapyebe. Igkis muwaka pahapwi ayta amnihgikis. Ignesme hiyeg makniwyepwi igkis ka muwaka mekseh. Ignesme hiyeg kakahribdapye igkis muwaka mekseh.

32 Nah ka ayta adahan nah humeknema ku pariye hiyeg kibeynepwi kuwis adahan igkis wageswiyes gihiyakemnikis. Nah ayta adahanikwa nah humekwiye nerras ku pariye taraksapye adahan ignesnewa wageswiyes gihiyakemnikis.

Amawka Wixwiy Maxhaw Inyerwa Apititak Uyakniwiy

Mt 9.14; Mk 2.18

33 Aytēke hiyeg awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye João Batista gikannuhnipwi maxhaw adahan igkis kiyanes Uhokri adahan igkis piriyepekewnes. Kibereput igkis maxhaw. Igkisime farisewkis gikannuhnipwi hawwata akiw igkis maxhaw henne. Pisme pikannuhnipwi ka maxhaw henne. Igkis ax takunipti. Mmahki igkis ka kiyatha Uhokri hawwata kema nerrasma?

34 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Igkis ka maxhaw adahan nukiyetni mmanawa nah kupiknene ay gikakkis. Nah kehte abektey akak pahapwi awayg maripkewpiye. Ku aysaw ig maripkewpiye, gikagmadapu ayta iwasa gimaripkawni. Ku samah ig ayge gikakkis abet ini fet ba igkis maxhaw? Kawa.

35 Henneme aysawnemenek ku aysaw nah iwepka giwkis nukannuhnipwi, apim ini nikwe igkis maxhawnek.

*Jesus Gihiyakemni Ka Kis Gikakkisma Hiweg
Kuvisnene Dehe Gihiyakemnikis*

Mt 9.16; Mk 2.21

36 Aytéke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka gitkis akiw. Giwn:

—Ka kis adahan wis iw kamisbet ariwntak pahak simis nukune adahan wis kahapa simis mugumugupiye nikak. Ku pahapwi kahapa gisimsa mugumugupiye akak ahap ariwntak gisimsa nukune, nikwe gisimsa nukune mbeye kuwis sigke kuwis. Inme gisimsa mugumugupiye hawwata mbeye mmanawa ahap ariwntak gisimsa nukune ka kis akak gisimsa mugumugupiye.

37 Kawnata kis adahan wis katiyha win nukune agikut pakir amar ayipwipyte ipatmakupye. Mmanawa ku aysaw ini win tukurwa in kiyehiwa akiw, nikwe in pakir amar ka ahwa payak nikak. In bekwe awaku. Ayge ini win dimuke, in pakir amar ka kabay akiw.

38 Amawka wis katiyha win nukune ta agikut pakir amar nukune ku pariye mtibetnene.

39 Henneme ku pahapwi kuwis higap win ayipwipyte, ig ka batek akak win nukune akiw. Ig awna: “Ku pariye ayipwipyte in pi kabayte.” Hawwata hiweg ka batek akak hiyakemniki nukunema. Ignes batek akak hiyakemniki ayipwipyte.

6

Jesus Samdi Akipara

Mt 12.1; Mk 2.23

¹ Ayteke samdi abet ig Kiyapwiye Jesus tipik mpiye amadgew pahak was gikakkis gikannuhnipwi. Igkisme gikannuhnipwi matise fahhin ariw ayge igkis mariste amar igkis axwig.

² Nerras farisewkis hiyapni henne, igkis awna ta gitkis:

—Mmahkay yis ka iha amekene Moís giku-madukan? Yis kannipwiye abet samdi.

³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Mmah yis kote ipegbohate Uhokri gannasan minikweknene amin ku pariye amekene Davi gikehni? Minikwak ig matipwe payak gikakkis ghaptiyepwi.

⁴ Nikwe ig pareke ta agikut Uhokri Gipin. Ayge ig iwé ini bugut ku pariye ekkepka ta gipetunat Uhokri, ig axwin. Hawwata ig ikepni ta gitkis ghaptiyepwi. Amekene Moís gikumadukan awna ku muwpegnenwa kis adahan igkis axnes ini bugut. Igkisme axni henneme igkis ka taraksa mmanawa ig muwpeg amnihpigkis.

⁵ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis akiw. Giwn:

—Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa samdi akipara.

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Kidubetwiye Gi-wak

Mt 12.9; Mk 3.1

6 Ariwnteke ini abet nawenéwa samdi akiw ig Kiyapwiye Jesus lammisya agiku judeyenepwi gitleglisakis. Ayge ig kannuhne hiyeg. Pahapwi awayg ayge kidubetwiye giwak kihehaptak.

7 Igkisme nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis nerras farisewkis igkis apuriw Kiyapwiye Jesus kabayhtiwa adahan igkis hiyá ba ig piyihak abet samdi. Mmanawa igkis muwaka utí gitaraksan gikak amekene Moís gikumadukan adahan igkis gikamyehpitni.

8 Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gihiyakemnikis. Ig hiyapni henne, ig awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Kannikaw. Ba ayta idiswa atan.

Igme timapni henne, ig kannikew ig idiswe atere.

9 Ayteke nikwe igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Pariye amekene Moís gikumadukan ayá wotwiy adahan ku pariye wixwiy keh abet samdi? Ba adahan wixwiy kehne kabayka ba kawk, ba adahan wixwiy kehne mbayka? Ba adahan wixwiy amnihne hiyeg ba kawk, ba adahan wixwiy umahkisne hiyeg?

10 Ig awna inakni, ig ipegpusa madikte hiyeg ayge. Ayteke ig awna ta git ner awayg kidubetwiye giwak. Giwn:

—Taraknaba piwak.

Igme tareke giwak. Aynewa giwak makniw.

11 Nerras hiyeg gipetunyapu hiyapni henne, igkis kaayhsima dagawne. Gitkis ig taraksepye hiyeg. Nikwe igkis ahegbete ginetnikis pawtak

adahan ku samah igkis keh gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kaniybeta Giwatnipwi (12)

Mk 3.13

¹² AYTEKE ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik ta apitit pahá waxri imuwanadnene adahan ig piriypkewne. Hewke tiyegim ig piriypkewne git Uhokri ayge.

¹³ Hewke akiw ig pahadguhe gikanuhnipwi. Igkisme danuh atere git. Ayge nikwe ig kaniybete gaytakkis madikawku gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12). Ig awna gitkis:

—Kuri yisnewa nuwatnipwi.

¹⁴ Ig kaniy:

kiyapwiye Simawh ku pariye ig kuwis sarayh giw Pedru,

kiyapwiye Simawh gisamwi kiyapwiye André,
amekene Tiyagumni,

kiyapwiye João,

kiyapwiye Filip,

kiyapwiye Bartolomew,

¹⁵ kiyapwiye Matews,

kiyapwiye Tomé,

kiyapwiye Tiyagu, ku pariye amekene Alfew gikamkayh,

kiyapwiye Simawh Zeloti,

¹⁶ kiyapwiye Judas ku pariye kiyapwiye Tiyagu gisamwi,

Judas Iskariyotismin ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus.

Jesus Makniwa Kaayhsima Hiweg Akiw

Mt 4.23; Mk 3.7

17 Pisenwa igkis muhuke payak gikak Kiyapwiye Jesus. Ig Kiyapwiye Jesus msakwa amun asababan. Kaayhsima gikanuhnipwi ayge ganwa. AYTEKE pahabunene hiyeg kabubuknene danuh atere git. Igkis ayta aytontak Judeyamnawtak, aytontak Jerusalémtak, aytontak akigbimnatak parawhokwa ku kiney paytwempu Tiru akak Sidoh.

18 Igkis ayta timepne Kiyapwiye Jesus giwn. Igkis ayta adahan ig makniwgikis ariw gikahrikis. Nerras ku pariye kiyimwihpika gapit wapitye igkis hawwata danuh atere. Igme Kiyapwiye Jesus makniwapeprikis.

19 Madikte hiyeg ayge mpiksewnekwiye adahan gidaxten mmanawa Uhokri gidatni pes gipititak in keh igkis makniw.

Jesus Akki Ku Pariye Hiyeg Utí Kabaykanek

Mt 5.1

20 AYTEKE ig Kiyapwiye Jesus sarayh gipegyi ta gimkatkis gikanuhnipwi. Ig awna gitkis:

—Kaayhsima kabayka ay yidahannek yis ku pariye ikewnenepwi yumanene yawaygyi yiwt-teknnewatma. Ayge nikwe yis kawih Uhokri gikumadukannek.

21 —Kaayhsima kabayka ay yidahannek yis ku pariye kayah ku pariye yimawkanitnene giwt-tak Uhokri kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Ayge nikwe ig ikí yitnek madikte ku pariye yis aharit.

—Kaayhsima kabayka ay yidahannek yis ku pariye sukanepwi yikantak gidahan Uhokri kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Ayge nikwe yis batekyenek.

22 —Kaayhsima kabayka ay yidahannek ku aysaw hiyeg yamiyhetni apatra ku samah yis nuhiyegapu nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Ku aysaw igkis tukuhwe yiw, ku aysaw igkis arewatay, ku aysaw igkis mbayha yiw nupatra, ka sam. Yis utí kaayhsima kabayka nikwe.

23 Bateknabay yinaktin apim ini ku aysaw yis hiyepne mbeyne nupatra. Bateknay kaayhsima mmanawa yis utí yitiwni kibeynewanek ayté inugik. Mmanawa hennewa ignes Uhokri gawnepedu pitatyepwi hiyapkiska mbeyne ta gitkis gapitkis amekenegben.

Jesus Akki Ku Pariye Hiyeg Utí Mbaykanek

24 —Henneme, akayih, kaayhsima mbayka ay yidahannek yis ku pariye ikewnepwi yuma arikna muwekne yit ku samah yis aynete amadga inin. Yis ka utí ariknawnama akiw ariw ku pariye yis kuwisnene kadahan.

25 —Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek yis ku pariye ka kayah yimawkanitnene giwntak Uhokri kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Aysawnemenek yis kayahninek.

—Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek yis ku pariye batekyepwi kuri akak inin ku samah yis aynete amadga inin. Aysawnemenek yis ka batek akiw. Yis suka yikantaknek.

26 —Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek ku aysaw hiyeg madikte kabayha yiw. Mmanawa hiyeg amadga inin ka hiyak hawkri. Igkis kewa hiyeg amekenegbenbe. Mmanawa igkis amekenegben kabayha giwkis hiyeg ku

pariye ikawnamahkis ke wotbe ignes Uhokri gawnepepube bawa ignes ka giwntakma Uhokri.

Bateknabay Gikakkis Yipetunyapu

Mt 5.38, 43; Lk 23.34; Át 7.60; Rom 12.14

27 —Yisme ku pariye timepnepwi nuwnhu, amawka ku yihiyakemni nawénewa ariw nerras gihiyakemnikis. Ka ba yi amiyyha yipetunyapu henneme bateknabay gikakkis yipetunyapu. Amnihnabay nerras yamiyhetnipwi.

28 Kabayhanabay hiyeg ku pariye ibitehepyi. Piriye kawnabay gidahankis hiyeg ku pariye mahipwihpey.

29 Ku pahapwi biyuhpokap, pi kabayte pis wages paambahakya adahan ig biyuhpokap pegbakte mpinekata pis dagawne git. Ku pahapwi xuwehe pidagmanpit, ka muwaka kapigsa pisimsa git.

30 Ku pahapwi makehe arikna pit, ikepniba git. Ku pahapwi xuwehe pewkanbet, ka muwaka puwimahgi adahan ig diyuhkisni pit.

31 Amawka yis kabay gikakkis madikte hiyeg hawwata ku samah yis muwaka igkis kabay yikak.

32 Ku yis amnih nerrasnen ku pariye yamnihten nawenépwime yis ka amnihgikis, mmah yis yipewkan Uhokri kabayhay adahan ini? Kawa. Ig ka kabayhay adahan inima. Mmanawa madikte hiyeg kehni henne. Juktah hiyeg taraksapye amnih hiyeg ku pariye gamnihtenkis.

33 Hawwata ku yis keh kabayka gikakkisnen hiyeg ku pariye keh kabayka yikak, nawenépwime yis ka keh kabayka gikakkis, mmah yis yipewkan

Uhokri kabayhay adahan ini? Kawa. Ig ka kabayhay adahan inima. Mmanawa madikte hiyeg kuwis kehni henne. Juktah taraksapye keh.

³⁴ Hawwata ku yis sunapkis gitkisnen hiyeg ku pariye diyuukis yiaw gitkisme nawenépwí yis ka sunapkis gitkis mmah yis yipewkan Uhokri kabayhay adahan ini? Kawa. Juktah taraksapye sunapkis ta gitkis hiyeg taraksapye ku pariye diyuukis giwakkis.

³⁵ Ka ba yi kehni henne. Bateknabay gikakkis yipetunyapu. Amnihnbay madikte hiyeg. Sunapkisnabay gitkis ka wahá awenyan. Ayge nikwe Uhokri katiwnihyi kabayhtiwane. Yis humaw Uhokri inugikyene gikamkayupwi awaku yihiyakemni kewa gidahanbe mmanawa ig amnihne hiyeg kane kibeynepwima ku pariye kane kabayhig.

³⁶ Amnihnbay hiyeg hawwata ku samah ig Wigwi amnihpigkis.

*Ka Ba Yi Ikiy Pahapwi Ku Ig Ka Kibeynema
Mt 7.1; Rom 2.1, 14.1; 1 Kor 4.5; Tiyagu 4.11*

³⁷ —Ka ba yi ikiy pahapwi ku ig ka kibeynema. Ayge nikwe Uhokri kawnata ikayi ku yis kawnata kibeynema. Ka ba yi awna gimin pahapwi ku ig ka wadityema. Ayge nikwe ig Uhokri kawnata awna yimin ku yis kawnata wadityema. Bayahminabay hiyeg ariw gitraksankis yikak. Ayge nikwe ig Uhokri bayahminay ariw yitaraksan hawwata.

³⁸ Ikinabay ta gitkis hiyeg. Ayge nikwe ig Uhokri ikí yit hawwata. Ig kipunsay akak kabayka mpiynepepye juktah yis ka ikwa adahan amapin akiw. Ig ke wotbe ig kurukwin ig sassahni juktah

in hehbetwi. Ku yis ikí kaayhsima gitkis hiyeg, ayge nikwe ig Uhokri diyuhkis yit kaayhsima kabayka akiw.

³⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis. Giwn:

—Hiyeg amedgenepwi inin ka hiyak hawkri. Ka ba yi kannuhwa gitkis. Ignes kewa motapyebe abet gihiyakemnikis. Ka ik adahan pahapwi awayg motpiye huwitha guyaki motpiye. Ku ig huwitig, igkis piyamate tuguhene.

⁴⁰ Kannuhwanay giwntak ignewa Uhokri. Yuma hiyeg pi kannuhte giw gikannuhten. Henneme ku aysaw ig kuwis kannuhwa git, ig matak gikannuhten gihiyakemni.

⁴¹ Mmahki pis apuriw pikebyi gitaraksan? Pis ke wotbe kiyimwihwa akak pahá igit nopsehsabe ay giwtrik pikebyi. Pisme ka hiyaknima ba pahat ahadma nopsadminnene ay piwtrik.

⁴² Ku aysaw pis ka hiyaknima ba ini ahadma ay piwtrik, pis ka hiyá pisma awna ta git pikebyi: “Nukebyi, isaksanate nah wiwh ini igit piwtriktak.” Amun ini pis ikawpari ke wotbe pis kibeynebe hiyeg bawa pis mbayte giw pikebyi. Asá hiyak akak pidahan kit pihiyakemni taraksepye. Ayge nikwe ik adahan pis hiyak akak pikebyi gitaraksan.

*Pirikna Amutri
Mt 7.16, 12.33*

⁴³ —Ku uhiyakemni kibeyne, nikwe kabaykanen pes wowntak. Uhiyakemni ke ahbe akat. Ah akat ku pariye kabaynowa ka sarayh guw

mbeyepyoma guw. Iné ah akat ku pariye kane kabaynoma ka sarayh guw kabaynopwima guw.

⁴⁴ Ku wis hiyá pahakti amutri eg ka sarayh guw kabaynopwima, nikwe in huwewe wot ku eg amutri kane kabaynoma. Ke puduku akatbe ke ipeybe egkis ka sarayh guwkis kabaynopwima kema “figuma” kema “uvama”.

⁴⁵ Ke wixwiy hiyegbe. Ku pariye kibeynewa hiyeg iggi ipegminene gihiyakemni adahan kabaykanenwa. Nikwe he kabaykanen pes giwntak. Pahapwime ku pariye mbeyepye hiyeg iggi ipegminene gihiyakemni adahan mbaykanenwa. Nikwe he mbaykanen pes giwntak. Mmanawa ku pariye ay apit uyakni, innewa wis awnin.

⁴⁶ Henneme ku yis awna ku nah yikipara, nikwe amawka ku yis ihpene nuwnhu.

Piyana Hiyeg Paytya

Mt 7.24

⁴⁷ —Ku pahapwi hiyeg ayta numkat, ku ig timá nuwnhu, ku ig ihpene nuwnhu, nah akkite yit ku samah ner gihiyakemni.

⁴⁸ Ig kewa pahapwi awaygbe mutuhne gipinbe akigbimna warik amadga kayhap. Ig atik ta warikwit juktah ig danuh arit tip. Ayge abetit no tip ig tabirase gipin awaku. Ayteke ariwnteke ini warik digise in huwit ta apitit gipin. Henneme gipin ka hakuh mmanawa awaku mituw kabayhtiwa ta warikwit abet tip.

⁴⁹ Henneme ku pahapwi hiyeg timá nuwnhu, henneme ku ig ka ihpin, iggi kewa pahapwi awaygbe ku pariye ka mutuh gipin awaku mi-hadima ta warikwit. Ayteke warik digise in huwit

ta apitit gipin. Pahaye adahan gipin hakuhe. In mehwe madikte.

7

Jesus Makniwa Pahapwi Suwtat Gibuk

Mt 8.5

¹ Pisenwa gawnhan ta gitkis ignes hiyeg, ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig danuh atere paytwempu Kafarnawh.

² Pahapwi romayene suwtat gikiparakis ayge ig kadahan pahapwi gibuk gibetki. Ner gibuk kakahrip ig me miyapimet.

³ Ig timá Kiyapwiye Jesus gak. Ayteke nikwe ig awahkis gaytakkis judeyenepwi giwewkistenkis atere gimin adahan igkisme amnihswa git marihwa ig makniwa gibuk.

⁴ Igkis tipik danuh atere, igkis amnihswe ta git Kiyapwiye Jesus akak madikte giwakemnikis. Igkis awna git:

—Uyá amnih ner suwtat gikiparakis. Ig muwaka adahan pis amnihgi. Ig kibeyne hiyeg.

⁵ Ig batek ukakwiw wixwiw hiyeg judeyenepwi. Ig kuwis kehkis pahá payt leglis udahanwi.

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig tipik gikakkis. Kennesmin gidawnhan arimkanit gipin, ner suwtat gikiparakis awahkise gikagmadapu atere gimin. Igkisme danuh atere, igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner suwtat gikiparakis wasapanaw pimin. Giwn ku ig ka muwaka adahan ig mpithebdih pihawkan. Ig awna ku ig patehwepye hiyeg. Ig yuma gikiythanisima pitiput adahan pis parak gipinekut.

⁷ Iné ig ka kis ayta kinetihwa pikak. Kiyapwiye, ig hiyakni ku pis karayt akipara. Ku pis he awnepi ayontak piyawakad, ikeypi. Gibuk makniwnek.

⁸ Ig hiyakni mmanawa ig hawwata ig kakipara. Ig kumaduka nawenépwi suwtat akiw hawwata. Ku ig awna ta git pahapwi: “Su tipik”, igme iha giwn ig tipik. Ku ig awna ta git pahapwiwa akiw: “Ba ayta”, igme iha giwn ig ayta. Ku ig kawatni gibuk, igme hawwata ig iha giwn. Hennewatbaki ig suwtat gikiparakis awna.

⁹ Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni giwnkis henne, ig wakaymni kaayhsima. Ig wagestaw, ig awna ta gitkis nerras ku pariye kaneayhsima gihapu butte. Giwn:

—Ner suwtat kane israelyenema ig pi kamaxwate ta nupitit mpiya madikte nukebyupwi israelyenepwi. Nah ka hiyapti pahapwinama israelyene gikamaxwan kema nerma. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Ayteke ig awna ta gitkis ner suwtat gikiparakis giwatnipwi. Giwn:

—Hiyawa yis diyuhe git.

¹⁰ Ayteke nikwe igkis diyuhe git. Igkis danuh atere gipinekut, igkis uté gibuk makniw kuwis.

Jesus Kannikasa Pahapu Madankuno Gukamkayh

¹¹ Hewke nikwe ig Kiyapwiye Jesus tipik apitite pahá paytwempu kewye Nayh gikakkis gikannuh-nipwi. Kaayhsima hiyeg akiw tipikwiye gihaptikis.

¹² Igkis danuh atere kenesa anumekut ini paytwempu alappota, ig sarayh gipegyi, ig hiyá

pahabune hiyeg. Igkis apuhewiyepwi. Igkis apuhpiye pahapwi awayg miyapiye. Ig pahapu madankuno gukamkayh, ig pahapwiwattenen. Kaayhsima hiyeg paytwempuyenepwi ayge gukak. Eg tihano kaayhsima.

¹³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kaayhsima ig kayah gudahan. Ig awna gut:

—Ka muwaka tih.

¹⁴ Ayteke ig danukwa kenesa arimkat ner awayg gitiy, ig dax ini gitiy. Igkisme ku pariye gihiyetnipwi igkis msekwe. Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Awayg, nah awna pit. Kannikaw.

¹⁵ Aynewa ig awayg kannikew, ig kapusa awna. Ayteke ig Kiyapwiye Jesus ekkepri ta gut ginag.

¹⁶ Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis apisasew. Igkis kibeyhenes Uhokri. Igkis awna:

—Kibeyne. Pahapwi Uhokri gawnepe kuwis kahayak ubetwiy. Kuri Uhokri parak abet uhawkanwiw wixwiy gihiyegapu.

¹⁷ Aynewa inakni inetit gidahan Kiyapwiye Jesus ibekhewpi muwwapu apuriw Judeyamnaw muwwapu aranwew madikte waxri.

João Batista Ayá Jesus: “Mmah pisnewa?”

Mt 11.2

¹⁸ Apim ini amekene João Batista gikannuhnipwi igkis akki git madikte ku pariye Kiyapwiye Jesus gikehni. Ig amekene João Batista timapni henne, ig humeke piyana gikebyikis gikannuhnipwi ta gimkat.

¹⁹ Igkisme danuh atere, igme awna gitkis:

—Su iwasa Kiyapwiye Jesus baki ignewatma ner ku pariye nemnikumpiye nuhapuh butte. Ba

kawk, ba wixwiy wahap pahapwi nawenéwa ku pariye nemnikumpiye nuhapuh butte akiw?

20 Igkisme tipik nikwe, igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye João Batista awakhise usuh atan pimin, Kiyapwiye. Ig hiyakni ku pahapwi nemnikumpiye gihapu butte. Kame pisnema aytniye? Ba kawk? Ba usuh wahap pahapwi nawenéwa ku pariye nemnikumpiye gihapu butte akiw?

Hennewatbaki igkis awna git.

21 Abetnewa ini hawkri ku samah igkis ayge ig Kiyapwiye Jesus piyihe kaayhsima hiyeg kakahribdapye, ig mpiyasa gikayhawnikis, ig pekkis wapitye gipititakkis hiyeg, ig keh kaayhsima motapye hiyap.

22 Pisenwa ig kaytwa giwnkis:

—Hiyawa yis diyuhe akki git kiyapwiye João Batista ini annut ku pariye yis timap ku pariye yis hiyap ku apim inin. Yis hiyá motapye hiyap, miyapupye wew. Yis hiyá hiyeg axpusakare apit busukne ignes miypit. Yis hiyá mataybapye timap. Yis hiyá miyarapye kannikaw. Yis hiyá hiyeg ku pariye kane hiyak kabayka, ku apim inin ignes ekkepka kabayka gitkis.

23 Ku pariye hiyeg ka tukuhun ignes utí kabayka nuwntaknek.

Jesus Kabayha João Batista

Mt 11,7

24 Igkis amekene João Batista giwatnipwi timapni henne, igkis diyuhe gimkat. Igkis tipikanten, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Ig kinetihwa gimin amekene João Batista. Ig awna:

—Yis kuwis atak iwasa kiyapwiye João Batista ta amadgat amatap. Ku samah yis atere, mmahpa yipewkan yis utipri ayge? Mmah yipewkankama ku yis utipri yuma gidatni ke pahat sipapabe ku pariye mtibetnepye ayge? Kawa. Yis hiyakni ku ig ka wagekiswa gimun.

²⁵ Mmahpa yipewkan yis utipri ayge? Mmah yipewkankama ku yis utipri akak gisimsa kibeyne mtibete? Kawa. Hiyeg ku pariye kasimsapu mtibete ku pariye igisapye ignes ka msakwa amadga amatap. Igkis msakwa agiku ikiparat gipin barewyewatnene.

²⁶ Ba yipewkan ku yis utipri Uhokri gawnepe ayge? Hennewa. Ignawa Uhokri gawnepe yis utí. Henneme ig mpiybeta Uhokri gawnepepu pitatyepwi mmanawa ig ekkene ku Uhokri gikumadukan kuwis ahawkanaprik.

²⁷ Mmanawa ig kiyapwiye João Batista ignewa ku kamin Uhokri gannasan minikweknene kinethwa. Inakni gannasan akki wot ku pariye Uhokri awna ta git gikamkayh. Giwn:

“Nah awahkiste pahapwi nuwatni papitkiya adahan ig ahegetene madikte papit.”

Hennewatbaki inakni yuwit awna gimin kiyapwiye João Batista.

²⁸ Yuma pahapwinama awayg waypuka amadga inin kabaytema giw. Henneme pahapwi ku pariye kuwis kawih Uhokri gikumadukan iggi pi kabayte giw kiyapwiye João Batista. Hiyawa ig pahapwi yuma gikiythani giwtrikkis hiyeg amedgenepwi inin henneme ig pi kabayte giw mmanawa ginetri pi kabaytenene akiw.

²⁹ Igme kiyapwiye João Batista ginetri

kabayhtiwa. Kibeyne, madikte hiyeg ataybiska git kiyapwiye João Batista, juktah ladwan igkis ataybiska git. Igkis amere inakni Uhokri gihiyakemni waditnene mmanawa igkis kaywasew ta git kiyapwiye João Batista.

30 Igkisme nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi gimin amekene Moís gikumadukan igkis tukuhe ku pariye Uhokri ikiswanaw gidahankis mmanawa igkis ka kaywasaw ta git kiyapwiye João Batista.

*Hiyeg Ka Amepekere Iné João Batista Iné Jesus
Mt 11.16*

31 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:
—Mmah nuwnhu kuri adahan nah akki yit ku samah hiyeg gihiyakemnikis amadgayapu inin?
Mmahpa gihiyakemnikis?

32 Gihiyakemnikis ke bakimnaybe nopsahyumni gihiyakemnikis. Nah akkite yit abektey akak ku bakimnay arehwene ay amadga higiw. Ig Uhokri humaw kewa bakimnaybe ku pariye wakaymni giminkis gidahewektenkis. Igkis bakimnay kabiman gitkis gidahewektenkis. Igkis awna gitkis: “Usuh agighene usuh kayepne yisme ka kaykere ukakhu, yis ka batekkere payak ukakhu. Aytéke nikwe usuh wages warehwan adahan apuhekwie usuh tihene. Yisme kawnata tihkere payak ukakhu. Mmahki yis ka amepekere uhiyakemni?” Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki ig Uhokri. Hiyeg amedgenepwi inin igkis ka amepekere pahapwinama Uhokri giwatni ku pariye gawahkisni giminkis.

33 Mmanawa ig kiyapwiye João Batista danuh atan, ig maxhewne ig ka higap win. Ignesme hiyeg ka amapig. Igkis awna: “Ig wapitye gipit.”

34 Nahme nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah danuh atan nah ka hennema. Nah ka maxhaw, nah higap win. Kawnata hiyeg amapan. Igkis awna: “Ka ba yis hiyá ner awayg kayhpiye kahigpekepye? Ig gibetki darihwak gikakkis ladwan gikakkis hiyeg kane kibeynepwima akiw. Ig kawnata kibeynema.”

35 Ka sam igkis awna numinhu henne. Ku pariye hiyeg hiyeknepwi hiyakemniki ignesnewa ka mahikoh Uhokri gihiyakemni ignes amapin-nek.

Pahapu Tino Imiha Jesus

36 AYTEKE ariwnteke ini pahapwi farisew danuh atere. Ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Uyá atak ax nukakhu kuwewanek.

Igme Kiyapwiye Jesus ihe giwn. Ig tipik atere gipinekut. Ig danuh atere, ig batahkiswa ahumwa axtet.

37 Ayge apit ini paytwempu pahapu tino powkemnipyo. Eg timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig ayge axne gimun ner farisew. Eg hiyapni henne, eg iwé imihgi agiku pahá atiy kehka tip seyno, eg tipik. Eg danuh atere git Kiyapwiye Jesus.

38 Eg paberetusaw ta gikimpuit. Eg biyuk gukan, eg suke gukantak ayge. Ig Kiyapwiye Jesus gikugku sabapti awaku no tino gukantak. Ayge eg manpusano gikugku akak gusemnu, eg aympoka gikugku. AYTEKE eg imihepni akak ini imihgi.

39 Ner farisew ku pariye gawnesetni Kiyapwiye Jesus atere ig hiyapni henne, ig awna abetpi gihiyakemni. Giwn:

—Mmahki ig isaksa no tino powkemnipyo daxtig? Waké igyerwa Uhokri gawnepabe, nikwekam ku samah ig hiyapru, ig hiyakkam ku samah guhiyakemni mbeyepye.

40 Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kaytwa giwn. Ig awna git:

—Kiyapwiye Simawh, nah muwaka akka pit arikna.

Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá akki nuthu.

41 Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Minikwak piyana awaykemni matiwnih karukri ta git pahapwi awayg. Pahapwi matiwnih pohowku sah (500) karukri git. Pahapwime matiwnih pohowku madikwa (50) karukri git.

42 Igkis piyamate yuma ariknawnama adahan igkis diyuhkiswiyes gikakura awenyan. Ig awayg hiyapni henne, ig bayahminigkis ariw gimatiwnihnikis igkis piyamate. Kuri, uyá akki nuthu. Pariye pi batekte gikak ner awayg gaytakkis nerras piyananene gikebyikis?

43 Igme kiyapwiye Simawh kaytwa giwn:

—Ke nuthube ner awayg ku pariye gimatiwnihni pi kiyestenene.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Hennewa. Piwnapriknawa.

44 Aytéke ig ipeg gumkat no tino. Ig awna git kiyapwiye Simawh:

—Ba pis hiyá no tino? Ku aysaw nah parak pipinekut pis ka ikí un aynesnima nuthu adahan

nah sukuhkugewne. Egme no tino eg sukuhkgan akak gukantak, eg manpuse nukugku akak gusemnu.

45 Pisme pis ka aytnihun akak aym pokakima. Egme no tino ku samah nah parak atan eg ka matiswa aym poka nukugku.

46 Pisme pis ka amapan pipinekut akak arik-nawnama ntewharit iné akak iyi. Egme no tino ikí imihgi kaneatiwnisima ta nukugkuprikut.

47 Nah kuwis bayahminepru ariw kaneayhsima guitaraksan. Inneki keh eg batek nukakhu mpiynepepye. Henneme ku pariye hiyeg bayahminaka ariw aynessawa guitaraksan, iggi batek gikak gibayhamnihten aynessawa.

48 Aytēke ig awna ta gut no tino. Giwn:

—Nah bayahminap ariw madikte pitaraksan gikak Uhokri.

49 Nerras hiyeg ganwayepwi igkis timapni henne, igkis awna gimin ginaktinpinas. Giwnkis:

—Pariyenekig ner hiyeg? Mmahkama juktah utaraksan gikak Uhokri ig bayahminaw ariw?

50 Igme awna ta gut no tino:

—Pis isamtaw awaku ku samah pis kamaxwa ta nupitit. Hiyawa pis tipik akak kabayka.

8

Tinogben Gihaptiyopwi Jesus

¹ Aytēke ariwntēke ini ig Kiyapwiye Jesus mpiye muwwapu apuriw paytwempu nopsadmin apuriw paytwempu nopsanyupnene akiw. Ayge ig kinetihwene gimin Uhokri gikumadukan. Igkisme giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikkakis piyana gawnakis (12) igkis atak gihapti.

² Tinogben danuhpanos payak gikak hawwata. Egkis hiyeg ku kapititak ig kuwis pekkis wapitye gukakkis hiyeg ku pariye ig makniwe ariw gukahrikis. Pahapu tino ayge gaytakkis ku kapititak minikwak ig pekkis kaayhsima wapityempu, ntewnehker gikebyikis wapitye. Guw Mahi Madalena.

³ Hawwata pahapu tino guw Joana gaytakkis. Eg gugihgi kiyapwiye Kuza ku pariye apuriwne amekene Erodis gewkanbet. Hawwata kiyapuno Susana ayge gukakkis kaayhsima nawenópwı tinogben ayge akiw. Egkis ku pariye hiyak gikak Kiyapwiye Jesus gikakkis giwatnipwi, egkis ku pariye katiwnih gimawkanitnenes akak gudahankiswa gukakurakis.

*Yuwit Patuwesbuhka Amin Amutri
Mt 13.1; Mk 4.1*

⁴ Kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis danuhpenes atere git apititak madikte paytwempu. Ig hiyapni henne, ig kinethwa ta gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka. Giwn:

⁵ —Minikwak pahapwi awayg tipik giwasra amedgete adahan ig sessehne gamutra ayak. Ig sessehne gamutra ayak, gaytakkis tuguhe apigku ahin ku kiney wayk adani. Egnés sibuhapepka atere. Hawwata akiw kuhipra ayta axapeprukis.

⁶ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit tipebdi. Egnés hiyenpiwatkama kibentenwa henneme aynewa egkis huruhrup. Mmanawa wayk ka anugbetnama akak un.

⁷ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe apuwit pudukupwi. Egnés pudukupwi hiyenpi payebitak

akak gamutra. Egkis tuwathe gamutra juktah egkis miyorap.

⁸ Gaytakkisme gamutra ayak tuguhe abetit kibeyne wayk. Ayge egkis hiyan. Egkis gamutra aymuhwa juktah egkis kew. Egkis sarayh kaayhsima guwkis, sah gukebyikis (100).

Pisenwa inakni gawnhan, ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:

—Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkanit.

Hiyeg Ka Pukuha Yuwit Patuwesbuhka

Mt 13.10; Mk 4.10

⁹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus gikan-nuhnipwi igkis ayapri:

—Kaminki pis awna inakni yuwit patuwesbuhka?

¹⁰ Igme kaytwa giwnkis:

—Hiyeg amedgenepwi inin kote hiyakte ku samah Uhokri gikumadukan. Yisme Uhokri akkamnihni ta yitnek. Igkisme kaakkaka ta gitkis. Ta gitkis nah awna patuwesbuhkanen yuwit. Hiyawa igkis ikí gitewkis nimkanit kabayhtiwa henneme ka paduk ta abetit gihiyakemnikis. Hiyawa igkis ataybiswa nit kabayhtiwa henneme igkis ka pukuhpin.

Jesus Akkamnih Giwn Amin Amutri

Mt 13.18; Mk 4.14

¹¹ —Kuri nah akkamnihte yit inakni nuwnhu patuwesbuhka gimin ner amutripusne. No amutri ayak egnésbaki arakak gidahan Uhokri giwn.

12 Gaytakkis hiyeg kewa inibe ahinbe. Ignes timá nuwnhu ayteke wapitye danuh atere gitkis. Ig wiwhpiye nuwnhu abetitak gihiyakemnikis marihwa igkis ka iha inakni nuwnhu kahadbe igkis ka isamtaw.

13 Egnesme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit tipebdi egnesbaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá nuwnhu ignes amapin akak madikte gibetkikis, henneme igkis ka kamax inakni nuwnhu kabayhtiawatma abet gihiyakemnikis. In humaw kewa pahakti amutribe ku pariye yumanano guhampabet eg ka dep miyó. Igkis batek akak nuwnhu adahan aynessa hawkri. Ayteke pase igkis hiyá mbeyne, aynewa igkis miniw ariw nuwnhu.

14 Egnesme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit pudukupwi, egnesbaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá Uhokri giwn ignes amapin. Henneme kibeye kibeye igkis pi ikatuswate adahan arikna amadgaya inin. Igkis kinikiswe arit igiska arit batekka amadgaya inin. Ayge nikwe igkis ka kannuhwa keh Uhokri gibetki. Amun ini nikwe igkis humaw waditnepyenen kewa pahakti amutribe ku pariye sarayh guw henneme eg kigise madikte.

15 Egnesme no amutri ayak ku pariye tuguhe ta abetit waxri kibeyne waxri egnesbaki arakak gidahankis hiyeg ku pariye timá nuwnhu ignes kamaxni kabayhtiwa. Gihiyakemnikis inyerwa kibeynewa. Igkis ka isahkiswa nuwhu aynes-nima. Ayge nikwe igkis keh Uhokri gibetki kabayhtiwa. Amun ini nikwe igkis humaw kewa pahakti amutribe ku pariye kew kabayhtiwa.

*Wis Ka Hakis Lalamp Adahan Asabkeptenma
Mk 4.21*

¹⁶ Ayteke ig awna gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka akiw. Giwn:

—Nuwnhu kewa pahow lalampbe adahan ughne hiyeg gihiyakemnikis. Wis ka hakis lalamp adahan wis asabkeptenma anapi suwyeg. Iné wis kawnata haklsru adahan ayempitnima ta anapit payt abukapayni. Kawa. Wis ikigu ta inut akekrit adahan eg ughuno madikte hiyeg ku pariye parekwiye ta upinekut.

¹⁷ Aysawnemenek madikte ku pariye ayempiki ini kahayaknek. Inakni nuwnhu patuwesbuhka in ke wotbe in awastepkabe henneme aysawnemenek in mawasaptihpikanek, in kahayak kabayhtowanek.

¹⁸ Ikinay yitew ta nuthu kabayhtiwa. Ku pahapwi darih nuhiyakemni kabayhtiwa, nikwe ig Uhokri akki git pi kiyste akiw. Henneme ku pahapwi ka darih nuhiyakemni kiyesradima, nikwe ini nuhiyakemni wiwhpikanek abetitak gihiyakemni.

*Jesus Kakebyuhwa Ta Gitkis Hiyeg Ihpenepwi
Giwn*

Mt 12.46; Mk 3.31; Eb 2.11

¹⁹ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus ginag gikakkis gisamwipwi egkis danuh atere. Henneme egkis ka ik adahan danuh kenesnima ta git Kiyapwiye Jesus awaku ba akebentenwa hiyeg ayge.

²⁰ Pahapwi hiyeg ayge hiyapni henne, ig awna ta git:

—Kiyapwiye, pinag ay kabaywak gikakkis pisamwipwi. Egkis ayta danuhpanokis pit.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn, ig awna gitkis madikte hiyeg ayge. Giwn:

—Ku pariye timepnepwi Uhokri giwn, ku pariye ihpenepwi inakni giwn, egenes nah ikiygukis ke nnaghube, ignesme awaykemni nah ikiygikis ke nukebyupwibe.

Jesus Msak Mayg Akak Paraw

Mt 8.23; Mk 4.35

²² Aytēke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kaptā ta muhumdakat payak gikakkis gikannuhnipwi. Ig awna gitkis:

—Uyay manuke ta pahambakaytak mahakwa.

Igkisme kaytwa giwn:

—Uyay.

Igkis tarekwe aytēke.

²³ Igkis tipikwiyes, ig Kiyapwiye Jesus himeke. Ku aysaw igkis ayhté pakwa amadga mahakwa, pahaye adahan mayg kannikew gimkanitkis. Gihmunkis me buwisemet. Igkis hiyepnes mbeyne kaayhsima.

²⁴ Igkis gikannuhnipwi hiyapni henne, igkis atere wadise Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye. Kiyapwiye. Wixwiy me biyukapmet!

Ig timapni henne, ig kannikaw ig himehe mayg akak paraw. Aynewa madikte kariswehwe. Paraw mapawanew.

²⁵ Pisenwa ig awna gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Mmahki yis ka kamaxwa ta gipitit Uhokri?

Igkisme apisasew, igkis wakaymnibdi gidahan. Igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Pariyeneki ner hiyeg? Ig kumaduka juktah mayg akak paraw. Juktah mayg akak paraw iha giwn.

Jesus Awahkis Wapityempu Ta Gibetitkis Pakirempu

Mt 8.28; Mk 5.1

26 AYTEKE pisenwa igkis hamah ta pahambakat ariw Galiléyamnaw. Igkis minahwa atere apit hiyeg jerasayenepwi giwaxrikis.

27 Igme Kiyapwiye Jesus sarayhwe waxrit. Ayge pahapwi awayg paytwempuyene atere patiptakig. Ig wapityewnipyé. Kaayhsima hawkri ig wew makawihan. Ig yuma gipin. Ig msakwa abet imewtinen ayge apuheket.

28 Pase ig hiyé Kiyapwiye Jesus, ig kabiman, ig padakwa ta gitiput. Ig awna git akak madikte ghawna. Giwn:

—Aa, Jesus! Pis Uhokri gikamkayh inugikyene. Pariye pimawkan ta nuthu ku apim inin? Uyá amnihun. Ka ba hiyapkis mbeyne nuthu.

29 Ig awna inakni yuwit henne mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kuwis pekkisiwiye ner wapitye mbeyepye ayta gipititak. Kaayhsima hawkri kuwis ig wapitye keh ig awayg nuwiskewempiye. Ig awayg wanakminepka inpawa kuwis. Gibagwan akak giwan wanakminepka akak xen akak sipari. Henneme ig matisbetepni madikte. AYTEKE ner wapitye keh ig sigis ta abetit imewti.

30 Ig amnihswene atere git Kiyapwiye Jesus, igme ayapri:

—Mmah piw?
 Igme kaytwa giwn:
 —Nuwhu “Pibohram”.
 Ig awna inakni yuwit awaku kaayhsima wapityempu ay gipit.

³¹ Aytéke nerras wapityempu amnihswa git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis awna git:

—Ka ba arewepma wothu awahkiswima usuh ta arimkat miyarapye giwetrikis.

³² Ayge pahabunene pakirempu axwenekis apit pahá waxri imuwendnene. Igkis wapityempu hiyapni henne, igkis ayá git Kiyapwiye Jesus:

—Uyá awahkis usuh tahhan gipuritkis pakirempu. Isaksanaba usuh parak atere gipititkis.

Igme Kiyapwiye Jesus isakseprikis.

³³ Aytéke nikwe igkis wapityempu pesbetwikis gipititak ner awayg. Igkis pareke ta gipititkis ignes pakirempu. Igkisme pakirempu sigisbetwikis ta asebrikute. Igkis tubohbetwikis ta ahakwate mahakwa. Ayge igkis aniksewbet.

³⁴ Pakirempu gikapriwtenkis igkis hiyapni henne, igkis sigisbet kibentenwa ta paytwempuit. Igkis danuh atere, igkis kinetihwa amin muwwapu paytwempuriw muwwapu iwetrit aranwa paytwempu.

³⁵ Nerras hiyeg paytwempuyenepwi igkis timapni henne, igkis tipik atere adahan igkis hiyepne ku pariye danuh. Igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis uté ner awayg ku kapititak wapityempu pesbetwikis. Igme bat ayge gikimpu Kiyapwiye Jesus. Ig kasimsapu kuri. Gihiyakemni

diyuh adukwenewa akiw. Igkis hiyapni henne, igkis apisasew.

36 Nerras ku pariye hiyepnepwi madikte ku pariye kehka gikak ner awayg igkis kinetihwa ta gitkis nerras hiyeg amin ku samah ig makniw ariw wapityempu.

37 Nerras jerasayenepwi timapni henne, igkis madikte ayá git Kiyapwiye Jesus adahan ig tipik aytéke mimanawa igkis apisasew gibohri kaayhsima.

Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig katapte amadgat gihmun adahan ig diyuhpiye ta pahambakat akiw.

38 Igme ner awayg ku pariye kuwisnene makniw ariw wapityempu, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Nah ataka pihapti.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Pi kabayte pis msakwa ay.

39 Su ataknate ta pipinwat. Kinethwanaba gitkis pikebyupwi amin madikte ku samah Uhokri keh pikak.

Igme awayg timapni henne, ig tipik ta paytwempuit. Ig danuh atere, ig kinetihwa gitkis madikte hiyeg aynnenepwi amin ku samah Kiyapwiye Jesus keh gikak.

Jayru Amnihswa Git Jesus

Mt 9.18; Mk 5.21

40 Igme Kiyapwiye Jesus manuke pahambatak mahakwa akiw. Ig danuh atere, ig utí kaayhsima hiyeg pahadgupu adahan igkis patiptakig mmanawa igkis giwhpetni ayge.

41 Ayteke pahapwi awayg danuh atere. Giw Jayru. Ig pahapwi leglis akipara, judeyenepwi gileglisakis. Ig danuh atere, ig mabukwe ta gitiput Kiyapwiye Jesus, ig awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Uyá atak ta nupinekut.

42 Nukamkayh pahapuwa tino. Eg madikawkubu kamukri gaw akak pikana arawna (12). Kuri eg mihenapyo pahayempi guyekwin.

Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig tipik gi-hapti. Ig waywe dehebdi akak hiyeg.

Pahapu Tino Makniw Ariw Guminewkan

Mt 9.20; Mk 5.25

43 Ayge nikwe pahapu tino danuh gihapu butte. Eg kuwis hiyá mbeyne akak guminewkan adahan kaayhsima kamukri kuwis, madikawkubu akebyi akak pikana arawna (12). Yuma hiyeg hiyá gusamanak adahan gumakniwetni.

44 Eg danuh atere giharaptak, eg dax gikan-wapta akigbimna. Aynewa guminewkan matiswe.

45 Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Pariye daxwen?

Madikte gikannuhnipwi wihwebdipkis niw. Ayteke kiyapwiye Pedru awna git:

—Kiyapwiye, ka ba pis hiyá kaayhsima hiyeg daykegbetpi pikak?

46 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Kawa. Pahapwi hiyeg daxwen. Nah kayah ndatni pes aynessa adahan nah makniwa pahapu.

47 Eg tino hiyapni henne ku eg hiyekepka kuwis, eg segke, eg mabukwe ta gitiput, eg ekkew ta git.

Ayge giwtrikkis ignes hiyeg eg kinetihwa amin ku kawaku eg daxri. Eg kinetihwa amin ku samah eg daxwig aynewa eg makniw.

48 Igme Kiyapwiye Jesus awna gut:

—Nukebyi, pis makniw mmanawa pis kamaxwa ta nupitit. Hiyawa pis tipik akak kabayka.

Jesus Kannikasa Jayru Gikamkayh

Mt 9.23; Mk 5.35

49 Ku samah ig Kiyapwiye Jesus awnempiye in-akni yuwit henne, pahapwi awayg danuh atere. Ig ayta gipinwatak ner leglis akipara. Ig atere ewk inetit git. Giwn:

—Pikamkayh ayipa miyop. Ka muwaka wewkis ukannuhtenwiw waditnepyenen.

50 Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Jayru. Giwn:

—Ka muwaka apis. Ku pis he kamaxwanen ta nupitit kuri, eg kannikaw akiwnek.

51 AYTEKE igkis danuh atere gipinekut. Ig Kiyapwiye Jesus ka aympa pahapwinama hiyeg parak atere. Ignewa kiyapwiye Pedru gikakkis amekene Tiyagumni, kiyapwiye João ig aympigkis. Hawwata akiw ig aympa no bakimni gig gukak gunag.

52 Madikte hiyeg ayge tihenekwiyes, igkis kad-niyes guharit kaayhsima. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

—Ka ba yi muwaka tih. No bakimni ka miyó. Himak eg.

53 Igkisme hiyaraptihpig. Igkis hiyakni kabayhtiwa ku eg ayipa gumiromni.

54 Igme atere sumuhe guwak. Ig awna gut akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Mim, kannikaw.

55 Ig awna inakni, aynewa ner awnparinene diyuhe ta gupitit. Aynewa eg kannikew. AYTEKE nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna gutkis adahan egkis ikapkisru.

56 Eg gunag gikak gig egkis kagubetkikisima. Henneme ig Kiyapwiye Jesus ayá gutkis adahan egkis ka kinetihwa amin ku pariye ig keh guda-hankis.

9

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

Mt 10.5; Mk 6.7

1 AYTEKE ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pa-hadguhe giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (12). Ayge ig iké gan-nukis ta gipititkis adahan igkisme makniwnes hiyeg ariw gikahrikis. Hawwata ig iké ku-madukaki gitkis adahan igkis pekkiswiyes wapi-tye gipititakkis hiyeg.

2 Ig gawahkiswitnikis muwwapu adahan igkis kinetihwenes gimin Uhokri gikumadukan ada-han igkis makniwenes hiyeg.

3 Ig awna ta gitkis:

—Ataknay hennen yiwaykékata. Ka yi muwaka atak akak yasuga, iné akak yisakola adahan yi-wewni, iné akak yimana, iné akak yikakura. Yis kawnata muwaka atak akak pikana yisimsa.

4 Ku aysaw yis danuh ta apitit pahá paytwempu, msakwanabay pahaygiknene ku kiney yis ama-paka he ku aysaw yis pes aYTEKE paytwemputak.

5 Ku kit yis danuh, ku hiyeg aygnenepwi ka amapay, nikwe pase yis pes aytake apititak ini paytwempu, yis sassah yikugku ariw apathawni. Ini arekhetni ku samah gitaraksankis.

6 Pisenwa inakni gawnhan, igkisme tipik muwwapu paytwempuriw. Igkis ekkenes Kiyapwiye Jesus ginetni. Igkis makniwenes hiyeg muwwapu.

Erodis Ka Hiyak Ku Pariyene Jesus

Mt 14.1; Mk 6.14

7 Apim ini hawkri ner hiyaptigi amekene Erodis timé arak ini Kiyapwiye Jesus gannu. Ig kaayhsima kiyimwihwa awaku ig ka hiyakri iggi hiyeg. Ig kiyimwihwa awaku gaytakkis hiyeg ikiygi ku ig Kiyapwiye Jesus ig amekene João Batista kan-nikaw akiw ariw gimiremni.

8 Gaytakkisme ikiygi ku ig amekene Eliyas kahayak atan amadga inin akiw. Gaytakkisme ikiygi ku ig pahapwi gaytakkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi kannikaw akiw.

9 Igme amekene Erodis awna:

—Nahnewa bukihkise amekene João Batistamni gibita. Hiyaksa kuri nah timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig kagannusima keh annut. Mmah ka ignewatma amekene João Batistamni? Pariyenekig?

Ayge nikwe ig kaayhsima patiptakere gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg

Mt 14.13; Mk 6.30; Jo 6.1

10 Ig Kiyapwiye Jesus giwatnipwi igkis pisenwa gannipwikis, igkis diyuhe ta gimkanit. Igkis

danuh atere, igkis akki git madikte ku pariye gikehnikis. Ayteke ariwnteke ini ig iweprakis adahan igkis tipikwiyes gihapti igkiswonas hampa arimkanit pahá paytwempu kewye Betsayda.

¹¹ Henneme pase hiyeg timé gak ku ig kuwis tipik, igkis harakseprikis. Igkis danuh atere, ig amapigkis kabayhtiwa. Ig kinetihwa gitkis gimin Uhokri gikumadukan. Ig makniwe madikte hiyeg ku pariye amnihswenepwi git.

¹² Ayteke ariwnteke ini wahanbuku kamuw, igkis giwatnipwi danukwa atere git. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, inin iwetrit yuma hiyeg msek-wene ay. Wani nerras hiyeg tipik adahan igkis ipegpa giwetrikis adahan igkis isimwi gimanakis atere. Ik adahan gaytakkis atak ta gitkis was akipara. Gaytakkisme atak tahhan paytwempuit.

¹³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Kawa. Yisnewa ikí axka ta gitkis apim inin.

Igkisme awna git:

—Usuh kadahan pohowkubuwa akebyi bugut akak piyanmowa im masaraku. Amawka usuh tahhan isim kaayhsima akiw adahan in ik gida-hankis madikte hiyeg.

¹⁴ Igkis awna inakni henne mmanawa kaayhsima hiyeg ayge. Awaykemnen pukuhka kabá danuh pohowku mil (5,000) gikebyikis. Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikanuhnipwi:

—Wani nerras bat adahan igkis ahegwa adahan pohowkutra madikwa (50) gikebyikis.

¹⁵ Igkisme ihe giwn. Igkis keh madikte hiyeg bat.

¹⁶ Ku aysaw kuwis igkis batebdebdihpikis, ig Kiyapwiye Jesus iwé ini pohowkubunene bugut

akak piyananene im. Ig sarayh gipegyi ta inut, ig kabayha Uhokri adahan ini. AYTEKE IG SIGK-ABDIHAPEPNI, IG IKEPNI TA GITKIS GIKANNUHNIPWI. Igkisme ibekhepni ta gipuriwkis nerras hiyeg.

¹⁷ Ignesme madikte ax kabihibdape. Ka semeweknama gimanakis. Kaayhsima asemne msekwe. Pisenwa nikwe, igkis gikannuhnipwi ahiwapemni, igkis kipunse kaayhsima panye akak asemne gimanakis, madikawku akebyi panye akak pisaya arawna (12).

*Pedru Ikiy Jesus Ku Ig Uhokri Gikanyan Adahan
Ukumaduketniwiy*

Mt 16.13; Mk 8.27

¹⁸ Apim inin hawkri ig Kiyapwiye Jesus piriypewne ig paaho. Igkisnewa gikannuhnipi ayge gikak. Ayge ig ayaprikis:

—Pariyeki gipewkankis hiyeg ikanhu nah kuri?

¹⁹ Igkisme kaytwa giwn:

—Gaytakkis ikapi ku pis amekene João Batistamni. Gaytakkisme ikapi ku pis amekene Eliyas. Igkisme gaytakkis hiyeg ikapi ku pis pahapwi gaytakkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi kannikaw akiw.

²⁰ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Ya yis. Mmahpa yis ikanhu kuri?

Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Pis Cristo, pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

²¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Hennewa. Henneme ka yi muwaka akka inakni ta gitkis hiyeg.

*Jesús Kinetihwa Amin Gimiremni
Mt 16.21; Mk 8.31*

22 Ayteke ig awna:

—Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin amawka ku nah hiyá mbeyne kaayhsimanek ay amadga inin. Aysawnemenek nerras uwewkistenwiy gikakkis nerras muwpeg kiyatyepwi, nerras kannuhekeputnepwi, igkis madikte tukuhptepunnek. Ayteke nah umehpikanek. Henneme amamnam hawkri ariwntak numiremni nah kan-nikasaka akiwnek.

*Amawka Wixwiy Miyeħ Upitwiy
Mt 10.37, 16.24; Mk 8.34; Lk 14.25; Jo 12.26; Rom 15.1; 1 Kor 10.23; Gál 5.24; Fil 2.4; 1 Ped 4.1; Apok 12.11*

23 Ayteke ariwnteke ini ig awna ta gitkis madikte hiyeg. Giwn:

—Ku pahapwi humewkerepye nuhiyega, amawka ku ig ikise gidahan gibetki. Amawka ku ig umahkise gihiyakemni amadgaya inin takunipti ke wotbe ig daddahkiswinbe ta aminat ahbe. Amawka ku ig ikaw hawwata ke nahbe.

24 Mmanawa pahapwi ku pariye kiyé gipitnen, iggi biyuknek giw Uhokri adahan apananekwa. Pahapwime ku pariye miyehe gipitwa ndahan, iggi aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.

25 Ku pahapwi darih madikte igiska amadgaya inin, henneme ku ig biyuke giw Uhokri, nikwe ini igiska waditnepyenen gidahan. Ku ig kayehwene ayhté abet tiket, ini igiska waditnepyenenwa gida-han.

26 Mmanawa aysawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah aytanek akak madikte nukiythani, gikak Wigwiy gikiythani, gikakkis ahj barewpityepwi gikiythanikis. Apim ini nah marekepwe gikakkis hiyeg ku pariye marekepwepye nukakhu ku pariye marekepwepye akki nuwnhu ta gitkis hiyeg.

27 Kennesa gidawnhan Uhokri gikumadukan. Yaytak ku pariye ay ku akak inin, apit yis miyá yis hiyapninem. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Jesus Uniyeħwa Gihipak

Mt 17.1; Mk 9.2

28 AYTEKE ariwntekke ini pahay paka, ig Kiyapwiye Jesus iwé kiyapwiye Pedru gikak amekene Tiyagumni, gikak kiyapwiye João adahan igkis tipik gihapti. Ig awna gitkis:

—Uyay ta piriyejkaw.

Igkis wagehe apitit pahá waxri imuwdnene.

29 Igkis danuh atere, ig Kiyapwiye Jesus kapusa piriyejkaw. Ayge ig uniyehwe gihipak nawenéwa akiw. Gisimsa wageswe barewye tigiglihwe.

30 AYTEKE pahaye adahan piyana gikebyikis awaykemni hiapkiswe atere git. Igkis kinetihwa ayge gikak. Igkis amekene Moís gikak amekene Eliyas.

31 Igkis kabutenne. Igkis ayge kinetihwenes gikak Kiyapwiye Jesus amin ku samah gitepkemni amadgatak inin. Igkis kinetihwenes amin ku samah ig umahkiswanek ayhté Jerusalém kahadbe ig keh madikte ku samah Uhokri ikiswanaw gidahan.

32 Igkisme Pedru himekbetwikis ayge. Pahaye adahan igkis wadis igkis hiyá Kiyapwiye Jesus gibutni ku samah ig kabutenne. Igkis hiyá nerras piyananene awaykemni tabiwak ayge gikak Kiyapwiye Jesus.

33 Aytéke ignes awaykemni tipikbetwikis giw. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig awna ta git Kiyapwiye Jesus. Giwn:

—Kiyapwiye, kibeynekata wixwiy ay kabubuk apim inin. Uyay msakwa ay. Usuh kehbatae mpana paytbetanyupwi ay. Paháme pidahan, paháme gidahan kiyapwiye Moís, paháme gidahan kiyapwiye Eliyas.

Ig he awnepinen mmanawa ig ka hiyak ku samahpa ig awna.

34 Ku samah ig awnempiye inakni yuwit henne, pahá ukuhne biyuhe ta gipititkis. Ku samah in awasteprikis, igkis apisasewbdi kaayhsima.

35 Aytéke pahá ikupimnat awna gitkis aytontak abetitak ini ukuhne. In awna:

—Ner nukamkayh nukanyan. Ataybiswanabay git.

36 Pisenwa gitimpankis inakni yuwit, igkis iwasa. Yumehe nerras piyananene gikebyikis. Igwo Kiyapwiye Jesus msekwe ayge gimunkis. Ku samah in danuh gitkis, apim ini igkis ka kinetihwa ta gitkis hiyeg aynesnima nimin.

*Jesus Pekkis Wapitye Gipititak Bakimni
Mt 17.14; Mk 9.14*

37 Hewke nikwe igkis muhuke apititak ini waxri imuwdnene. Igkis danuh ta amadgat asababan. Igkis uté hiyeg kabubuk patiptakigkis atere.

38 Ayteke pahapwi hiyeg gaytakkis kabiman ta git Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, ba ayta amnihun iwasa ndahan nukamkayh ignewa nukamkayh pahapwiwa.

39 Ig wapityewnipye. Ku samah wapitye parekwig ig kabiman, ig nuwiswig juktah ig kahawyo gibiy. Ig ka kiberema ig isahkisri. Apit gipeswen ig nuwiswig kaahawnasima.

40 Nah kuwis amnihswe gitkis pikannuhnipwi ay adahan igkis pekkis ner wapitye gipititak henneme igkis ka hiyá asamanak.

41 Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna:

—Aa, hiyeg taraksapye amadgayapu inin. Mmahki yis kane kamaxwa aynesnima gipitit Uhokri? Aysaw akebyi hawkri yimawkan nah msakwa ay yikak nah kiyaknihwa yikak juktah yis kamaxwa gipitit Uhokri? Kuri waxwa pikamkayh ayta numkanit.

42 Ig bakimni kabá danuh atere, igme ner wapitye nuwiswig akiw. Igme bakimni tuguhe ta waygboit kaahawnasima. Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig himehe ner wapitye. Ig pekkiswig. Ig makniwe ner bakimni. Pisenwa ig ekkepri ta giwakuit gig.

43 Madikte hiyeg hiyapni henne, igkis wakaymnibdi. Igkis awna:

—Uhokri kagannusima. Ig kagidatnisima.

*Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni
Mt 17.22; Mk 9.30*

Henneme apiminewa ini hawkri ku samah madikte hiyeg wakaymnibdi gidahan Kiyapwiye Jesus, ig awna gitkis gikannuhnipwi:

44 —Ataybiswanabay nuthu kabayhtiwa. Ay-sawnemenek nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah kamaykiswikanek ta gitkis hiyeg amadgayapu inin.

45 Gikannuhnipwi timá inakni giwn, henneme igkis ka pukuhpin. Gihiyakemnikis sab adahan igkis ka pukuhpin. Igkisme marenpi gibohri adahan igkis ayapri amin ku samah inakni giwn.

Hiyeg Tuwatapye Ignesnewa Kiyatye Giwtrik Uhokri

Mt 18.1; Mk 9.33; Fil 2.3; 1 Ped 3.4, 5.5

46 Atyeke igkis gikannuhnipwi kapusa mapih-pak amin ku pariye gaytakkis pi kiyattenene gi-wkis.

47 Ig Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gi-hiyakemnikis. Ig hiyapni henne, ig iwé pahapwi bakimni. Ig kahgi ig tabirasig ta gihumwat.

48 Atyeke ig awna gitkis gikannuhnipwi:

—Ku pahapwi amnih pahapwi bakimni kene nerbe ndahan, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amnihunbe. Ku pahapwi hiyeg amnihun, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amnih ku pariye nawahkisten atan amadgat inin. Mmanawa ku pahapwi yaytak ikaw ke wotbe ig yumahbe gikiythanibe, iggi kiyatye hiyeg giwtrik Uhokri.

Ku Pariye Hiyeg Ka Siguhwi, Iggi Udahan

Mk 9.38

49 Atyeke kiyapwiye João awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyá pahapwi awayg ig pekkis wapitye gipititakkis hiyeg piwaprik. Usuhme awna git: “Ka ba pekkis wapitye giwaprik

Kiyapwiye Jesus.” Usuh mpithepri henne awaku ig ka wew pikak kema usuhma.

50 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka yi muwaka awna git henne. Mmanawa pahapwi ku pariye ka siguhwi, iggi udahan.

Tiyagu Gikak João Ayepkere Tiket Inugiktak

51 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus gihawkanaprik danuhemet adahan ig iwepka ta inugikut. Ayge nikwe ig ikaw adahanikwa. Ig tipikwiye ta arimkanit paytwempu Jerusalém.

52 Ig awahkis hiyeg pitati gapitkis adahan ipeg-pene giwetrikis adahan igkis himekepyes. Igkisme tipik. Igkis danuh apitit pahá paytwempu gidahankis hiyeg samariyenepwi. Igkis ayapap-tipwepye gitkis.

53 Igkisme ka ikekere iwetrit gitkis awaku igkis hiyakni ku igkis tipikwiye apitit paytwempu Jerusalém. Igkisme hiyapni henne, igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Nerras samariyenepwi ka ikekere iwetrit wotwiyi.

54 Igkisme gikanuhnipwi amekene Tiyagumni gikak kiyapwiye João, igkis timapni henne, igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, uyay ayá tiket inugiktak adahan pisenwehe gihawkankis nerras hiyeg.

55 Igme wagestaw ta gimkatkis ig awna gitkis:

—Ka yi muwaka awna inakni henne. Yis ka hiyak ku pariye kahiyakemniye yis awna inakni.

56 Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ka ayta adahan pisenwepyema gikakkis hiyeg henneme adahan nah gamnihtenkis.

Ayteke nikwe igkis tipik ta apitit nawenéwa paytwempu akiw.

Hiyeg Kote Ahegbete Adahan Wewnes Gikak Jesus

Mt 8.18; Lk 14.26

57 Ayteke ariwnteke ini ku aysaw igkis apigku ahin, pahapwi awayg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, nah wewkere pikak ku kitwiye pis.

58 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ba pis ahegbetnama adahan pis hiyepne mbeyne payak nukakhu? Puwikne kadahan giwetrikis agiku miyokwiye. Kuhipra kadahan guwetrikis apew ah. Nahme ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah yuma nuwetri adahan nah mayekne.

59 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git pahapwiwa nawenéwa awayg ayge. Giwn:

—Ba ayta wew nukakhu.

Igme awayg kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, ik adahan nah atak pihapti henneme gita nighu miyapinate. Ku aysaw ig miyapi nah apuhpig nikwe nah tipik pihapti.

60 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka sam pis tipik nuhapti kurinewa. Hiyawa pis isaksa pahapwi ku pariye kuwis ke wotbe ig miyapyebe giw Uhokri, isaksig adahan iggi apuhe giyaki miyapiye. Pisme, pis tipik kinetihwene gimin Uhokri gikumadukan.

61 Aytéke pahapwiwa akiw awna git:

—Kiyapwiye, nah muwaka wew pikak henneme uyá isaksan adahan nah ekkewe ta gitkis nukebyupwi pitatye.

62 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi isaksa arikna adahan in mpitebdih giwewni nukakhu, iggi ka kawih gidahan Uhokri gikumadukan. Ig kewa pahapwi awaygbe ku pariye wew han pitatit henneme ig ipegnene gihaprikut butte.

10

Jesus Awahkis Giwatnipwi Muwwapu

1 Aytéke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kaniy nawenépwí hiyeg akiw adahan igkis humaw giwatnipwi. Igkis ntewnehker madikwa gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (72). Ig gibekheptenkis piyenmempí adahan igkis atak apitit mpuse paytwempu pitati gapit.

2 Ig awna gitkis:

—Kaayhsima hiyeg kuwis ahégbet adahan igkis kamaxwepyes ta nupitit. Ta nuthu igkis kewa pahak wasbe ipatrik ahégbet adahan tariswiki. Henneme ka kiyesradima hiyeg ekkene nuhiyakemni gitkis ndahan. Piriye pkawnabay ta git Kiyapwiye was akipara adahan ig kawatni hiyeg adahan ignes kinetihwenes gitkis numinhu.

3 Ataknabay kuri. Nah awahkisyi ta gipuriwkis hiyeg ke wotbe nah awahkisiwyebe muttuh ta gibetitkis axtigibe.

4 Ka yi muwaka atak akak yikakura iné akak yisakola adahan yiwevní iné akak yikasotni.

Tipiknabay waditwi ku kit nah awahkisyi. Ku yis patiptak akak hiyeg apigku ahin, ka yi muwaka kinetihwa gikakkis.

⁵ Ku aysaw yis danuhanten ta gipinekut pa-hapwi hiyegnek, pitatye yis awna gitkis hiyeg aygnenepwi: “Uhokri gabay yikaknek.”

⁶ Ku ignes hiyeg amapay kabayhtiwa, hennewa Uhokri gabay msakwa gikakkis. Henneme ku igkis ka amapay, nikwe Uhokri gabay ka msakwa gikakkis.

⁷ Ku kiney yis amapaka, ayge yis msakwa pahay-giknene. Axnay, higapnay payak gikakkis. Ka sam yis ax gihamadgakis mmanawa in kis adahan yis utí yimawkanitnene giwntakkis nerras ku pariye yis amnih.

⁸ Ku pariye paytwempu yis danuh arit, ku hiyeg aygnenepwi amapay kabayhtiwa, axnay ku pariye ikakka yit.

⁹ Makniwanabay hiyeg ayge ku pariye kakahrapye. Akkanabay gitkis hiyeg ku ahawkanaprik Uhokri gikumadukan kuwis danuh.

¹⁰ Henneme ku yis danuh arit pahá paytwempu ku kiney hiyeg aygnenepwi ka amapay, nikwe ku samah yis pesanten apigku gahinakis, awnan-abay gitkis nerras hiyeg:

¹¹ “Juktah inin wayk atabdabni ay usuh ka daykiswekere arit aynesnima. Usuh sassah ukugku ariw apathawni adahan arekhetni ku samah yitaraksan. Henneme usuh ikene yinetni ku Uhokri gikumadukan ahawkanaprik kuwis danuh.” Henne yis awna gitkis.

¹² Aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg kat-

wnipwe ta git Uhokri apatra gitaraksankisnek, nerras hiyeg apitya ini paytwempu ignes pi hiyapte mbeyne mpiya nerras hiyeg mbayapye apitya paytwempu Sodoma akak Gomoha. Henneki igkis hiyá mbeynenek.

Jesus Wakaymni Adahan Ku Samah Hiyeg Ka Wageskere Gihiyakemnikis

Mt 11.20, 12.38; Lk 11.29

¹³ Aytéke ig Kiyapwiye Jesus kapusa wakaymni gidahankis hiyeg ku pariye ka wageskere gihiyakemnikis. Ig awna:

—Akayih. Kaayhsima mbayka ay yidahannek yis hiyeg paytwempuyenepwi Korazih. Hawwata kaayhsima mbayka ay yidahannek yis paytwempuyenepwi Betsayda. Mmahkay yis ka wageskere yihiyakemni? Waké nah kehbe inwata nannuh ayhté paytwempu Tiru akak Sidoh ku samah nah keh ayge yibet, nikwekam ignes paytwempuyenepwi mbayapye igkis ayipa igkis kayahkam gitaraksankis, ayipa igkis wages gihiyakemnikiskam. Igkis kawihminawkam akak sak kasiwboye igkis padakkam tiket ahewga gitewharitkis adahan arekhetni giwakemnikis.

¹⁴ Nikwe aysawnemenek apim ini ku aysaw hiyeg katiwnipwe ta git Uhokri apatra gitaraksankisnek, yis pi hiyapte mbeyne giwkis nerras paytwempuyenepwi Tiru akak Sidoh.

¹⁵ Ya yis hiyeg apitya paytwempu Kafarnawh. Yis ikewnenepwi pi apitminte giwkis madikte hiyeg. Henneme yis tukuhpikanek ta warikwit arimkat ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki.

16 Pisenwa inakni giwn, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras giwatnipwi:

—Ku pariye hiyeg iha yiwn, amun ini nikwe ignes kuwis iha nuwnhu. Ignesme hiyeg ku pariye ka amapay, amun ini nikwe in ke wotbe igkis ka amapan. Ku pariye hiyeg kane amapan, amun ini ignes kawnata amapa ku pariye nawahkisten atan amadgat inin.

Pisenwa inakni gawnhan, igkis giwatnipwi tipikbet.

Bateknay Gikaknen Uhokri Gabay

17 Ayteke ariwnteke ini igkis giwatnipwi ntewnehkernene madikwa gikebyikis gikakkis piyana gawnakis (72) igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis batek ginaktinkis kaayhsima. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, juktah wapityempu iha wownhu ku aysaw usuh pekkiswigkis piwaprik.

18 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Hennewa. Nah kuwis hiyá wapityempu gikiparadkis Satanás, ig tuguhe inugiktak. Ig tuguhe ke ugugunebe.

19 Kuri yis hiyak ku samah nah ikí yit kaayhsima kumadukaki. Yis ik adahan yis sibuh kaybune akak akuw. Nah keh yis pi datte giw ner nupetunya Satanás. Ig ka hiyá yismananak.

20 Yis batek awaku ku samah wapitye iha yiwn. Henneme kiskama adahan yis pi batekte adahan ku samah yiw tamakka amadga Uhokri gikagtan ayhté inugik adahan ku samah yis kuwis inugikyenepwi.

*Uhokri Akki Gihiyakemni Ta Gitkis Hiyeg Kene
Bakimnaybe*

Mt 11.25

²¹ AYTEKE Uhokri Gitip keh Kiyapwiye Jesus batek ginaktin mpiynepepye. Ig awna nikwe:

—Kibeyne, Nighu. Pis en akipara. Pis waxri akipara. Nah kabayhap awaku ku samah pis ka akki pihiyakemni gitkis hiyeg hiyakemniyepwi. Gitkisme hiyeg ku pariye kene bakimnaybe, yumanene gihiyakemnikis giwntekneswa, pis akki pihiyakemni ta gitkis. Hennewa Nighu, mmanawa innewa pimawkan.

²² AYTEKE ig awna ta gitkis hiyeg ayge. Giwn:

—Nighu kuwis ekke nuthu madikte gihiyakemni. Yuma hiyeg nuhiyekten nah Uhokri gikamkayh. Ignewa Wigwiy igwa pahapa nuhiyekten. Hawwata akiw yuma hiyeg gihiyekten Wigwiy. Nahnewa gikamkayh gihiyekten. Ku karit nah muwaka akkig, ignes hawwata hiyakri.

Jesus Gikannuhnipwi Kabunuga

Mt 13.16

²³ AYTEKE ig wagestaw gimkatkis gikannuhnipwi. Ig awna gitkisyékata:

—Yis kayibunugasima yis hiyá nannuh ku apim inin.

²⁴ Minikwak kaayhsima hiyeg Uhokri gawnepepu, kaayhsima hiyeg kiyatyepwi igkis kaayhsima hiyepkere ini nannuh ku pariye yis hiyap ku apim inin. Igkis kaayhsima timepkere inakni nuwnhu ku pariye yis timap ku apim inin. Hennewatbaki igkis. Henneme igkis ka hiyapni, igkis ka timapni.

*Uhokri Gikumadukan Adahan Wis Batek
Gikak Uhokri Mpiyepepye, Inakni Pi Kabayte Ariw
Madikte Kumadukaki
Mt 23.34; Mk 12.28*

²⁵ Ayteke pahapwi kannuhekeputne amin amekene Moís gikumadukan ig kannikaw atere adahan ig gihikekten Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, pariye nah keh kuri adahan nah aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa?

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Pariye yuwit tamak amadga amekene Moís gikumadukan adahan ini? Pariye pis hiyap ayge nimadga?

²⁷ Igme kaytwa giwn:

—Amekene Moís gikumadukan awna:

“Bateknabay gikak Kiyapwiye Uhokri akak madikte yiylakni. Bateknay gikak akak madikte yibetki. Bateknay gikak akak madikte yidatni. Bateknay gikak abet madikte yihiyakemni. Hawwata akiw yis batek gikakkis yiylakipwi hiyeg hawwata ku samah yis batek akak yipit.”

²⁸ Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig kaytwa giwn:

—Piwnapriknawa. Ku pis keh henne, pis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

²⁹ Igme ner awayg wihwepye ariw ini ku samah ig ka batek gikakkis madiktema hiyeg. Nikwe ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Pariyepahki nuyakipwi hiyeg adahan nah batek gikakkis?

Awayg Samariyene Amnih Giyaki Hiyeg

30 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn akak yuwit patuwesbuhka. Giwn:

—Minikwak pahapwi awayg pes apititak paytwempu Jerusalém. Ig tipik muhukwiye ta apitit paytwempu Jerikó. Pahaye adahan amepwapye patiptakig ayge apigku ahin. Igkis wadisasepri igkis wiwhminepri. Igkis kaayhsima biptepri. Ayteke igkis ikiswig harite kabá miyá.

31 Nikwenéwa pahapwi muwpeg waywe apigku inwata ahin. Ig danuh atere ku kiney ner awayg haritnene. Ig hiyapni henne, ig mpiye waywe awpre gihumwew. Ig ka amnihgi.

32 Ayteke ariwnteké ini pahapwi awayg ku pariye gayapetni muwpeg ig danuh atere. Ig hawwata hiyapri ayge. Ig mpiye hawwata waywe awpre gihumwew. Ig kawnata amnihgi.

33 Ayteke ariwnteké ini pahapwi samariyene tipikwiye hawwata apigku ini ahin. Ig danuh atere gipaknit iggi awayg, ig hiyapni henne ku samah ig biptepka, ig kayah gidahan, ig amnihpig. Hiyeg samariyenepwi amiyhaw pawtak gikakkis hiyeg judeyenepwi henneme

34 ig atere git, ig iwepri, ig hapiywota gibuskana akak win akak tipigu. Ayteke ig wanakute gibuskana akak kamis. Pisenwa ig kidiswig ig batahkiswig ta aduhymadgat gipig kaway. Ig waxwig ta agikut payt danuhpenepwi gipinkis. Ayge ig apuriwgi.

35 Hewke akiw ig iw mmukna karukri ig iké ta git payt akipara. Ig awna git: “Uyá amnihun apuriw ndahan ner awayg. Ku pis sarayh mapiy no karukri, kuwewanek ndiyhepninek nah diyuhkis pikakura awenyan.”

36 Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus awna ta git ner awayg:

—Kuri nah muwaka pis kaniy. Ku aysaw ner awayg patiptekwika gikakkan gapitkis amepwapye, pariyeahki gaytakkis igkis mpananene awaykemmi, pariyeahki gaytakkis kayah gida han guyaki hiyeg ke gipitbe?

37 Igme kaytwa giwn:

—Nernewa ku pariye amnihpig, ignewa kayah gida han ke gipitbe.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Amawka pis keh hawwata ke ignebe. Ku pis hiyá pahapwi piyaki hiyeg arikna muwak git, amawka pis amnihgi.

Mahi Gukak Marta

38 AYTEKE ariwnteke ini igkis Kiyapwiye Jesus tipik ayteke. Igkis danuh ta apitit pahá paytwempu. Ayge pahapu tino kewyo Marta eg amapa Kiyapwiye Jesus adahan ig msakwa ta gupinekut.

39 Eg kadahan gusamru pahapu tino kewyo Mahi. Egme Mahi bat gipetun Kiyapwiye Jesus adahan eg timapno giwn.

40 Egme Marta eg wagewgeswano egwa pahapo. Eg hiyapni henne, eg sigise gimin Kiyapwiye Jesus eg awna git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun awahkis nusamru adahan eg ayapan wagewgeswano ay. Eg ikiswen nah pahapo adahan nah keh madikte inin annipwit.

41 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Marta, Marta. Pis ikene pitew adahan arakembet annipwit. Pis kiyimwihwa nikak.

⁴² Henneme pahat arikna ay pi kabayte adahan wis keh. Eg Mahi kuwis kaniy ini ku pariye pi kabaytenene adahan eg keh. Eg timapno nuwnhu. Nah ka miniwkisru niw.

11

Amawka Wis Piriyepkaw Han

Mt 6.9

¹ Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus piriypewne amun pahá iwetrit. Pisenwa gipigyepkawni, pahapwi gaytakkis gikannuhnipwi ayá git:

—Kiyapwiye, uyá kannuh usuh piriypkaw ku samah amekene João Batistamni, ig kannuh gikannuhnipwi piriypkaw.

² Igme kaytwa giwnkis:

—Ku aysaw yis piriypkaw, awnanay han: “Wighu, usuh kabayhap. Pis kapikiythansima. Usuh kaayhsima muwaka pikumadukan danuh atan amadgat inin.

³ Iknaba wothu umana takunipti.

⁴ Bayahminaba usuh ariw utaraksan mmanawa usuh hawwata bayahmina hiyeg ku pariye taraksapye ukakhu. Iknaba wothu wawaygyi adahan usuh ka isaksewpima arit mbayka.” Hennebaki yis piriypkaw.

Amawka Yis Ka Miniw Ariw Yipigypkawni

Mt 7.7, 15.22; Mk 11.24; Lk 18.1; Jo 14.13; Rom 12.12; Ef 6.18; 1 Tess 5.17

⁵ —Amawka ku yis ka miniw ariw yipigypkawni. Nah akkite abektey yit akak ku pahapwi yaytak makehpene bugut ta git gikagmada. Ig

atere git pakwak mtipka, ig ayá git: “Nukebyi, nah ayta sunepne mpana bugut pit

⁶ mmanawa pahapwi nukagmada danuhpene nuthu nah yuma ariknawnama ay numunhu adahan nukan git.”

⁷ Igme ner gikagmada ig timapni henne, ig kaytwa giwn agikutak gipin. Ig awna git: “Kuri nupewkan ka ik. Mmanawa lappot kuwis sabuke. Kuwis nah mayeke payak akak madikte nukamkayupwi. Nah ka hiyá nahma kannikaw adahan nah ikene pit.”

⁸ Igme, ig ipeg gipitit gikagmada. Ig ka miniw ariw gayapni git juktah igme gikagmada kannikaw adahan ig ikene git. Hennewatbaki in. Ka innema ku samah ig gikagmadama innema keh ig ikepni git, henneme ig ikepni git awaku ku samah ig ka miniw ariw gayapni git. Ig ikí git madikte ku pariye gayapni git.

⁹ Apanenekwa ayepnenekwa kabayka ta git Uhokri. Igme ikí yit ku pariye yayapni git. Ku ig ka ikí yit nikwenéwatma apim ini, ka sam. Ikawnay kewa pahapwibe ku pariye ipegpene arikna juktah ig utipni. Ayge nikwe yis utinek ku pariye yimawkan. Ikawnay kewa pahapwibe ku pariye tetesnene anumeku pahapwi gilappota juktah igme woka ta git. Ayge nikwe ig Uhokri kaytwa yiwnnek.

¹⁰ Mmanawa ku wis ayá kabayka git, ikaka wotnek. Ku wis ipegpene ku pariye umawkan git, wis utipninek. Ku wis awna git, ig kaytwa wownnek.

¹¹ Ig ka kiniswi. Nah kehte abektey. Yis igtí, ku pahapwi yikamkayh ayá im yit, yis ka ikí kaybeunema git. Yuma pahapwinama awayg kinis

gikamkayh henne.

12 Hawwata akiw, ku yikamkayh ayá antyan yit, yis kawnata ikí akuwma git.

13 Ku hiyá yis taraksapye ikí kibeyne arikna gitkis yikamkayupwi, igkata akiw Wigwiy inugikyene? Ig ikí kibeynewa gikan wotwiy. Juktah ig ikí Gitip ta gipititkis ku pariye hiyeg ayá Gitip git.

Jesus Ka Piyihak Gikakma Wapitye Gannu

Mt 12.22; Mk 3.20

14 Apim ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus pekkis pahapwi wapitye ku pariye keh pahapwi awayg monpi. Pase ig wapitye pes aytake gipititak ner awayg, ig awayg kapusaw awna. Nerras hiyeg kabubuknene ayge igkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi kaayhsima.

15 Gaytakkisme awna:

—Ig pekkis ner wapitye gipititak ner awayg akak wapitye gikiparadkis gannu ay gipit. Igwa Belzebu ay gipit.

16 Gaytakkisme hiyeg gihikekten Kiyapwiye Jesus. Igkis kehkis git annut inugiktekne adahan arekhetni gidatni gitkis kahadbe igkis hiyakri ba ig aytä giwntakwatma Uhokri.

17 Igme Kiyapwiye Jesus hiyak ku pariye abet gihiyakemnikis. Nikwe ig awna gitkis:

—Ku hiyeg apitya pahanene waxri ku igkisweke kerbetpikis, igkis madikekenek. Pakebyekne hawwata, ku igkisweke kerbetpikis, igkis hawwata madikekenek.

18 Wapitye hawwata. Waké ig Satanás pekkis gihiyegapu wapitye gipititakkis hiyeg, amun ini

nikwe gikakwakam ig kerye. Waké ig keh hennébe, ig pisenwakam akak gikumadukan. Mmah nikwe yis awna numinhu ku nah pekkis wapitye gikak Belzebu gannu ay nupithu?

¹⁹ Ya yis yikannuhnipwi? Igkis hawwata pekkis wapitye gipititakkis hiyeg. Pariye ikí gidahankis gannukis? Waké nah pekkis wapitye gikak Belzebu gannube, nikwekam ignes yikannuhnipwi hawwatakam. Igkisnewa arakak ku yis ka awna wadit.

²⁰ Ka ba yis hiyaknima ku nah pekkis wapitye gipititakkis hiyeg akak Uhokri gannu ay nupithu? Inneki arakak ku Uhokri gikumadukan kuwis danuh.

²¹ Ig wapitye gikiparadkis ig kewa pahapwi awayg detyebe ku pariye apuriw gipin akak madikte giyakok. Ayge nikwe ka ik adahan wis atere kidis gewkanbet.

²² Henneme ku pahapwi pi datte patipteke gikak atere, iggi wanegbete gihawkan, ig xuwehe giyakok giw ku kapitit ig ipeg. AYTEKE IG KIDISE GEWGANBET KU PARIYE AY GIMUN, IG TIPIK NIKAK, IG IBEKHEPNI TA GIPURIWKIS GIDAHEWENKENPU. Hennewa nah wanegbete gihawkan ig wapitye gikiparadkis. Inneki keh nah detye adahan nah pekkis gihiyegapu gipititakkis hiyeg.

*Ka Ik Adahan Wis Msakwa Hennenwatma
Mt 12.30*

²³ —Mmahpaki yipewkan yis ka amapan? Ku pahapwi ka amapan, amun ini nikwe ig kuwis kapetunsepun. Ku pahapwi ka darihwak nukakhu, amun ini nikwe ig kuwis siguhpen. Ka ik adahan yis msakwa hennenwatma.

Wapitye Diyuh Ta Gipitit Pahapwi

Mt 12.43

²⁴—Yis kewa pahapwi awaygbe ku pariye wapitye pes gipititak. Ig wapitye pes, ig wewpari ku kiney yumanene un. Ig ipegpene pahayku mayekket henneme ig ka utí. Ig hiyapni henne, ig awna gitwa: “Nah diyuhpite ta nupinwat, ta gipitit ner awayg ku kitak nah pes.”

²⁵ Ig tipik. Ig danuh atere, ig utí gipin miyakegik, barewagik, ahegbet adahan pahapwi parak atere.

²⁶ Ig hiyapni henne, ig tipik, ig iwé ntewnehker gikebyikis wapityempu akiw ku pariye pi mbayte gihiyakemnikis giw. AYTEKE nikwe igkis diyuuh atere msakwa ayge gipit ner awayg. Nikwe ner awayg giwskawni pi mbayte ariw pitatye.

Kabayka Ay Gidahankis Ihpenepwi Uhokri Giwn

²⁷ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni yuwit, pahapu tino ayge gibetkis nerras hiyeg kabubuknene ayge eg kabayhig akak madikte gawaygyi. Eg awna git:

—No ku pariye pisayrhetni amadgat wayk, eg pisukkisten, eggū kaayhsima gubunuga.

²⁸ Igme kaytwa guwn:

—Pi kabayte wis awna: “Ku pariye hiyeg timepenepwi Uhokri giwn, ihpenepwi Uhokri giwn iginnewa kaayhsima gibunugakis.”

Jesus Wakaymni Adahan Ku Samah Hiyeg Ka Amapig

Mt 12.38

²⁹ AYTEKE kaayhsima hiyeg akiw danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis kabubuk ganwa. AYTEKE nikwe ig awna gitkis:

—Aa, yis hiyeg amadgayapu hawkri. Yis mbeyepye yihiyakemni. Inneki keh yis kehkis annut nuthu adahan arekhetni ndatni yit. Pahatwowa annutakkaka yitnek, ini annut ke Uhokri gawnepebe amekene Jonas gannu.

³⁰ Minikwak ku samah ig amekene Jonas wiwhpika abetitak miyaka, in humaw arekhetni gitkis nerras hiyeg apitnenepwi paytwempu Nínive ku ig inyerwa ekkene Uhokri giwn. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah hawwata. Ku aysaw nah wiwhpika abetitak miyaka in humaw arekhetninek gitkis hiyeg ku akak inin ku nah inyerwa ekkene Uhokri giwn.

³¹ Aysawnemenek ku aysaw Uhokri gihiyepetnikis hiyeg ba ignes wadityewatma, kaayhsima hiyeg ayge hiyekepyi ku yis mbeyepye yihiyakemni. Apim ini no tino ku pariye gikiparakis amekenegben tiwgikyenepwi eggu hiyekepyinek ay gipetun Uhokri ku yis mbeyepye yihiyakemni. Eg kane Uhokriyanma eg msakwa piyawakad, hiyaksa eg ayta atan adahan timapno amekene Salomawh giwn awaku ig kagihiyakemnisima. Yisme ka timapkere nuwnhu. Hiyawa nah pi hiyakemnite giw amekene Salomawh, henneme yis ka timepkere nuwnhu.

³² Hawwata akiw nerras hiyeg apitya paytwempu Nínive igkis hawwata hiyekepyinek ayge gipetun Uhokri ku yis mbeyepye yihiyakemni. Mmanawa minikwak igkis ihe amekene Jonas giwn, igkis wagese gihiyakemnikis. Yisme ka iha nuwnhu. Hiyawa nah pi kiyatte giw amekene Jonas, henneme yis

ka iha nuwnhu.

*Ku Uhiyakemni Kabay, In Ke Pahá Abukribe
Kabutenne Ay Upit*

Mt 5.15, 6.22

³³ —Wis ka hakis abukri adahan ayempitnima. Wis ka hakisru adahan wis asabkeptenma anapi suwyeg. Kawa. Wis ikigu ta inut akekrit adahan eg uguhno madikte hiyeg ku pariye parekwiyes agikut payt. Uhiyakemni hawwata.

³⁴ Wowtyak kewa pahá abukribe adahan upit. Ku wowtyak makniw, nikwe in ke wotbe upit ay abet kabutnikibe. Uhiyakemni hawwata. Ku in makniw, ayge nikwe in ke wotbe uhiyakemni ay abet kabutnikibe. Hawwata akiw ku wowtyak ka makniwnama, nikwe in ke wotbe upit ay abet amisnapyibe. Uhiyakemni hawwata. Ku in patehwepye, ayge nikwe in ke wotbe in ay abet amisnapyibe.

³⁵ Apuriwnabay yihiyakemni nikwe adahan yis ka ipegminenema yihiyakemni amin ini msanpiki patehwepye amadgaya inin.

³⁶ Ku kabutnikinen ay upit, ku yuma patahwaki aynesnima ay abet uhiyakemni, ayge nikwe madikte uhawkan kabutenne wis hiyak huwewe ku pariye inyerwatnene ke wotbe pahapwi uguhnebe akak abukri apigku ahin pitati wapit.

Jesus Akki Farisewkis Gitaraksankis

Mt 23.1; Mk 12.38

³⁷ Ig Kiyapwiye Jesus kannuhhekne ayge, pahapwi farisew danuh atere git. Ig awna git:

—Uyá atak ax nukakhu.

Igme Kiyapwiye Jesus ihe giwn. Ig tipik gi-hapti ta gipinekut. Ig danuh atere, ig batahkiswa ahumwa axtet.

³⁸ Ig farisew wakaymni gidahan ku samah apit ig ax ig ka sukokaw kabayhiwatma ku samah amekenegben sukokaw adahan ignes barewpitye giwtrik Uhokri iné ig kawnata sukuheku gigobla iné ig kawnata sukohapa gimewkan adahan in barewagikape giwtrik Uhokri.

³⁹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyá ku samah ig wakaymni henne, ig awna git:

—Yis farisewkis yis barewagikape yigobla akak yimewkan. Ku pariye awkinenewa yipitiw ini yis barewha. Abetme yihiyakemni yis patahwapye. Yihiyakemni kipun akak amepwiki akak mbeyepye hiyakemniki.

⁴⁰ Yis yuma yihiyakemni. Ka ba yis hiyá ku Uhokri ku pariye keh upitwiy ig hawwata keh uhuyakemniwyi?

⁴¹ Waké yis ikibe yihiyakemni ta git Uhokri, waké yis amnihbe hiyeg yis kakanhawbe gitkis amadgatak yimewkan, nikwekam madikte yewkanbet barewagikapnekam giwtrik Uhokri.

Farisewkis Utí Mbeyne Kaayhsimanek

Mt 23.1; Mk 12.38

⁴² —Akayih. Aysawnemenek yis farisewkis yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis keh ofan gidahan Uhokri ariwntak madikte yamutra juktah madikte nopsanyupwinene yamutrebdi. Yis wiwh pahakti ariwntak mpuse gaytakkis madikawku adahan yis kakanhaw git Uhokri. Henneme yis ka keh wadit gikakkis yiaykipwi

hiyeg. Yis yumahwa Uhokri gamnihra ay apit yiakni. In kabay yis keh ofan gidahan Uhokri henneme kiskama yis wew akak inakni gihiyakemni madikte.

43 —Akayih. Aysawnemenek yis farisewkis yis hiyá mbeyne kaayhsimanek apatra ku samah yis batek bat amadga epti pi kiyattenene agiku leglis. Yis batek hiyeg aytnihyi higiwmadga akak kiyathaki.

44 —Akayih. Yis hiyá mbeyne kaayhsimanek apatra ku samah yis kewa imewtibe ku pariye kane hiyakka, hiyeg wew nipitiw ignes ka hiyak ba miyahriki ayge agiku. Ku aysaw hiyeg kinetihwa yikak, igkis patahwa akak yihiyakemni igkis ka hiyaknima ku samah.

45 Pahapwi gaytakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan, ig timapni inakni yuwit henne, ig awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, ku aysaw pis awna giminkis farisewkis henne, amun ini pis mahipwihwata usuh kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan.

46 Igme kaytwa giwn:

—Akayih. Yis kannuhekeputnepwi yis hawwata hiyá mbeyne kaayhsimanek apatra ku samah yis mpiksaptih hiyeg adahan ignes iha kumadukaki ku pariye mahikonene adahan ignes iha, yisme ka ihpin aynesnima. Yis ikaw ke pahapwibe ku pariye mpiksaptih gikebyi adahan ig hiyuh awiyka henneme igwa ka hiyuhkere ini awiyka, iné ig ka daxkerepni akak pahatnama giwak.

47 —Akayih. Aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis keh bareweye payt adahan gimewkis Uhokri gawnepepu pitatyepwi, nerras gawnepepu ku pariye igkisnewa yahawkripwi umehe. Yis ikaw ke wotbe yis kadniye giharitk-isbe.

48 Bawa nuthu ku samah yis barewha gimewkis ini arakak ku yis amapa ku samah yahawkripwi umehpigkis. Igkisme umehpigkis, yisme barewha gimewkis. Yihiyakemni hawwata ke igkisbe yahawkripwibe.

49 Inneki keh ig Uhokri awna: “Nah awahkis nawenépwi nawnepepu akiw nah awahkis nawenépwi nuwatnipwi akiw atere giminkis nuhiyegapu. Gaytakkis umehpikanek. Gaytakkisme hiyapkiska mbeyne gitkis.” Ig awna inakni akak madikte gihiyakemni.

50 Nikwe ig Uhokri diyuhkis gimigkisnek nerras gawnepepu madikte ku pariye umehpika ku samah akapuska hawkri. Ig diyuhkis gimigkis ta yipititnek yis ku pariye amedgenepwi hawkri ku akak inin.

51 Ig diyuhkis ta yipititnek gimigkis madikte gawnepepu giwenketek amekene Abew gimig he danuhe git amekene Zakariyas gimig, ner ku pariye umehpika ayegbi kakanhewket akak Uhokri Gipin. Hennewa ta yipititwa ig diyuhkis gimigkis.

52 —Akayih. Yis kannuhekeputnepwi, yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yis hiyapkiska yitnek apatra ku samah yis kannuhwa gimin Uhokri giwn, yis ik adahan yis wokase Uhokri gihiyakemni ta gitkis hiyeg henneme yis sabukwin giwkis. Yis ka

ihpin iné yis kawnata isaksa nawenépwima hiyeg adahan ignes ihpin.

⁵³ Pisenwa inakni giwn ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig pesanten aytéke, nerras kannuhekeputnepwi gikakkis nerras farisewkis igkis kaayhsima dagawne git. Han pitatit igkis gihikekten akak ayapka

⁵⁴ adahan igkis hiyá ba igkis keh ig awna yuwit taraksebet adahan igkis gimetkepten.

12

Ka Ik Adahan Wis Ayam Uhiyakemni Amebyemni

Mt 10.26

¹ Apim ini hawkri kaayhsima hiyeg pahadguhwa atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis hiyeg kabubuk ayge daykegbet. Apit ig kinetihwa gitkis, ig awna ta gitkis kit gikanuhnipwi. Giwn:

—Nerras farisewkis ikewnepwi ke wotbe ignes kibeynepwibe hiyeg bawa mbeye hiyakemniki ay gimunkis. Gihiyakemnikis amebyemni kewa bugut abusanbe. Pitatyé in ka kahayak henneme kuwewanek in kahayak ku in ayge abet bugut. Pukuhpawnabay adahan yis ka ikaw kema igkisma.

² Ka ik adahan wis ayam uhiyakemni amebyemni. Aysawnemenek in kahayaknek. Madikte ku pariye awastepka aysawnemenek in mawasaptihpikanek.

³ Madikte yuwit ku pariye yis awna ayamaw ku pariye yis awna kabayanesa agiku mutkeg, aysawnemenek ini ekkepkanek gipuriwkis hiyeg akak madikte nihawna.

*Mmahki Yis Apis Gibohrikis Hiyeg Gibohrime
Uhokri Yis Ka Apis?*

Mt 10.28

⁴ —Ka yi muwaka apis gibohrikis hiyeg ku pariye wowmeptenwiy henneme ariwntak ini igkis ka hiyá usamanakwiy akiw. Hennewatbaki in, nukagmadapu.

⁵ Nah akkite yit ku kabohri yis apis. Apisnay gibohri Uhokri ku pariye ka inenwatma hiyá wowmhakwiy henneme ariwntak ini ig ik adahan ig sarayhpewiy ta apit ini iwetrit ku kiney kaneayhsima kayahwaki. Apisnay gibohri iggi.

⁶ Ig hiyá wowmhakwiy, ig hawwata hiyá ukapriwkay. Ka ba yis hiyá ku samah ig apuriw madikte kuhipra? Egkis ka ariknawnama egkis piyukka pohowku gukebyikis adahan mmuknamawa kirehka. Henneme Uhokri ka miyeh adahan ig apuriwgukis.

⁷ Ku yis hiyá ig apuriw kuhipra, wixwiykata akiw ig ka hiyá ukapriwkay hawwata akiw? Yuma aynesnima ig ka hiyakma. Juktah usemnuiwy ig kuwis pukuh madikte. Ka yi muwaka apis. Wixwiy pi kapigte git Uhokri mpiy madikte kuhipra. Ig apuriwwiy hawwata.

Kehnabay Temwe Ndahan

Mt 10.32; 2 Tim 1.8

⁸ —Ku pahapwi keh temwe ndahan ta gitkis hiyeg ay amadga inin, aysawnemeneh nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah hawwata keh temwe gidahannek. Hennewatbaki nah keh temwe gidahan ayhté inugik ta gitkis Uhokri giwatnipwi ahj.

⁹ Henneme ku pahapwi wihwe nuwhu ay gimunkis hiyeg amedgenepwi inin, nah hawwata aysawnemenek nah wihwe giwnek ayhté inugik gimunkis Uhokri giwatnipwi ahj.

Ku Yis Ka Kiyatha Uhokri Gitip, Yis Ka Bayahminaka

Mt 12.31; Mk 3.28; 1 Jo 5.16

¹⁰ —Ku pahapwi ka kiyathan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ka sam. Nawenétke kuwewanek ig Uhokri Gitip dax apit giyakni adahan ig kiyathan. Ayge nikwe ik adahan Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksan ku samah pitatye ig ka kiyathan. Henneme ku pahapwi ka kiyatha Uhokri Gitip, nikwe ka ik adahan ig Gitip dax apit giyakni adahan ig wages gihiyakemni. Ayge nikwe kawnata ik adahan ig Uhokri bayahminig ariw ini gitaraksan.

Uhokri Gitip Ikí Yit Yuwit Adahan Yis Awna

Mt 10.19; Mk 13.11; Lk 21.13

¹¹ —Aysawnemenek yis kamiyepkanek abet pahadguhka agiku leglis. Hawwata akiw yis kamiyepkanek ta gitkis hiyaptigi ta gitkis yikiparpu. Yis waxepka ta gipetunatkis apatra ku samah yis nuhiyegapu. Ku aysaw yis kamiyepka henne, ka yi muwaka ipegmina yihiyakemni adahan ku pariye yis awna gitkis apim ini hawkri.

¹² Mmanawa apiminewa ini ig Uhokri Gitip ikí yit yuwit adahan yis awna gitkis apim ini.

Wewkanbet Ka Keh Wis Utí Dehetniki

13 Ayteke pahapwi awayg ayge ig awna git Kiyapwiye Jesus gibetitakkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Ig awna git:

—Kiyapwiye, nighu kuwis miyá. Negni darihe madikte gewkanbet. Uyá amnihun awna ta git adahan usuh ibekhegbet amin wighu gewkanbet.

14 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Awayg, nah ka ayta adahanma nah kehnema yis ibekhegbet amin yewkanbetma. Ka ininema nannipwi.

15 Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg:

—Hiyapnabay pukuhpawnabay abohri mpihpaka amin ewkaki mmanawa ku wis kadahan kaayhsima wewkanbet, ka innema keh wis utí dehetniki.

16 Ayteke ig awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis. Giwn:

—Minikwak pahapwi awayg igisyé gamutrapwi kaayhsima kewpi.

17 Ig hiyapni henne, ig ipegminene gihiyakemni ig awna: “Mmahpa nah keh kuri? Nah yuma iwetrit adahan bayehne nahakapu ariw.”

18 Ig awna: “Nah hiyak ku samahpa nah keh. Nah hakuhkise abeyhekri nahakapu ariw. Nah kehkis pi kiyeste akiw. Atere nah bayahkis madikte nahakapu ariw, madikte newkanbet.

19 Pisenwa nah awna nnaktin: ‘Awayg, pis kadahan igiska kaayhsima kuri. Ik adahan kaayhsima kamukri. Hiyawa pis mayaksa pipit, hiyawa pis axne, hiyawa pis higepne, hiyawa pis batekye adahan kibite kamukri kuri.’ ”

20 Henneme Uhokri awna git: “Pis mahayakempiye awayg. Ka ba pis hiyá ku apim inin mtipka

pis umehpikanek? Madikte ini pewkanbet ku pariye pis darihe pidahan in msekwe gidahankis nawenépwi hiyeg.”

21 Henneki madikte hiyeg ku pariye kiyé gipitkisnen igkis aharitne igiska amadgaya inin henneme igkis ka igisyema gikak Uhokri gihiyakemni. Henneki igkis biyuk akak madikte igiska.

*Ka Yi Muwaka Wakaymni Aharit Ariknawnama
Amadgaya Inin*

Mt 6.25

22 Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikannuhnipwi. Giwn:

—Inneki keh nah awna yit, ka yi muwaka kiyimwihwa amin ariknawnama ku pariye muwekne yit amadgaya inin, iné amin yaxni adahan yih adehetni, iné amin yikawihni adahan yipit.

23 Ku yis hiyá ig Uhokri kuwis ikí udehetniwyi, umanawiykata akiw ig ka ikí wotwiy akiw? Ku yis hiyá ig kuwis keh upitwiy, ukawihniwykata akiw ig ka ikí wotwiy?

24 Ipegnay gumkatkis norras yu. Egkis ka mutuh ariknawnama, egkis kawnata taris ariknawnama. Iné egkis kawnata bayah ariknawnama agiku kat iné agiku payt. Henneme Uhokri ikí gumanakis takunipti. Yis kaayhsima pi kapigte git Uhokri mpiy kuhipra. Ig ikí yit hawwata.

25 Ka ik adahan wis kiyabwih udehetni akak ku samah wis kiyimwihwa nikak. Wis kiyimwihwa nikak waditnepyenen.

26 Ku wis kiyimwihwa aharit arikna nopses-niyanen, ka innema keh wis utí arikna. Hawwata madikte arikna hawwata akiw. Wis kiyimwihwa nikak waditnepyenen.

27 Ipegnay ku samah ipuwiti guberewankis. Egnes ipuwiti ka kannipwi adahan gupitkis. Egkis kawnata paduk gukawihnikis. Henneme egkis kagubewisima. Juktah amekene Salomawh gibereswan ka mataka guberewankis. Hennewatbaki in.

28 Egkis ipuwiti he ewwaktinen. Egkis waditnepyenen. Ku apim inin egkis ay amadga inin. Takuwanekme egkis yuma akiw egkis bukehpika. Yis kaayhsima pi kapigte git Uhokri mpiy ipuwiti. Ku yis hiyá ig Uhokri ikí guberewankis, yiskata akiw ig ka ikí yit yikawihni akiw? Mmahki yis ka kamaxwa ta gipitit Uhokri?

29 Ka yi muwaka wakaymni aharit ariknaw-nama ku pariye muwekne yit amadgaya inin, iné aharit yaxni, iné aharit yihigpan, iné aharit yikawihni. Ka yi muwaka kiyimwihwa nimin.

30 Ku yis kiyimwihwa nimin henne, nikwe yis humaw kewa hiyegbe ku pariye kane Uhokriyan-puma. Ignes apanenekwa wakaymni aharit ini. Yisme ka muwaka wakaymni henne. Wigwiy hiyak ku pariye yimawkanitnene.

31 Pi kabayte yis wakaymni giharit Uhokri giku-madukan. Ku yis keh henne, nikwe ig ikí yit madikte ku pariye yimawkanitnene.

Igiska Ayhté Inugik

Mt 6.19; 2 Tim 4.8; 1 Ped 1.4; Eb 10.34; Apok 7.15, 21.1, 22.1

32 —Ka yi muwaka apis, nukamkayupwi. Wig-wiy kawihkis gikumadukan ta yipititnek. Hen-newa gimawkan.

33 Hiyawa yis piyuk yewkanbet yis amnih hiyeg madiptapye akak akakurapig. Ayge nikwe yis utinek yewkanbet ku pariye kane madikti yiw. Yis kadahannek igiska ayhté inugik ku pariye dahwa adahan apanenekwa. Ayge yuma amepwapye danuh atere adahan ignes kidisnes yewkanbet. Iné masumsu ka kagehbeta kamis.

34 Ku pis apanenekwa ipegminenekwa pihiyakemni amin arikna amadgaya inin, amun ini pidahan igiska ay amadga inin. Henneme ku pis apanenekwa ipegminenekwa pihiyakemni amin arikna inugikyene, amun ini pis kadahan igiska ayhté inugik.

Msakwanabay Ahegbet Apit Ndawnhan

Mt 24.42; Mk 13.35; Lk 21.34; 1 Tess 5.4

35 —Ahegbethawnabay, kasimsahawnay adahan yis ahegbet apit ndawnhan akak yilalampa kabutennene.

36 Ikawnay ke hiyegbe ku pariye wahepnene gikiparakis gidawnhan ariwntak fet maripkawka. Igkis wahepnenes marihwa pase ku aysaw ig tes lappot igkis ahegbet adahan igkis wokenes lappot gidahan.

37 Kaayhsima batekka ay gidahankisnek ibuk-tipiyene ku pariye gikiparakis utiprikis ipeg-nenes kane himaknama. Apim inin igwa hiyak gikakkisnek. Ig kasimsahaw akak ibukti gisimsa. Ig awna gitkis adahan igkis axnes, igwa ikaprikis. Hennewatbaki nah keh yikaknek.

38 Nawenétke nah ayipwite. Nawenétke pabuskak mtipka nah danuhnek, nawenétke kabeyweke nah danuhnek. Ku aysaw nah danuh atere, ku nah utipyi ipegnewa, ayge nikwe yis utí kaayhsima batekkanek.

39 Msakwanabay ahégbet takunipti. Waké pa-hapwi payt akipara hiyaknibe ku kabet amepye danuhbe gipinekut, ig pukuhpawnakam adahan ig mpithig marihwa ig ka parak amepwiye atere gipinekut.

40 Yisme kawnata hiyaknima ku kabet nah danuh, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah danuh pahaye adahan. Amawka ku yis ahégbet takunipti.

Ikawnabay Ke Kibeynebe Ibuktibe Gidahan Uhokri

Mt 24.45

41 Igme kiyapwiye Pedru ayapri:

—Kiyapwiye, mmah pis awna inakni yuwit udahennenwa ba kawk ba gidahankis madikte hiyeg?

42 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nah awna gidahankis madikte hiyeg ku pariye ikewnepwi ke kibeynebe ibuktibe. Ku pa-hapwi ibukti hiyakemniye, ku ig kis adahan gikipara ipeg ta gipitit, nikwe ku gikipara tipikwiye, apit gitepkemni igme apuriwkis gibukpig nawenépwí ta git. Pisenwa nikwe ig tipik. Igme gibuk msekwe. Ig ikene gimanakis mpuse hawkri.

43 Ku aysaw ner gikipara diyuh atere akiw, ku ig utí ig gibuk apuriwnene gibukpig kabayhtiwa, nikwe ig ikí git kaayhsima kabayka.

44 Juktah ig apuriwkis madikte gewkanbet ta giwakuit ner gibuk. Hennewatbaki ig keh. Nah hawwata nah keh yikaknek.

45 Henneme ku ner gibuk ka apuriw gibukpig kabayhiwatma, ig ner ka utí kabayka. Kawa. Nawenétke ig ipegminene gihiyakemni ig awna: “Nukipara ka ayta kibentenwatma. Ig ayipwihwe kaayhsima akiw.” Ayge nikwe ig kapusa biyuh gibukpig awaykemni akak gibukpig tinogben, ig kayhsaw amin axka higapka, ig urukihwene ayge.

46 Atyeke ku aysaw ig ka wahapnigma, pahaye adahan ig gikipara danuhnek. Ig danuh ku aysaw gibuk ka iknima adahan ig danuh. Ayge nikwe ig katiwnise gitaraksan ta git gibuknek. Ig sarayhkiswig ta arimkanit ini iwetrit gidahankis hiyeg ku pariye kane ihpenepwima giwn.

47 Ku pariye ibukti hiyak ku pariye gikipara gibetki, ku ig ka ahiegbetaw apit gaytni, ku ig ka keh ku samah gikipara gimawkan, ayge nikwe kaayhsima mbeyne hiyapkiska gitnek.

48 Henneme ku pariye hiyeg kane hiyak ku samah gikipara gibetki, ku ig tarakse ku pariye gimawkan, nikwe ka kiyesradima mbeyne hiyapkiska git. Mmanawa ku wis ikakka kaayhsima hiyakemniki ta wot, ayge nikwe wis muwakapka adahan wis wewne akak ini kaayhsima hiyakemniki. Hawwata ku wis ikakka kaayhsima annipwit ta uwakuit, ayge nikwe wis muwakapka adahan wis kehne ini kaayhsima annipwit.

*Hiyeg Kapetunsaynek
Mt 10.34*

49 —Nah ayta atan adahan nah ke wotbe nah hakisne tiket ay amadga inin adahan in bukehne ku pariye kane kabay ay abet hiyeg gihiyakemnikis. Waké nah kuwis hakisnibe, nah kaayhsima batekkam.

50 Henneme amawka pitatyé nah kaywepka akak mbeyne kaayhsima. Aa, nah kaayhsima kayah juktah in danuhe nuthu.

51 Yis hawwata hiyá mbeynenek. Ka yi muwaka ikiy ku nah ku samah nah danuh atan nah keh madikte hiyeg amadga inin pasamrak pawtak ku apim inin. Kawa. Ku apim inin hiyeg kapetunsaynek nupatra.

52 Han pitatit igkisweke pakebyekne gihiyakemnikis ibekhewbet. Mpana siguhnan piyaname batekye nukakhu. Ku kawk piyana siguhnan mpaname batekye nukakhu.

53 Apim ini igtí kapetunsa gikamkayhkisnek. Ikamkaytime kapetunsa gigkisnek. Inagtí kapetunsa gukamkayhkisnek. Ikamkaytime kapetunsa gunagkisnek. Imatrut kapetunsa guhinyokisnek. Ihinyotme kapetunsa gumatrukisnek.

Hiyeg Ka Pukuha Uhokri Gikehni

Mt 16.2

54 Hawwata akiw ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis nerras hiyeg kabubuknene ayge. Giwn:

—Ku aysaw yis hiyá ukuhne katamnap upitkitak yis awna: “Muwok nemnik.” Hennewa in danuh.

55 Hawwata akiw ku aysaw mayg paharapyenwa kannikaw yis awna: “Kuri awahawka kabayhtiwa.” Hennewa in danuh.

56 Yis ikawnamah ke wotbe yis hiyakemniyebe hiyeg bawa yis yuma yihiyakemniwa. Yis pukuha en kabayhtiwa, yis pukuha waxri. Mmahki yis ka pukuhpa Uhokri ku pariye gikehni ku apim inin hawkri?

Amawka Yis Wadithebdih Yitaraksan Gikak Uhokri Kibentenwa

Mt 5.25

57 —Ik adahan yis pukuha ku pariye wadit adahan yis keh gikak Uhokri. Ik adahan yiwn-teknewa yis pukuhpin. Ku samah yis keh gikakkis hiyeg amadgayapu inin, amawka hawwata yis keh gikak Uhokri.

58 Nah akkite yit ku samah. Amadga inin ku pa-hapwi taraksa gikak pahapwi, ig mpiksaw adahan wadithebdihpin kibentenwa. Ku iggi gipetunya waxepri ta git hiyaptigi adahan ig kamiyepri atere, ayge apigku ahin apit igkis danuh atere ig mpiksaw wadithebdih ini gitaraksan gikak. Ku ig ka wadithebdihni, iggi gipetunya kamiyeprinek ta git hiyaptigi, igme hiyaptigi awahkis giwatni giparaksepten ta agikut parakseket.

59 Ku ig paraksepka atere, ig ka pes ayteke juktah ku aysaw ig katiwnih madikte gimatiwnihni. Yis hawwata. Amawka ku yis wadithebdih yi-taraksan gikak Uhokri pisenwate ku akak inin. Hennewatbaki in.

13

Ku Wis Ka Wages Uhiyakemni, Wis Biyuknek

1 Nikwenéwa nawenépwí hiyeg danuh atere akiw. Igkis ewk inetit atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner hiyaptigi kiyapwiye Pilatus ig kuhwekwa ig umahkise gaytakkis galiléyenepwi. Igkis umehpika abetnewa ku aysaw igkis umehnes puwikne adahan igkis kakanhawnes ta git Uhokri. Gimigkis payebitak akak puwikne amig. In danuh gitkis awaku gitaraksankis.

² Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ka yi muwaka ikiy ku ini danuh gitkis nerras galiléyenepwi, ku ini arekhetnima ku igkis pi mbayte giwkis giyakikis galiléyenepwi.

³ Kawa. Yis hawwata taraksapye. Ku yis ka wages yihiyakemni, yis hawwata yis biyuknek.

⁴ Ya nerras hiyeg madikawkunene gikebyikis gikakkis ntewnehker gikak pahapwi gawnakis akiw (18) ayhté paytwempu Siloé? Payt imuwend tiptiye hirohe ta gipititkis, umahapeprikis madikte. Ka yi muwaka ikiy ku ini arekhetnima ku igkis pi mbayte giwkis giyakikis jerusalémyenepwi.

⁵ Kawa. Yis ka kabaytema giwkis. Ku yis ka wages yihiyakemni, yis hawwata yis biyuknek.

Uhokri Kagiyaknisima Ukak Adahan Wis Wages Uhiyakemni

Rom 2.4; 2 Ped 3.8

⁶ Aytéke ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Uhokri kewa pahapwi awaygbe ig mutuhe pahakti ah akat amadga giwasra. Eg aymuhwe. Ahawkanaprik danuh adahan eg sarayh guw. Kibereput ig gukipara atere iwasene gamutra guw henneme ig ka utí.

⁷ Ig hiyapni henne, ig awna ta git giwasra akapriwten. Ig awna: “Mpanabu kamukri kuwis nah ayta iwasene namutra guw henneme yuma guwsima. Asá ihukepnig. Eg he mpithanano iwetrit adahan amutapta.”

⁸ Igme giwasra akapriwten kaytwa giwn: “Kiyapwiye, uyá wahá pahakwa kamukri akiw. Nah madipwiste ganwew. Pisenwa nah ikí kuwibri ta gukimpuwit.

⁹ Nawenétke eg sarayh guw apim ini kamukri aytwenempiye. Ku kawnata, nikwe pis ihuk-iswig.”

Jesus Makniwa Pahapu Tino Buwibetnepyo

¹⁰ Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kan-nuhne hiyeg agiku pahá leglis.

¹¹ Pahapu tino ayge ku pariye kakahriyo adahan kaayhsima kamukri, madikawkubu akebyi akak ntewnehkerbu akak pahak arawna akiw (18) awaku wapitye ay gupit. Ig keh eg buwibete msakwa. Eg ka hiyá egma wadithaptihwa kabay-htiwatma.

¹² Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig humakru ta gimkanit. Egme danuh atere git, igme awna gut:

—Kiyapuno, pis isamtaw ariw ini pikahri.

¹³ Ayteke ig sarayh giwak ta gupitit. Nikwenéwa eg wadithaptihwe. Eg hiyapni henne, eg kabayha Uhokri kaayhsima.

¹⁴ Leglis akipara ig hiyapni henne, ig kaayhsima dagawne awaku ig Kiyapwiye Jesus piyihak samdi abet. Ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ay puguhkuna hawkri apim pahay paka adahan hiyeg kannipwiye. Abet inere hawkri hiyawa yis piyihkiswa. Abetme samdi ka yi muwaka piyihkiswa.

15 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Yis ikawnamah ke wotbe yis kibeynepwibe hiyeg bawa yihiyakemni pi mbayte giwkis nawenépwíhiyeg. Abetwa samdi yis wateknekwiye yipig pak, yipig kaway ariwntak gaxkegkis adahan yis waxwigkis arit un adahan igkis higepnes un ayge.

16 No tino kabayte ariw pak. Eg amekene Abráwh gihiwíhi. Kuwis eg wanekwika gapit Satánás adahan kaayhsima kamukri, madikawkubu akebyi akak ntewnehkerbu akak pahak arawna (18) akiw. Mmah ka hiyá nahma watakru ariw ini mbayka samdi abet?

17 Ig awna inakni yuwit henne, madikte gipetunyapu marekepwé ku samah gihiyakemníkis ka wadit. Henneme madikte hiyeg ku pariye kabubuknene ayge igkis batek ginaktinkis awaku ku samah ig keh ini kibeyne annut.

Yuwit Patuwesbuhka Amin “Mostad” Ayak

Mt 13.31; Mk 4.30

18 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Ig awna:

—Mmah nuwnhu kuri adahan nah akki yit ku samah Uhokri gikumadukan?

19 Uhokri gikumadukan aymuhwa amadga inin ke amutri “mostadbe”. Ku aysaw pahapwi iwé pa-how “mostad” ayak, ig mutuhgu amadga giwasra, eg nopsesniyo. Henneme eg hiyan eg aymuhwa

kaaramusima ke ahbe akatbe. Juktah ik adahan kuhipra kibhaw gupewit.

Yuwit Patuwesbuhka Amin Bugut Abusan

Mt 13.33

²⁰ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:
—Pariye yuwit patuwesbuhka akiw adahan nah akki yit ku samah Uhokri gikumadukan?

²¹ In keh hiyeg gihiyakemnikis aymuhwa hawwata ku samah bugut abusan tukurusa bugut. Ku pahapu tino iwé aynessawa bugut abusan, ku eg wagesbetepni ta abetit mpana bom fahhin, ayge nikwe madikte in tukurpi.

Mpiksawnay Kawih Uhokri Gikumadukan

Mt 7.13

²² Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipiknene ta arimkanit paytwempu Jerusalém. Ig mpiye muwwapu awpre apuriw madikte paytwempu nopsadmin hawwata apuriw paytwempu nopsanyupnene akiw. Ku kiw ig mpiye ig kannuhne hiyeg.

²³ Ayge pahapwi awna git:

—Kiyapwiye, mmah ka kiyesradima hiyeg isamtawnek?

Igme kaytwa giwn, ig awna gitkis hiyeg:

²⁴ —Parekket ta agikut ku kiney Uhokri gikumadukan in kewa pahatra ahin mahamwisniyeb. Mpiksawnabay parak atere. Aysawnemenek hiyeg kaayhsima parekkere aterenek henneme igkis ka hiyá igkisma parak. Hennewatbaki in.

²⁵ Uhokri gikumadukan kewa pahá paytbe. Aysawnemenek ig payt akipara kannikawnek adahan ig sabukwiye alappota awaku kuwis mpiya

ahawkanaprik adahan hiyeg parak atere. Apim ini yis humaw kewa hiyegbe ku pariye tabibetnene ay kabaywak. Yis tetesnenen anumeku gilappotanek. Yis kabiman git payt akiparanek: “Kiyapwiye, uyá woka lappot udahan.” Igme kaytwa yiwn: “Nah ka hiyakyi ku pariylene yis.”

²⁶ Ayge nikwe yis kaytwa giwnnek: “Ka ba pis hiyak usuh, Kiyapwiye? Minikwak usuh axne pikak. Usuh higap payak pikak. Pis kannuhekne ay apit uwaxri.”

²⁷ Igme kaytwa yiwnnek: “Kawa. Nah ka hiyakiwa ku pariye yis. Higihwanabay aytekihan, yis mbayapye.”

²⁸ Ayge nikwe yis tihebdinek. Apim ini yis hiyá amekene Abragh gikak amekene Izaki gikak amekene Jakó igkis ayge ku kiney Uhokri giku-madukan. Yis hiyá madikte Uhokri gawnepepu ayge. Yis hiyapni henne ku samah yis ayhté kabaywak, ayge nikwe yis tihebdinek. Yis kagah yaybunek.

²⁹ Aysawnemenek kaayhsima hiyeg wahamapriktak, upitkiyapriktak, imekapriktak, tiwgikapriktak, igkis madikte ax numunhu ayge ku kiney Uhokri gikumadukan.

³⁰ Kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka yumanene gikiythanicis ay amadga inin, ayge apim ini igkis kiyatyepwinen hiyeg. Hawwata akiw kaayhsima hiyeg ku pariye ikaka kiyatyepwi ay amadga inin, ayge apim ini igkis yuma gikiythanicis.

31 Apiminewa ini hawkri gaytakkis nerras farisewkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Su tipik. Pes ayteke. Mmanawa kiyapwiye Erodis pihapu piwmepten.

32 Igme kaytwa giwnkis:

—Su yi atak awna ta git ner amepye kinisekatya ku nah ndukwenewa pekkisnene wapitye gipititakkis hiyeg, nah piyiheknene ku apim inin takuwanek he nuhawkanaprik danuh adahan nah pisenwe ini nannipwi.

33 Ig ka hiyá igma pisenwa akak nannipwi. Henneme ahawkanaprik kabá danuh adahan in pisenwa. Nah tipiknene ku apim inin takuwanek hawkanek adahan nah danuh apitit paytwempu Jerusalém. Mmanawa ka kis adahan pahapwi Uhokri gawnepe miyá apit nawenéwa paytwempu ku ka Jerusalémma.

34 Aa, yis jerusalémyenepwi, yis jerusalémyenepwi, yis umahape Uhokri gawnapepu. Yis padakte madikte hiyeg ku pariye Uhokri gawahkisni yimin. Bawa kaayhsima hawkri nah muwaka kapigsay ke pahapu takarakbe awahpusano gukamkayupwi anapi guhanpi. Hiyaksa yisme ka muwaka henne.

35 Aysawnemenek yiwersi msekwe inworenek. Uhokri ka apuriwni akiw. Yis ka takunima hiyapun akiw juktah ku aysawnemenek metakwa yis ahiegbet adahan amapan, yis awna nuthu: “Kibeyne pis danuh. Pis ayta giwntakwa Uhokri.” Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

14

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Wagawgap-tipy'e Samdi Abet

¹ AYTEKE ARIWNTKE INI IG KIYAPWIYE JESUS TIPIK AXNE TA GIT PAHAPWI FARISEW. IGME PAHAPWI GAY-TAKKIS GIWEWKISTENKIS. IGME KIYAPWIYE JESUS ATAK ATERE SAMDI ABET. IG DANUH ATERE, HIYEG AYGE APURIWGI KABAYHTIWA BA IG PIYIHAK ABET SAMDI.

² AYTEKE PAHAPWI AWAYG WAGAWGAPTIPYE DANUH ATERE GIT.

³ IG KIYAPWIYE JESUS HIYAPNI HENNE, IG AWNA TA GITKIS NERRAS FARISEWKIS GIKAKKIS NERRAS KANNUHEKEPUTNEPWI AMIN AMEKENE MOÍS GIKUMADUKAN. GIWN:

—BA AMEKENE MOÍS GIKUMADUKAN ISAKSAW ADA-HAN WIS PIYIHAK SAMDI ABET?

⁴ IGKISME KA KAYTWA GIWN. IGKIS TINWOPU. AYTEKE NIKWÉ IG KIYAPWIYE JESUS IWÉ NER AWAYG, IG MAKNIWEPRI, IG AWAKKISWIG ADAHAN IG TIPIK GIPINEKUTE.

⁵ AYTEKE IG AWNA TA GITKIS NERRAS HIYEG AYGNENEPWI:

—KU YIKAMKAYH WIWHE AGIKUT PAHAYKU UNIMNA, KU YIPIG PAK WIWHE AGIKUT PAHAYKU UNIMNA, MMAH KA YISMA KAHGI AYTEKE PISENWATE? HIYAWA ABET SAMDI HENNEME YIS KAHGI AYTEKE. KU KA SAM YIS AMNIHPIGKIS HENNE ABET SAMDI, KAWNATA SAM ADAHAN NAH PIYIHEKNE ABET SAMDI.

⁶ IGKIS TIMAPNI HENNE, IGKIS KA HIYÁ IGKISMA DIYUHKIS GINETNI.

*Amawka Wis Ikaw Ke Wotbe Wis Yumahbe
Ukiythanibe*

7 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus hiyá ku samah ner farisew gawnasanpu kaniynekwiye iwetrit kiyatye adahan igkis bat atere. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis:

8 —Ku aysaw pis awnasaka adahan fetya, ku aysaw pis danuh atere, ka muwaka bat amadga iwetrit ku pariye pi kiyattenene. Ku nawenétke pahapwi awayg pi kiyatte mpiyap awnasaka atere.

9 Nawenétke ner pawnasetni awna pit: “Uyá higihwa ayteke. Ikinaba piwetri ta git ner.” Ayge nikwe pis marekepwé pis iweype iwetrit ku pariye makiythaniipyé.

10 Ka ba kehni henne. Ku aysaw pis awnasaka adahan fetya, ku aysaw pis danuh atere, batnaba amadga iwetrit ku pariye makiythaniipyé. Ayge nikwe nawenétke fet akipara ayta awna pit: “Nuk-agmada, ba ayta bat amadga ini iwetrit ku pariye kiyatye.” Ayge nikwe pis utinek pikiythani ay gibetkis nerras hiyeg aygnenepwi.

11 Ku pahapwi ikewkere kiyatte mpiye pahapwi, iggi Uhokri wiwhe gikiythani gipititaknek. Hen-neme ku pahapwi ikewpiye ke wotbe ig yumahbe gikiythaniibe, iggi Uhokri ikí gikiythani ta gipitit-nek.

Aysawnemenek Uhokri Diyuukhis Uwaknek

12 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git ner fet akipara. Giwn:

—Ku aysaw pis keh axka puwipwak aygete, ka ba awnasa pikagmadapu iné pegnipwi iné pikebyupwi iné pihumwayepwi igisapye atere. Nawenétke igkis hawwata keh axka awnasap

atere. Amun ini nikwe igkis kuwis diyuhkis piwak.

¹³ Ka ba kehni henne. Ku aysaw pis keh axka, pis awnasa hiyeg madiptapye, hiyeg wayak, hiyeg miyapuwapye, hiyeg motapye.

¹⁴ Ku pis awnasa akebyi nerras hiyeg, pis utí kabaykanek. Mmanawa igkis ka hiyá asamanak diyuhkis piwak. Ayge nikwe igwa Uhokri diyuhkis piwak giwenyankis aysawnemeneb abet ini hawkri ku aysaw hiyeg kibeynepwi kannikasaka.

Wixwiy Axnek Git Uhokri

Mt 22.1

¹⁵ Pahapwi awayg ayge ig timapni inakni yuwit henne, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Kaayhsima batekka ay gidahan ner ku pariye ax gimun Uhokri ayhté ku kiney gikumadukan.

¹⁶ Igme kaytwa giwn akak pahat yuwit patuwes-buhka. Ig awna:

—Uhokri kewa pahapwi awaygbe ku pariye kehne axka kiyesrad. Ig awnasa kaayhsima hiyeg adahan igkis ta axnes gikak.

¹⁷ Aytéke ku aysaw axka ahawkanaprik danuh, ig awahkis gibuk tahhan watihpigkis. Igme gibuk tipik utepriks. Ig awna gitkis: “Barewbakay aytá ax. Madikte ahegbet kuwis.”

¹⁸ Henneme igkis madikte wihwenekwiye ariw. Pahapwi awna git: “Nah kuhwekwa nah isime pahak was. Amawka nah tipik iwasapni. Nah ka kahawkan adahan nah ax gikak.”

¹⁹ Pahapwime awna hawwata akiw: “Nah kuhwekwa nah isime madikawku gukebyikis pak.

Nah atakte iwasaprukis. Nah ka kahawkan adahan nah ax gikak.”

20 Pahapwime awna hawwata akiw: “Nah kuhwekwa nah kamaxe nuhaya. Nikwe nah ka hiyá nahma ax gikak.”

21 Ayteke ner gibuk timapni henne, ig tipik diyuhe ta git gikipara. Ig akki git ku samah inakni giwnkis git. Ig gikipara timapni henne, ig ka batek. Nikwe ig awna ta git gibuk: “Su atak wew ta apigkut madikte ahin nopsad hawwata madikte ahin nopsehsa. Pis ipegpa hiyeg madiptapye, hiyeg wayak, hiyeg motapye, hiyeg miyapupye. Pis waxwigkis ta numkanit.”

22 Ig gibuk timapni henne, ig tipik, ig ihe inakni giwn. Ayteke ig diyuuh ta git gikipara akiw. Ig awna git: “Kiyapwiye, nah kuwis keh ku samah piwn nuthu. Henneme msekwe iwetrit adahan nawenépwí hiyeg akiw.”

23 Ig gikipara timapni henne, ig awna git: “Pesnaba apuritak paytwempu adahan pis atak ta apigkut ahin piyawakad. Kinistigkis nerras hiyeg ayge adahan igkis aytá numkat. Numawkan nupinhu kipun akak hiyeg.

24 Nerrasme pitatyepwi ku pariye nawnasanpu igkis biyuk. Igkis ka ax nukakhu.”

Amawka Wis Umahkis Uhiyakemni Amadgaya Inin

Mt 10.37; Mk 8.34; Lk 9.23; Jo 12.26

25 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik. Ig waywe, kaayhsima hiyeg kuruw gihapu butte. Ig hiyapni henne, ig wagestaw, ig awna gitkis:

26 —Ku pahapwi humewkerepye nuhiyega, amawka ku ig wiwhe guyakni gipititak gig, gipititak ginag, gipititak gihayo, gipititakkis gikamkayupwi, gipititakkis gikebyupwi. Hawwata akiw amawka ig miyeh gipitwa ig miyeh. Ku ka hennema, ig ka hiyá igma kannuhwa nuthu.

27 Amawka ku pariye nukannuhni amawka ku ig wew umahkisnene gihiyakemni amadgaya inin ke wotbe ig daddahkisni ta aminat ahbe. Ku pahapwi ka umahkis gihiyakemni henne hawwata ke nahbe, iggi ka hiyá igma humaw nukannuhni.

28 Ipegminabay yihiyakemni adahan ba yis ahgebetnama adahan yis keh henne. Ku pahapwi yaytak kehne pahá payt nopsadmin, apit ig kapusa keh, ig bat ig ipegminene gihiyakemni ku aysamuk atiwni pes. Ig ipegminene gihiyakemni marihwa ig hiyak ba ig kadahanama karukri adahan ig pisenwa ini payt.

29 Ku nawenétke ig kapusa keh payt henneme ig ka pisenwahni, ignesme hiyeg hiyá ig ka pisenwahni, igkis hiyaraptihpig,

30 igkis awna: “Ner awayg kapusa payt ig ka hiyá igma pisenwahni.”

31 Hawwata akiw ku pahapwi ikiparat kehne kerka gikak guyaki ikiparat, apit ig atak kerye gikak, ig batahkiswa adahan ig ipegminene gihiyakemni ba ig ik adahan ig patiptak gikak. Nawenétke ig kadahan madikawku mil (10.000) gikebyikis gisuwttatapu igme gipetunya ku pariye aytniye patiptak gikak ig kadahan pibohra gisuwttatapu pina madikwa mil (20.000) gikebyikis.

32 Ku ig ka ik adahan ig patiptak gikak

gipetunya, ig wasapanaw gimin ku aysaw ig piyawakte giw. Ig ayá ta git adahan igkis keh pasamraki.

³³ Amawka yis hawwata ipegminenete yihiyakemni adahan ba yis ahegbetnama adahan humaw nukannuhni. Ku pahapwi humewkerepye nukannuhni kibentenwa, henneme ku ig ka wiwh guyakni apititak madikte gewkanbet, ayge nikwe ig ka hiyá igma humaw nukannuhni.

³⁴ Ig humaw kewa pambe ku pariye biyukse aketribe. Pam kabay, henneme ku ini pam biyukse niketri, wis ka hiyá wisma kabayhin akiw.

³⁵ In ka kawih adahan ariknawnama akiw. Juktah in ka ik adahan kabayha wayk iné adahan wages akak kuwibri. Nikwe in padekwiki. Yis hawwata ku yis biyuksa yabay, yis kawnata kawih adahan ariknawnama akiw. Yis ku pariye katayebnene, ataybiswanabay numkanit.

15

Muttuh Biyukwiye

Mt 18.12

¹ Kaayhsima hiyeg ladwan gikakkis nawenépwí hiyeg ku pariye ikaka kane kibeynepwima hiyeg igkis danuh atere adahan igkis timepnes giwn.

² Nerras farisewkis gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis hiyapni henne, igkis minimnihegbet gimin Kiyapwiye Jesus. Igkis awna:

—Ner hiyeg darihwak gikakkis hiyeg kane kibeynepwima.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis pahat yuwit patuwesbuhka. Giwn:

—Mmahkay yis asene nerras hiyeg? Igkis kaapigikissima nuthu. Igkis kewa muttuh biyukapyebe nuthu.

⁴ Ku pahapwi yaytak kadahan kaayhsima gipig muttuh, sah (100) gikebyikis, ku pahapwi gaytakkis biyuke, nikwe ig ikise gipig akebyupwi (99) ayge amadga amatap, ig ta ipegepye gipig biyukwiye. Ig ipegpig ipegpig juktah ku aysaw ig utepri.

⁵ Ig utepri, ig hiyuhpig ta giteyaminat mmanawa kaayhsima ig batek.

⁶ Ig tipik, ig danuh ta gipinwat. Ayge ig padaguh gikagmadapu gikakkis gihumwayepwi. Ig awna gitkis: “Uyay batek payak nukakhu. Mmanawa nah kuwis uté nupighu biyukwiye.”

⁷ Hawwata akiw ayhté inugik kaayhsima batekka ayge ku aysaw pahapwi taraksepye wages gihiyakemni. Ayge igkis pi batekte akak ku samah pahapwi taraksepye wages gihiyakemni mpiya ku samah igkis batek gikakkis kabá sah (99) gikebyikis ikewnepwi waditye.

Karukri Biyukwiyo

⁸ Aytéke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka akiw adahan ekkene ku samah hiyeg kaapigikissima git. Ig awna:

—Ku pahapu tino yaytak kadahan madikawkumku karukri ku pahamku biyuke guw, eg hakis gulampra, eg sagahakuh gupin, eg ipegpig kabayhtiwa juktah ku aysaw eg utepru.

⁹ Aytéke ku aysaw eg utepru, eg humak gukagmadapu gikakkis guhumwayepwi. Eg awna

gutkis: “Uyay batek payak nukakhu mmanawa kuwis nah uté nukakura biyukwiyo.”

¹⁰ Hawwata akiw kaayhsima batekka gimunkis Uhokri gihiyegapu ahj ku aysaw pahapwi tarak-sepye wages gihiyakemni.

Awayg Gikamkayh Biyukwiye

¹¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka akiw adahan ekkene ku samah hiyeg kaapigikissima git. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg kakamkayh piyana gikebyikis.

¹² Pahay hawkri gikamkayh butye awna ta git gig: “Pa, nah muwaka pis ikí nuthu abusku pewkanbet ku pariye pis ikepye nuthu. Nah muwaka pis ikepni nuthu pisenwate.” Ig gig timapni henne, ig ibekhe gewkanbet gitkis gikamkayupwi.

¹³ Nikwenéwa gikamkayh butye piyuke gidahan gewkanbet madikte. Ig ahiw akakurapig madikte kuwis, ig awna: “Nah peste gipinekutak nighu.” Ig tipik ta apitit pahá waxri ku pariye piyawakad. Ig danuh atere ig mahayakemnihwelenwa saray-hnenenwa gikakura.

¹⁴ Ayteke gikakura madike kuwis, mihetniki biyuhe apitit ini waxri. Ig kamaxe matipwa kaayhsima nikwe. Ig yuma ariknawnama gimun.

¹⁵ Ig hiyapni henne, ig ayá gannipwi ta git pahapwi hiyeg aygnene apit ini waxri. Igme awahkiswig ta wasamdakat adahan igme apuri-wne gipig pakirempu.

16 Ig danuh atere, ig matipwe mpiynepepye juktah ig axkere pakir gimanakis. Henneme ka ikaka git ariknawnama.

17 Amun ini ig ipegminene gihiyakemni ig hawkamnihwa ariw. Ig awna: “Nighu gibukpig kaayhsima axka gidahankis. Yuma ariknawnama muwekne gitkis. Nahme ay nah me miyapwa awaku matipwa.

18 Nah ta hikekwate atak git nighu. Nah kineti-hwate gikak, nah awna git: ‘Pa, nah tarakse gikak Uhokri. Nah tarakse pikak hawwata.

19 Nah ka kis adahan pis kanumun pikamkayh akiw. Uyá amnihun amapan adahan nah humaw he pibuknenwa.’”

20 Ig awna inakni, ig ahegbetewpi, ig tipikwiye ta gimkanit gig. Piyawak ig gig sarayh gipegyi, ig hiyá gikamkayh nemnik. Ig amnihpig kaayhsima. Ig kayah apit guyakni. Ig sigis piyawakad ta gitiput gikamkayh. Ig aytihpig akak madikte gibetki. Ig ugiswig. Ig ayhpokig.

21 Igme gikamkayh awna git: “Pa, nah tarakse gikak Uhokri. Nah tarakse pikak hawwata. Nah ka kis adahan pis kanumun pikamkayh akiw.”

22 Inme inakni gikamkayh giwn ka ariknawnama git gig. Nikwe ig awna ta gitkis gibukpig. Giwn: “Iwawhawnay. Ewknabay ndagmanpit ku pariye pi barewtenene. Kawihkisninay ta gipitit. Kawihkisnay akawakti ta giwakuit. Kawihkisnay kasapat ta gikugkuprikut.

23 Ataknabay kamax ner pak akamkayh ku pariye aynengarudi. Eggu yis umah adahan wixwiy fetya. Uyay batek.

²⁴ Mmanawa ner nukamkayh igte ke wotbe ig miyapyebe nuwhu kuwisbe. Kurime ig ay numunhu akiw. Ig ke wotbe biyukwiyebe nuwhube. Kurime ig utepka akiw.” Ayteke nikwe igkis kapusa fetya.

²⁵ Nikwenéwa apim ini gikamkayh eggutye ayté wasamdak. Ig tipikwiye ta gipinwat. Ig hiyukamin ta arimkat gipin kuwis, ig timá arigman ayteke gipinwatak. Ig timá hiyeg kaynekis ayteke.

²⁶ Ig timapni henne, ig humak pahapwi gig gibuk. Ig awna git: “Mmahkay ku apim inin?”

²⁷ Igme gibuk kaytwa giwn: “Awaku pisamwi diyuhe apim inin hawkri. Pig kaayhsima batek. Ig umahkis pak akamkayh aynengarudi awaku ku samah ig utí gikamkayh makniw akiw.”

²⁸ Ig eggutye timapni henne, ig dagawne. Ig awna: “Ku henne nikwe nah ka parak upinekut akiw.” Ig tabirnene ayge kabaywak, igme gig pes atere ta gimkanit adahan ig kinistig atere.

²⁹ Igme kaytwa giwn: “Pa, pikehni ka wadit. Kaayhsima kamukri nah kannipwiye pidahan. Nah ka taraksa pahatnama pikumadukan. Hiyaksa pisme ka ikiwa nuthu pahapwinama kabritma adahan nah fetya gikakkis nukagmadapu.

³⁰ Igme pikamkayh ku pariye he sarayhpinen pikakura gukakkis tinogben powkemnapyo, pis umahkis pak akamkayh ku pariye aynengarudi gidahan. Mmahki inere?”

³¹ Igme gig hiyapni henne ku samah ner gihiyakemni henne, ig kaytwa giwn: “Nukamkayh,

pis ay numunhu apanenekwa. Madikte ku pariye ndahan in pidahanwata.

³² Henneme in kabay adahan wixwiy fetya awaku ku samah pisamwi diyuhe wotwiy akiw. In kabay wixwiy batek gidahan mmanawa ner pisamwi igte ke wotbe ig miyapyebe wowiy kuwisbe. Kurime ig ay umunwiy akiw.”

16

*Amawka Wixwiy Kawih Wewkanbetwiy
Amadgaya Inin Gidahan Uhokri*

¹ Pisenwa gawnhan inakni yuwit henne, ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis gikanuhnipwi nawenéwa yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg igisyé kadahan pahapwi gihiyega, gewkanbet akapriwten. Pahay hawkri hiyeg danuh atere git igkis awna git: “Ner pihiyega pewkanbet akapriwten ig he padekbetepi pewkanbet akak pikakura.”

² Ig gikipara timapni henne, ig waticha ner gihiyega. Igme gihiyega danuh atere, igme gikipara awna git: “Mmahki nah timá mbeyepye pak henne? Asá tamak amadga kagta madikte ku pariye piwiwhni, madé aypekwiye amadga kagta. Ayteke pis tipik. Ka hiyá písma apuriw newkanbet akiw.”

³ Igme ner awayg timapni henne, ig awna: “Mmah nah keh kuri? Nukipara ka muwakapun akiw adahan nah kannipwiye gidahan. Kitak nah utí numana? Nah yuma ndatni adahan nah kannipwiye awiyka. Nah marenpi adahan nah makehpene numana.

⁴ Aah, nah hiyak ku samah nah keh. Nah kawih nukipara gewkanbet ku pariye ay nuwakhu ka-hadbe ku aysaw nah ipukepka nah kakagmadapu ku pariye amapan gipinekutkis.”

⁵ Ayteke nikwe ig wasapanaw giminkis nerras ku pariye matiwnihnepwí gikipara adahan igkis ayta git. Igkisme danuh atere, igme awna ta git pahapwi ku pariye kit danuh. Giwn: “Aysamuk pis matiwnih git nukipara?”

⁶ Igme kaytwa giwn: “Nah matiwnih sah (100) bom diluy.” Igme awna git: “Nobaki pikagtan adahan pimatiwnihni. Batnaba atan. Hiyawa pis tamak nawenéwa kagta akiw kibentenwa adahan pimatiwnihni inenewa abusku sah (50) bom.”

⁷ Ayteke ig awna ta git pahapwi akiw. Giwn: “Ya pis? Aysamuk pis matiwnih?” Igme kaytwa giwn: “Nah matiwnih mil (1.000) sak fahhin.” Igme awna git: “Nobaki pikagtan adahan pimatiwnihni. Hiyawa pis tamak nawenéwa kagta akiw adahan pimatiwnihni inenewa yuwit sah (800) sak.”

⁸ Ig ner awayg awna inakni henne, ig ka keh wadir. Henneme ig kannuh apuriw gipit adahan ku pariye nemnikumpiye gimkat. Hiweg amadgayapu inin igkis pi kannuhte apuriw gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis mpiya nuhiyegapu ku pariye ay adahanikwa uguhne gihiyakemnikis. Igkis kannuh apuriw gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis amadga inin. Igkisme nuhiyegapu igkis ka kannuh kabayhiwatma adahan ku samah igkis apuriw gipitkis adahan ku pariye nemnikumpiye gimkatkis ayhté inugik.

9 Nah ayá yit nukannuhnipwi, kawih nabay yewkanbet amadgaya inin gidahankis yikagmadapu inugikyene pwi kahadbe ku aysawnemenek in yewkanbet mpiye, igkis amapay ta gipinekutkis inugikut.

10 Ku pahapwi kannuh kawih aynessa arikna kabayhtiwa gidahan Uhokri, nikwe ig hawwata kannuh kawih kaayhsima arikna kabayhtiwa gidahan Uhokri. Ku pahapwi ka kawih aynessa arikna wadit gidahan, ig kawnata hiyak akawhak arikna kiyesradima.

11 Yis hawwata. Ku yis ka kannuh kawih yewkanbet amadgaya inin wadit gidahan Uhokri, nikwe aysawnemenek yuma arikna inugikyene ikaka ta yiawakuit.

12 Hennewatbaki in. Ku yis ka kannuh kawih Ukiparawiy gewkanbet wadit gidahan, nikwe aysawnemenek ig ka kawihkis yit ariknawnama yidahan.

13 Pahapwi ibukti ka ik adahan kakiparahaw gitkis gíkipara piyamatema nikwenéwatma. Waké ig piyana gikiparabe, ig pi batektekam gikak pahapwi mpiy pahapwi. Ig miniwkam giw pahapwi adahan ig kannipwiye gidahan pahapwiwa. Wixwiy hawwata akiw. Ka hiyá wixwiyma mpiksaw keh Uhokri gibetki nikwenéwatma ku samah wixwiy mpiksewne aharit igiska amadgaya inin udahanwiy. Amawka wixwiy kaniy pahapwiwa adahan wixwiy kakiparahaw git.

*Ay Ku Pariye Hiyeg Ikiy Ku In Kibeyne Bawa In
Aseneweke Git Uhokri*

14 Nerras farisewkis timapni madikte inakni giwn henne, igkis mahipwihpig. Mmanawa igkis batek akak gewkanbetkis igkis ka biyuksakere gikakurakis gidahan Uhokri.

15 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Yis ikawnamah ke wotbe yis kibeynepwibe giwtrikkis hiyeg henneme Uhokri hiyak ku pariye ay apit yiakni. Ay ku pariye hiyeg ikiy ku in kibeyne bawa in aseneweke ta git Uhokri.

*Amekene Moís Gikumadukan Ka Mpiya
Mt 5.18; Rom 7.7; 1 Kor 15.56; Gál 3.19*

16 —Ig amekene Moís gikumadukan in yikannuhten gimin Uhokri. Ignes Uhokri gawnepedu pitatyepwi igkis hawwata yikannuhten he danuhe git amekene João Batistamni. Kurime usuhnewa ekkene ini kibeyne inetit ku Uhokri gikumadukan ahawkanaprik kuwis danuh. Kuri hiyeg mpiksewne kawih ini gikumadukan.

17 Henneme ig amekene Moís gikumadukan in ka mpiya. En akak waxri in mahiko adahan in mpiya. Henneme in pi mahikote adahan pahat yuwit atiksak ay amadga amekene Moís gikumadukan adahan in mpiya.

*Maytwawka
Mt 5.31, 19.1; Mk 10.1*

18 —Ku pahapwi awayg mayte gihayo, ku ig maripkaw gukak pahapuwa tino akiw, amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkemnihwe gukak. Hawwata akiw ku pahapwi awayg kamaxe pahapu tino ku pariye maytepyo gugihgi, ay

amun ini nikwe giwtrik Uhokri ig kuwis powkem-nihwe gukak.

Awayg Igisye Ay Amun Miyarapye Giwetrikis

19 Aytéke ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gitkis akak pahat yuwit patuwesbuhka akiw. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg igisye. Ig bareswapu akak gibereswan kaatiwnisima. Ig fetya ig kehne batekka takunipti.

20 Hawwata akiw pahapwi awayg ayge madiptipyé. Giw Lázaru. Ig busukpitwiye. Mpuse hawkri ig haritasepka apinumaprik ner igisye gilappota.

21 Ig aharit ner igisye gimana arebdi tuguhpíye adahan gaxni. Ig hiyá kaayhsima mbeyne ayge juktah pewru ayta ewwa gibuskana.

22 Aytéke ariwntéke ini ig madiptipyé miyap. Ahj ayta iwepri waxepri ta giwanmakut kiyapwiye Abrawh. Aytéke ner igisye ig hawwata ig miyap ig apuhpika.

23 Ig igisye ayhté amun miyarapye giwetrikis, ig hiyepne kaayhsima kayahwaki ayge. Ig sarayh gipegyi, ig hiyá kiyapwiye Abrawh piyawakte, hawwata ig hiyá Lázaru ay giwanmaku.

24 Ig hiyapni henne, ig kabiman ta gimkanit. Ig awna: “Nighu Abrawh, uyá amnihun. Uyá awahkis Lázaru ayta nuthu. Wani ig idis giwak akisunen ta ahakwat un ig tikis ta nnenamadgat adahan nah kisepye nnen. Mmanawa nah kayah kaayhsima abet eggú tiket.”

25 Igme kiyapwiye Abrawh kaytwa giwn: “Nukebyi, kiyemnahnaba ku samah pis amadgate hawkri pis hiyá kaayhsima kabayka. Igme Lázaru

hiyá kaayhsima mbeyne ayge. Kurime ig aydhaka kaayhsima ay numunhu pisme ay hiyepne mbeyne abet kayahwaki apatra pitaraksan.

²⁶ Hawwata akiw uwetriwyi kuwis bekhepka udahanwiy kuwis. Yuma manukket adahan hiyeg danuhne atere pit iné adahan hiyeg ayge danuhne atan wothu.”

²⁷ Ig igisyé hiyapni henne, ig awna git: “Nighu, ku henne nikwe, nah ayá pit awahkisnig ta gipinekut nighu.

²⁸ Nah kadahan pohowku gikebyikis nukebyupwi ayge. Wani ig ik ndahan gihiyakemnikis kahadbekama igkis ka keh kema nahma marihwa igkis ka hiyá mbeyne ay abet inin kayahwaki hawwata kema nahma.”

²⁹ Igme kiyapwiye Abrawh kaytwa giwn: “Igkis kuwis ikaka gitkis gihiyakemnikis. Igkis kuwis kadahan Moís gikumadukan. Igkis kuwis kadahan Uhokri gawnepepu giwnkis. Hiyawa igkis timá inakni giwnkis.”

³⁰ Igme igisyé awna: “Kawa, nighu Abrawh igkis ka timepkere inakni giwnkis. Henneme ku pahapwi miyapiye danuh atere gitkis, igkis iha giwnnek, igkis wages gihiyakemnikisnek.”

³¹ Igme kiyapwiye Abrawh awna git: “Ku igkis ka timepkere Moís giwn iné Uhokri gawnepepu giwnkis, nikwe hiyawa pahapwi kannikaw ariw gimiremni henneme igkis kawnata iha giwn.”

17

Ku Pahapwi Taraksase Pahapwi, Iggi Utí Mbeynenek

Mt 18.6, 21; Mk 9.42; Rom 1.32; 1 Kor 9.12; 2 Ped

2.1, 18

¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis giwatnipwi:

—Apanenekwa arikna danuh wot adahan utaraksasepten ay amadga inin. Henneme ku pahapwi hiyeg taraksasse pahapwi, ig katiwnihninek, ig hiyá mbeyne kaayhsimanek.

² Ku ig taraksase pahapwi bakimni nopsesniye, ig utinek mbayka pi mbayte akiw giw pahapwi ku pariye wanekwika gibitamna akak pahow tip nopsadnano adahan ig padekwika parawhokwate.

*Bayahminanay Ku Pariye Wages Gihiyakemni
Ariw Gitaraksan*

Mt 18.21

³ —Apuriwnabay ku samah yihiyakemni. Ku pikebyi tarakse pikak, amawka pis akka gitaraksan git. Ku ig awna: “Hennewa nah tarakse,” ku ig wages gihiyakemni, uyá bayahminig ariw ini gitaraksan.

⁴ Ku ig taraksa pikak ntewnehkerput abet pahaynene hawkri, henneme ku ig ayá padoh pit ntewnehkerput ig awna: “Nah wageste nuhiyakemni,” ayge nikwe amawka ku pis bayahminig kibereput henne ariw gitaraksan.

*Waké Wis Kamaxwa Aynesnibe Akiw, Wayapni
Humaw Wotkam*

Mt 17.20, 21.21; Mk 11.23

⁵ AYTEKE ariwnteké ini igkis giwatnipwi kinethwenes gikak Kiyapwiye Jesus, igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá kiyesrih ukamaxwan ta gipitit Uhokri.

⁶ Igme awna gitkis:

—Waké yis kamaxwa gipitit aynesnibe akiw, madikte yayapni humaw yitkam. Hiyawa yikamaxwan nopsesniyene ayesri ke pahow amutribe ayakbe ke “mostad” ayakbe, hiyawa in aynessanen henneme yayapni humaw yitkamnek. Yis ikkam adahan yis awna ta gut no ah akat nopsadminnano: “Ah, pis higihwa ayteke payak akak pihampabet. Su mutuhwa ta parawhokwate.” Pase yis awna inakni, eg higihwakam ayteke.

Wixwiy Uhokri Gibukpig

⁷ —Ku pahapwi ibukti kewne gikipara giwasra, ku kawk ku ig apuriwne gipig muttuh, ku aysaw ner ibukti diyuh ayta wasamdeteke ig gikipara ka awna git: “Barewba ax.”

⁸ Kawa. Ig awna git: “Ba ayta sakahwa ndahan. Wihwa adahan pis ewk nuthu numana. Pis apuriwhun juktah ku aysaw nah pisenwa naxni nuhigpan. Ayteke butte pisme ax pisme higap.”

⁹ Ku ig gibuk iha inakni giwn, ig gikipara ka kabayha gibuk adahan ini gihpan mmanawa ig he kehnenenwa gannipwi.

¹⁰ Yis hawwata ku aysaw yis keh madikte ku pariye Uhokri ayá yit, amawka yis awna: “Usuh ka ariknawnama. Usuh he ibuktinen. Usuh he kehnenenwa ku pariye muwaka adahan usuh keh.”

Jesus Makniwa Madikawku Awaykemni Ax-pusakare Apit Busukne

¹¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus tipik ta arimkat Jerusalém. Ig mpiya ayegbiw Samariyamnaw akak Galiléyamnaw.

12 Ig danuh ta apitit pahá paytwempu. Ayge ig patiptak gikakkis madikawku gikebyikis awaykemni ku pariye axpusakare apit busukne. Igkis tabirbet piyawakte aynessa.

13 Igkis kabiman ta git:

—Kiyapwiye Jesus, uyá amnih usuh.

14 Ig timapni henne, ig kaytwa giwnkis:

—Nah amnihyi. Su akki yipit ta gitkis muwpeg kahadbe igkis iwasapyi, igkis hiyá ku yis kuwis makniw.

Igkis timapni henne, igkis tipikwiye ta gitkis muwpeg. Ayge amun ini gitepkemnikis, pahaye adahan igkis makniwbet.

15 Pahapwi gaytakkis ig hiyapni ku ig makniw, ig diyuhe gimkanit Kiyapwiye Jesus. Ig kabayha Uhokri akak madikte giwakemni.

16 Ig danuh atere git Kiyapwiye Jesus, ig tuguhkiswa mabuw gitiput, ig kabayhig atere. Ner awayg ig ka judeyenema ig hiyeg samariyene.

17 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig wakaymni. Ig awna:

—Nah makniwe madikawku gikebyikis. Kineyki gikebyupwi?

18 Mmah nah ka hiyaprikis igkis ayta diyuuh kabayha Uhokri? Ignewa ner hiyeg kane judeyenema iggi kabayha Uhokri ay.

19 Ayteke nikwe ig awna git:

—Kannikaw. Hiyawa pis tipik. Pikamaxwan keh pis makniw.

Uhokri Gikumadukan In Ay Upit

20 Ayteke gaytakkis farisewkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis ayaypri:

—Kabet Uhokri gikumadukan danuh atan?

Igme kaytwa giwnkis:

—Wis ka hiyá wisma hiyá Uhokri gikumadukan akak wowtyak.

²¹ Wis ka hiyá wisma awna: “Ipeg ayta ku kiney Uhokri gikumadukan. Inin gikumadukan aytekihan.” Iné wis kawnata hiyá wisma awna: “Inatra gikumadukan ayhtéhan nawenéwa paytwempu.” Kawa. Mmanawa Uhokri gikumadukan in ay upit.

Jesus Gaytni Kahayak Wotwiynek Kabayhtiwa
Mt 24.23; Mk 13.21; Lk 21.25; 1 Tess 4.15; 2 Tess 1.5

²² Ayteke ig awna ta gitkis gikanuhnipwi. Giwn:

—Aysawnemenek yis kaayhsima kadnibdi nuharit nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Apim ini yis hiyepkerepye nuhipak. Yis awnanek: “Wake ig danuh adahan pahaywowa hawkrike.” Henneme yis ka hiyapun ayge.

²³ Apim ini pahapwi awna ta yitnek: “Kuwis Cristo ay kuwis.” Pahapwime awnanek: “Ig ayhtéhan nawenéwa paytwempu.” Ka ba yi iha inakni giwnkis. Ka yi muwaka ipegpan atere.

²⁴ Ku aysaw nuhawkanaprik danuh adahan naytni nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin ini naytni kahayak yit kabayhtowanek. In kahayak ke ugugunebe in kahayak hamahwa ta pahambakat.

²⁵ Henneme apit in danuh amawka nah hiyá mbeyne kaayhsima. Amawka ku nah tukuhpika gapitkis hiyeg amedgenepwi inin.

*Yuma Hiyeg Ahiyekten Ku Kapim Jesus Danuh
Atan Akiw*

Mt 24.36; Mk 13.32; Át 1.6; 1 Tess 5.2; 2 Ped 3.3

26 —Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku aysaw nah danuh atan akiw, hiyeg gihiyakemnikis hawwata ke hiyeg gihiyakemnikisbe minikwakbe ku kapim amekene Noé amadga inin.

27 Apim ini igkis ka aminama giw Uhokri. Igkis axnes, higepnes, maripkewnes, ku samah inpawa gikehnikis juktah ku aysaw ini hawkri danuh adahan ig amekene Noé katapta ta amadgat ginawya. Ayteke un digisase waxri in aniksase nerras hiyeg madikte.

28 Hawwata akiw ku aysaw nah danuh atan akiw, hiyeg gihiyakemnikis kewa hiyeg gihiyakemnikisbe minikwakbe ku kapim amekene Ló amadga inin. Apim ini igkis kawnata aminama giw Uhokri. Igkis axnes, higepnes, igkis piyuknes, isimwiri, igkis mutuhnes giwasrakis, igkis paytya.

29 Henneme ku kapim ig amekene Ló pese apititak paytwempu Sodoma, ayge nikwe tiket payebitak akak ini pusukempiye ku pariye bixiwanene arihri in tuguhe inugiktak. In tughu kaayhsima ke muwokbe waykempiyebe. In umahape nerras hiyeg madikte.

30 Aysawnemenek in hawwata danuh ke minikwakbe, ku aysaw nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah hiyapkiswa akiw.

31 Apim ini yis ka muwaka wakaymni aharit yewkanbet amedgene inin. Ku pahapwi gipin higiwmadga, ig ka muwaka wakaymni aharit

gewkanbet ku pariye agikunene gipin adahan ig diyuh iwepni. Ku pahapwi ayhté amadga giwasra ig kawnata muwaka diyuh ta gipinwat akiw.

³² Kiyemnahnabay gumin amekene Ló gihayo. Eg ka wiwh guyakni apititak paytwempu Sodoma, eg biyuke.

³³ Pahapwi ku pariye ka wiwhkere giyakni apititak giwskawni amadgatak inin, iggi biyuk akak giwskawni giwntak Uhokri. Henneme pahapwi ku pariye miyeh gidahanwa giwskawni amadgatak inin, iggi darih giwskawni giwntak Uhokri.

³⁴ Hennewa nukebyupwi. Apim ini hawkri ndawnhan, piyana gikebyikis awaykemni himeknes amadga pahak iweritri tiyegim. Pahapwi iwepkanek, pahapwime ikiswika.

³⁵ Hawwata akiw piyana gukebyikis tinogben kukwanos payak. Pahapu iwepkanek, pahapume ikiswika.

³⁶ Hawwata akiw piyana gikebyikis awaykemni ay amadga giwasrakis. Pahapwi iwepkanek, pahapwime ikiswika.

³⁷ Igkis gikannuhnipwi timapni henne, igkis awna git Kiyapwiye Jesus:

—Kineykin danuh, Kiyapwiye?

Igme kaytwa giwnkis akak pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Ku kiney wis hiyá isuw ugewwé, wis hiyakni kuwis ku arikna miyapwiye ayge. Hawwata naytninek, yis hiyapni huwewehe. Apim ini metakwa yis hiyakninek.

18

Pahapu Madankuno Eg Amnihswanano Git Hiyaptigi Takunipti

¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis pahat yuwit patuwesbuhka adahan ig ikene gawaygyikis adahan igkis piriyeckaw takunipti, adahan igkis ka miniw ariw gipigyeckawnikis. Ig awna:

² —Minikwak pahapwi hiyaptigi msakwa apit pahá paytwempu. Ig ka hiyepkere ariknawnama, iné hiyeg iné Uhokri.

³ Hawwata pahapu madankuno ayge apit ini paytwempu. Takunipti eg atere git ner hiyaptigi eg awna git: “Uyá amnihun. Wadithebdih nuhawkán gikak nupetunya.”

⁴ Pitatyé ig ka amnihgu. Henneme amaksemni ig awna gitwa: “Nah ka hiyepkere ariknawnama, iné hiyeg iné Uhokri.

⁵ Henneme no tino kaayhsima sigimwihun. Nikwe nah wadithebdih guhawkán marihwá eg ka ayta kiyimwihun takuniptima.”

⁶ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis gikan-nuhnipwi:

—Timapnay ku samah ner hiyaptigi ku pariye kane kibeynema ig iha guwn no ku pariye amnihswano git takunipti.

⁷ Ku yis hiyá ig amnihgu, igkata Uhokri akiw ig ka amnih gihiyegapu ku pariye amnihswene git takunipti? Mmah ig ayipwihwa adahan ig amnihgikis?

⁸ Kawa. Ig amnihpigkis kibentenwa. Henneme ku aysaw nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku aysaw nah danuh atan akiw,

ba nah utí hiyeg amadga inin ku pariye giduk-weneswa kamewnene ta nupitit?

Ladwan Gayapni Humaw Git

⁹ Hawwata akiw ig Kiyapwiye Jesus awna pahat yuwit patuwesbuhka gidahankis hiyeg ku pariye ikawnamah wadityepwi ignes ikaw kabayte giw pahapwi.

¹⁰ Ig awna:

—Piyana gikebyikis awaykemni wagehe pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin adahan igkis piriypkewnes atere. Pahapwi farisew. Pa-hapwime ladwan kinisekeputne.

¹¹ Ig farisew tabira ayge giwtrikkis hiyeg ig piriypkaw gitwa. Ig awna: “Kibeyne Uhokri, nah ka keh mbayka kema nawenépwí hiyegma. Nah ka amepyema, nah ka taraksa, nah ka powkemni-hwa. Kibeyne, nah ka kema nerma ladwanma.

¹² Kibeyne nah maxhaw pimaput abet mpuse paka adahan nah pikiyetni. Nah keh ofan pidahan. Nah wiwh pahá ariwntak mpuse araytak madikawku newkanbet adahan nah kakanhaw pit.” Hennewatbaki giwn ig awna.

¹³ Igme ner ladwan ig marenpi tabira giwtrikkis hiyeg, ig tabira piyawakte giwkis. Ig ka kibowka ipeg giwtrikut Uhokri adahan ig awna git. Ig msecwe baruki. Ig awna: “Uhokri, uyá amnihun nah taraksepeye.”

¹⁴ Ig ner awayg ignewa diyuhe gipinekut ig wadit giwtrik Uhokri. Nerme farisew ka hennema. Mmanawa ku pahapwi ikewkere kiyatte mpiye pahapwi, iggi Uhokri wiwhe gikiythani gipititaknek. Henneme ku pahapwi ikewpiye ke

wotbe ig yumahbe gikiythaniibe, iggi Uhokri ikí gikiythani ta gipititnek.

*Jesus Kiyé Uhokri Gidahankis Bakimnay
Mt 19.13; Mk 10.13*

¹⁵ Ayteke hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis waxe gikamkayhkis ta git adahan ig sarayh giwak gipititkis adahan ig kiyene Uhokri gidahankis. Juktah igkis ewk bakimnay nukupesniye git. Ignesme gikannuuhnipwi hiyapni henne, igkis awna gitkis adahan igkis ka ayta sigimwihgi.

¹⁶ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig waysase nerras bakimnay ta gimkanit. Ig awna gitkis gikannuuhnipwi:

—Isaksanabay bakimnay ites aytnite numkanit. Ka yi muwaka mpitha bakimnay. Mmanawa ku pariye hiyeg gihiyakemnikis kene bakimnibe ignesnewa ku pariye kawih Uhokri gikumadukan.

¹⁷ Henneme ku pahapwi ka iha giwn Uhokri gikumadukan kema pahapwi bakimnima, iggi ka kawih Uhokri gikumadukan. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

*Mahiko Hiyeg Igisapye Isamtaw
Mt 19.16; Mk 10.17; 1 Tim 6.6; Tiyagu 5.1*

¹⁸ Ayteke pahapwi awayg kiyatye danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Ig awna git:

—Kiyapwiye, pis kibeynewa. Uyá akki nuthu. Pariye nah keh kuri adahan nah aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa?

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Mmah pis kanumun ku nah kibeyne? Yuma pahapwinama hiyeg amadgaya inin kibeyne. Uhokri ignewa ku pariye kibeyne hiyeg.

20 Pis kuwis hiyak ku pariye amawka pis keh adahan pis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa, mmanawa pis hiyak amekene Moís gikumadukan kuwis. Inakni gikumadukan awna:

“Ka muwaka powkemnighwa. Ka muwaka umah hiyeg. Ka muwaka amepwi. Ka muwaka wasaymhaw. Kiyatha pig. Kiyatha pinag.”

21 Igme awayg awna git:

—Kiyapwiye, ku samah nah takwa nah iha madikte inakni yuwit.

22 Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna git:

—Pehete muwak pit ku pariye pis kote ihpate. Amawka pis batek gikak Uhokri mpiya madikte pewkanbet. Ataknaba piyuk pewkanbet madikte. Ayteke nikwe pis ikí akakurapig ta gitkis madittapye. Ayge nikwe pis utí kaayhsima igiska ayhté inugiknek. Ayteke pisenwa papiykan pewkanbet pis aytá wew nukakhu.

23 Igme awayg timapni henne, ig wakaymni ig barukiswe kaayhsima mmanawa kaayhsima igiska ay gimun. Ig apise ku nawenétke ig biyuk akak ini gewkanbet.

24 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ipeg ta gimkat ig awna ta gitkis hiyeg:

—Kaayhsima mahiko adahan hiyeg igisapye kawih Uhokri gikumadukan.

25 Ku yis hiyá ku mahiko adahan pahapwi puwikne “kamelu” parak mapiya apuriku pahat kakus amiyokni, in pi mahikote akiw adahan pahapwi igisye parak ku kiney Uhokri gikumadukan.

26 Igkis hiyeg timapni henne, igkis awna:

—Ta wothu ku pahapwi igisyé, in arakak ku ig kibeyne giwtrik Uhokri mmanawa ig kabunuga gikak Uhokri. Ku mahiko henne adahan igisapye danuh git Uhokri, nikwe yuma hiyeg amadgaya inin danuhne git Uhokri.

27 Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Madikte hiyeg ka hiyá ignesma danuh git Uhokri ku ka igma Uhokri amnihgikis. Mmanawa ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá akehka igme Uhokri hiyá nikelka.

Ku Pahapwi Ikise Madikte Giharit Jesus, Ig Utí Nikwe Kaayhsima Akiw

Mt 19.27; Mk 10.28

28 Igme kiyapwiye Pedru awna git:

—Usuh kuwis ikise madikte wewkanbet adahan usuh wewne pikak.

29 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi ikiswiye gipin gukak gihayo, gikebyupwi, ginag, gig, gikamkayupwi, ku ig ikiswiye madikte giharit Uhokri gikumadukan,

30 ig utí nikwe kaayhsima akiw. Ig utí kuri amadga inin hawkri pi kibite gikebyupwi akiw. Hawwata akiw aysawnemenek ayhté inugik ig aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki ig utinek.

Jesus Kinetihwa Akiw Amin Gimiremni

Mt 20.17; Mk 10.32

31 Aytéke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus padghuh giwatnipwi (12) ta git, ig awna gitkis:

—Kuri wixwiy atak ta arimkanit Jerusalém. Ayge nah hiyá madikte mbayka danuh nuthu

ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kineti-hwa numinhu nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

³² Nah kamaykiswikanek ta gitkis hiyeg kane judeyenepwima. Igkisme arewhe nuthunek. Apim ini igkis mahipwihpen, igkis tupestepun.

³³ Igkis biptepun akak tigay. Pisenwa nikwe igkis umehpen. Henneme amamnam hawkrinek nah kannikaw akiw.

³⁴ Igkis giwatnipwi timá inakni giwn henne, henneme igkis ka pukuhpin. Gihiyakemnikis sab adahan igkis ka pukuhpin. Igkis ka hiyak ku kamin ig kinetihwa.

Jesus Makniwa Pahapwi Motpiye

Mk 10.46

³⁵ AYTEKE igkis danuh apaknit paytwempu Jerikó. Apiminewa ini pahapwi motpiye bat ayge ahinmu. Ig makehpene karukri ta gitkis hiyeg.

³⁶ Pahaye adahan ig timá hiyeg kabaru mpiya. Ig awna:

—Mmahki igkis hiyeg mpiye kabaruhppad?

³⁷ Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye Jesus nazaréyene iggi mpiyepye.

³⁸ Ig ner motpiye timapni henne, ig kabiman git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye Jesus, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnihun.

³⁹ Nerras hiyeg ku pariye gapitkiya Kiyapwiye Jesus igkis timapni henne, igkis himehpig. Igkis awna ta git:

—Ka muwaka kabiman henne.

Igme pi kabimenpipa akiw. Ig awna:

—Kiyapwiye, pis ukipara hawwata ke amekene Davibe. Uyá amnihun.

40 Ig Kiyapwiye Jesus timapni inakni gabiman henne, ig msecwe. Ig awna:

—Su iwapri. Waxwanig atan nuthu.

Igkisme ihe giwn. Ig ner motpiye danuh atere git, igme awna git:

41 —Pariye pimawkan nuthu?

Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, nah muwaka nah hiyap akiw.

42 Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Kuri pis hiyap. Pikamaxwan nupitit keh pis makniw.

43 Aynewa ig motpiye hiyap. Ayteke ig tipik makekwepi gihapu, ig kibeyhene Uhokri ayge. Madikte nerras hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis kabayha Uhokri hawwata akiw.

19

Zakew

1 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus danuh ta apitit paytwempu Jerikó. Ig mpiyepye ayegbiw paytwempu.

2 Ayge pahapwi awayg giw Zakew. Ig ladwan gikiparakis. Ig kaayhsima igisyé.

3 Ig hiyepkerepye Kiyapwiye Jesus ku pariyene ig, henneme ig ka hiyá igma hiyapri awaku ig wakatésa. Kaayhsima hiyeg ayge kabubuk ganwa mpithe gipegyi.

4 Ig hiyapni henne, ig sigise bukihne Kiyapwiye Jesus apigku ini ahin ku kitwiye ig. Ig uté pahat ah akat ig wagehe apewit adahan ig hiyapri ayteke.

5 Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus danuh atere. Ig sarayh gipegyi ta inut, ig hiyá kiyapwiye Zakew ayge apew ah, ig awna git atere:

—Kiyapwiye Zakew. Uyá muhuk kibentenwa. Nah danuhpene ta pipinekut ku apim inin.

6 Igme kiyapwiye Zakew timapni henne, ig muhuke, ig amapig ta gipinekut akak madikte gibetki.

7 Nerras hiyeg hiyapni henne, igkis minimni-hegbet gimin Kiyapwiye Jesus. Igkis awna:

—Ig darihwекne gikak pahapwi ku pariye kane kibeynema.

8 Igme kiyapwiye Zakew tabir ayge giwtrikkis hiyeg, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, nah kakanhawte ta gitkis madiptapye abusku newkanbet. Hawwata akiw ku nah katiwnihkis git pahapwi mpiynepepye, nah diyuhkis gikakura mapiy akiw paxkaput akiw.

9 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna:

—Ku apim inin ig kiyapwiye Zakew isamtaw payebitak gikakkis gimunyapu. Ig hawwata amekene Abrawh gihiwhi hawwata ke yisbe hen-neme pitatye ig ke wotbe ig biyukwiyebe giw Uhokri.

10 Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ayta adahanikwa nah ipegepye hiyeg biyukapye adahan nah gamnihtenkis.

Mpana Ibuki Kawih Karukri Gidahan Gikiparakis

Mt 25.14

11 Ayteke ig awna ta gitkis nerras timepnepwi pahat yuwit akiw patuwesbuhka yuwit. Ig awna inakni yuwit giminwa awaku ig kenesmin

gidawnhan apitit Jerusalém nerras hiyeg gipewkankiskam ku pase ig danuh atere Uhokri gikumadukan kapusakam.

¹² Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg kiyatyé tipikwiye ta apitit pahá waxri akiw ku pariye piyawakad. Ig atere adahan ig wageswepye ikiparat gidahankis hiyeg ayge ku kiney ig msakwa ayteke ig diyuuh akiw.

¹³ Apit gitepkemni ig pahadguh gibukpig madikawku gikebyikis. Ig ikise mpuse giwakuitkis pahamku karukri nopsad karukri wahano seyno. Ig awna gitkis: “Kannipwinabay gukak no karukri juktah ku aysaw nah diyuuh akiw.” Ayteke ig tipik.

¹⁴ Henneme gaytakkis hiyeg ku pariye msekwenepwi ayge ku kiney ig msakwa ignes amiyhepri. Pase ig tipik igkis wasapanaw gimin gikipara. Igkis awna git gikipara: “Usuh ka muwaka ner awayg humaw ukipara.”

¹⁵ Igme gikipara ka aminama ariw inakni giwnkis. Ig ner awayg danuh atere, ig gikipara iké madikte hiyeg ku pariye msekwenepwi ayge ta giwakuit adahan igme gikumaduketnikis ayge. Ig awayg hiyapni henne, ig diyuhe akiw. Ig danuh ta gipinwat, ig pahadguh nerras gibukpig ku kawakuit ig ikí karukri. Ig muwaka hiyak ku samah igkis kannipwiyes gukak no karukri ba kuwisma eg kiyestenma.

¹⁶ Igme ner pitatyé gibuk danuh atere git, ig awna git: “Kiyapwiye, akak no karukri ku pariye pis ikise nuwakuit nah kuwis utí madikawkumku akiw pidahan.”

17 Igme gikipara timapni henne, ig awna git: “Kibeyne. Pis kibeyne awayg. Ku samah pis kuwis kannuh kawih aynessa arikna kabayhtiwa ndahan, kuri nikwe nah ikí ta piwakuit paytwempu madikawku akebyi.”

18 Aytéke ig ner apeynipyé gibuk danuh atere. Ig awna git: “Kiyapwiye, akak no karukri ku pariye pis ikise nuwakuit nah kuwis utí pohowkumku akiw pidahan.”

19 Igme gikipara timapni henne, ig awna git: “Pis hawwata nah ikí ta piwakuit paytwempu po-howku akebyi.”

20 Aytéke pahapwiwa gibuk akiw danuh atere. Ig awna git: “Kiyapwiye, ahah pikakura. Nah he msekwepi gukak. Nah wanakamkuhpig abet kamisbet.

21 Nah ka kannipwi gukak no karukri pidahan awaku nah marenpi pibohri nah hiyakni ku pis pi kannuhte nuwchu. Pis kapanusima. Ku kiney pis ka ikis ariknawnama, hiyawa kuwewanek pis atere iwé kaayhsima arikna aytéke. Ku kiney pis ka mutuh ariknawnama, hiyawa kuwewanek pis atere iwé kaayhsima amutri ariw aytéke.”

22 Igme gikipara kaytwa giwn: “Pis mbeyepye pihiyakemni! Inakni piwn arekhetni ku samah pihiyakemni ka wadit. Ku pis kuwis hiyakni ku nah kanannusima, mmahki nikwe pis ka battukaw kannipwi ndahan? Pis kuwis hiyakni ku kiney nah ka ikis ariknawnama, hiyawa kuwewanek nah iwé kaayhsima arikna aytéke. Pis kuwis hiyakni ku kiney nah ka mutuh ariknawnama, hiyawa kuwewanek nah iwé kaayhsima amutri ariw aytéke.”

²³ Kiskama pis kawihpinkam ndahan ini ku pariye nah ikise ay piwaku. Mmah nikwe pis ka ikí nukakura ta agikut payt abeyheki karukri adahan ignes hiyeg ayge sunapkis ini nukakura ta gitkis nawenépwi hiyeg kahadbe ku aysaw nah danuh atere, ignes diyuhkis nukakurakam apit-minakama ta nuthu?”

²⁴ Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg ayge gihumwa. Giwn: “Iwepnay giw no karukri pa-hamkunano adahan yis ikepni git ner ku pariye kuwisnene kadahan madikawkumku gikakura.”

²⁵ Igkisme awna git: “Kiyapwiye, ig kuwis kadahan madikawkumku gikakura kuwis. Ikeypi.”

²⁶ Igme gikiparakis kaytwa giwnkis, ig awna: “Ka sam. Ku pariye darih kaayhsima, iggi ikakka git pi kiyeste akiw. Henneme ku pariye ka darih kiyestema, nikwe in iwepka giw ini ku pariye ig kuwis kadahan. Hennewatbaki in iwepka.”

²⁷ Ayteke ariwnteke ini ig gikiparakis awna gitkis: “Kuri, su yis atak kamax nerras nupetunyapu ku pariye kane muwaka nah humaw gikiparakis. Waxnigkis aytá nuthu adahan yis pisenwa gikakkis ay nuwtrik.”

Jesus Parak Ta Apitit Jerusalém

Mt 21.1; Mk 11.1; Jo 12.12

²⁸ Pisenwa gawnhan inakni giwn, ig Kiyapwiye Jesus tipiknene akiw gapitkis pitati ta arimkanit Jerusalém.

²⁹ Ig danuh atere apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegit. Ig kennesmin arit paytwempu ku pariye nopsanyupwinen kewye Betfajé akak

Betâniya. Ayge ig awahkis piyana giwatnipwi adahan igkis ta sunepnes gidahan pahapwi kaway.

30 Ig awna gitkis:

—Ataknabay ta apitit ini paytwempu nopsanyupnene pahambakaytak. Parakantenwa yis hiyá pahapwi kawayyan “jumentinyu”. Ayge ig wanak. Hiyeg kote batte giduhymadgat. Wataknig waxwanig atan nuthu.

31 Ku hiyeg ayge awna yit: “Mmeneki yis dax?” yisme kaytwa giwnkis: “Kiyapwiye muwakapri.”

32 Igkis giwatnipwi timapni henne, igkis tipik. Igkis danuh atere, igkis utí madikte ku samah ig Kiyapwiye Jesus akki gitkis.

33 AYTEKE nikwe igkis watekwiyes ner kawayyan. Igkis watekempiye, ignes akipara danuh atere. Igkis awna gitkis:

—Mmeneki yis dax yis watak upig kawayyan?

34 Igkisme kaytwa giwnkis:

—Kiyapwiye muwakapri.

35 AYTEKE igkis diyuhe waxe ner kawayyan ta gimkat Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, igkis amboha gidagmanpitkis ta giduhymadgat kawayyan. AYTEKE igkis wagahkise Kiyapwiye Jesus ta giduhymadgat.

36 AYTEKE nikwe ig tipikwiye. Nerras hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis barewha ahin gapit pitati. Igkis awasaprike ahin akak gidagmanpitkis.

37 Ig kenesmin gidawnhan ta apitit Jerusalém, igkis muhukwiyes aseb ini waxri imuhgipitnene Olipegit. Apim ini madikte gikanuhnipwi kabubuknene ayge, igkis batek ginaktinkis. Igkis

kapusa kabayha Uhokri akak madikte gibetkikis adahan madikte annut ku pariye igkis hiyá ig keh.

38 Igkis awna:

—Uhokri gabay gikaknek ner Ukiparawiy ku pariye ayta giwaprik Uhokri. Batekka ayhté inugik. Kibeyne gidahan Uhokri!

39 Nerras farisewkis ku pariye ayge gibetkis hiyeg igkis timapni henne, igkis awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, wani nerras pikannuhnipwi ka muwaka awna inakni henne.

40 Igme kaytwa giwnkis:

—Amawka ku igkis awna inakni henne. Waké igkis ka awnabe henne, no tip kabilemankama akak batekka giwenyankiskama. Hennewatbaki in.

Jesus Kadni Akiw Gidahankis Jerusalém yenepwi

41 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus danuh kenesa arimkat paytwempu Jerusalém. Ig sarayh gipecgyi atere, ig kadni gidahankis madikte hiyeg ayge. Ig biyuk gikan ig tihene ayge.

42 Ig awna:

—Aa, yis hiyeg paytwempuyenepwi. Nah kaayhsima muwaka yis hawwata kadahan batekka ku apim inin. Henneme ku apim inin yis ka hiyá ahiyaka

43 Inneki keh aysawnemenek yis hiyá mbeyne kaayhsimanek. Yipetunyapu danuh atannek igkis kiyarewnihpey akak wayk atikka. Igkis mpithepyi muwwapu adahan yis ka pes.

44 Apim ini igkis umehpey. Igkis mehe yipinnek madikte. Igkis ka ikis pahownama tip papitmintak akak guyaki tip. Yis hiyá madikte ini

mbeyne awaku yis mahikohpen apim ini ku ay-saw nah danuh atan adahan yamníhten.

*Jesus Pekkis Piyuknepwi Agikutak Uhokri Gipin
Mt 21.12; Mk 11.15*

⁴⁵ Pisenwa gawnhan inakni yuwit ig tipik. Ig pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig uté hiyeg ku pariye piyuknepwi puwikne akak kuhipra adahan hiyeg kakanhewne ta git Uhokri. Ig hiyapni henne, ig ipukwapeprikis.

⁴⁶ Ig awna gitkis:

—Uhokri gannasan minikweknene awna:
“Inin nipiñhu ini piriyepkewket.”

Yisme kehne gipin humaw amepwiyeket.

⁴⁷ AYTEKE ariwnteké ini ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne takunipti ayge agiku ini Uhokri Gipin. Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan gikakkis awaykemni kiyatyepwi ayge Jerusalém igkis ipegminene gihiyakemnikis, igkis awna:

—Mmenepri wixwiy hiyá giwmepka kuri?

⁴⁸ Henneme igkis ka hiyá gisamanak. Mmanawa madikte hiyeg kiyatha Kiyapwiye Jesus, igkis ataybisa git kabayhtiwa.

20

Kariwntak Jesus Utí Gikumadukan?

Mt 21.23; Mk 11.27

¹ Apim ini hawkri ku samah Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge agiku leglis, ig ekkene Uhokri ginetni ayge, nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís

gikumadukan gikakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis patiptakig atere.

² Igkis ayapri:

—Mmahka pis keh ini ku pariye pikehni ay? Kariwntak pis utí pikumadukan adahan pis keh henne?

³ Igme kaytwa giwnkis:

—Nah hawwata ayapyi pahat ayapka. Uyay akka nuthu.

⁴ Kariwntak amekene João Batistamni utí gikumadukan adahan ig kaywa hiyeg? Ba giwntakwatma Uhokri? Ba kawk ba he giwntakkisnenwatma hiyeg amadgayapu inin?

⁵ Igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak adahan ahegbetepye ginettikis. Ayge igkis awna:

—Ku wixwiy kaytwa giwn ku ig amekene João Batistamni utí gikumadukan giwntakwa Uhokri, nikwe ig awne wotwiy: “Mmahki nikwe yis ka iha giwn?”

⁶ Henneme ku wixwiy kaytwa giwn ku ig utí gikumadukan he giwntakkisnen hiyeg amadgayapu inin, nikwe madikte nerras hiyeg ay padaktepwiynek. Mmanawa gitkis ig amekene João Batistamni ignewa Uhokri gawnepe.

⁷ Aytéke nikwe igkis kaytwa giwn Kiyapwiye Jesus:

—Usuh ka hiyak ku kariwntak ig utí gikumadukan.

⁸ Ayge nikwe igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Ku samah yis ka akki nuthu, nikwe nah kawnata akki ta yit ku kariwntak nah utí nukumadukan adahan nah kehne ini ku pariye nukehni ay.

*Was Akapriwten Kane Kibeynepwima
Mt 21.33; Mk 12.1*

9 Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus kapusa awna pahat yuwit patuwesbuhka ta gitkis madikte hiyeg ayge. Ig awna:

—Minikwak pahapwi awayg mutuhe giwasra. Giwasra “uvapunen”. Ayteke ig ibekhe giwasra pabakak gikakkis hiyeg ku pariye nikapriwten. Pisenwa ig tipik ta apitit pahá waxri akiw. Ig atak adahan ayipwite.

10 Ku aysaw danuh apatyaprik amutri, ig awahkise pahapwi gihiyega ta giminkis nerras akapriwten was adahan igme iwepye abusku gamutra guw amadgatak giwasra adahan ewkwiye ta git. Igkisme akapriwten was igkis kamaxe ner gihiyega. Igkis biptepri. Ayteke igkis awahkiswig hennen. Igme tipik danuh ta git gikipara yuma ariknawnama giwaku.

11 Ig was akipara hiyapni henne, ig awahkise pahapwiwa gihiyega atere akiw. Igme danuh atere, igkis keh hawwata gikak akiw. Igkis biptepri, igkis mahipwihpig, igkis awahkiswig hennen yuma ariknawnama giwaku.

12 Ayteke nikwe ig was akipara awahkis pahapwiwa gihiyega akiw atere giminkis. Igme danuh atere, igkis huwipwihpig, igkis padekwig.

13 Ig ner was akipara hiyapni henne, ig awna: “Mmah nah keh kuri? Aah, nah kuwis hiyak ku pariye nah keh kuri. Nah awahkiste nukamkayh nubetki atere giminkis. Nawenétke ner nukamkayh igkis kiyatha.” Nikwe ig awahkiswig atere giminkis.

14 Henneme nerras akapriwten was pase igkis hiyé gikamkayh ig nemnik, igkis amiyhepri. Igkis kinetihwa pawtak, igkis awna: “Nernewa was akipara gikamkayh. Uyay umehpig mpinekata kuwewanek ini was msekwe madikte gidahan. Pi kabayte wixwiy umehpig adahan ini was msekwe udahanwiy.”

15 Ayteke nikwe igkis tukuhpig ayteke amadgatak giwasra igkis umehpig.

Pisenwa gawnhan inakni yuwit patuwesbuhka, ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Uyay akka nuthu. Pariye yipewkan ig was akipara keh gikakkis nerras akapriwten giwasra nikwe?

16 Nah akkite yit. Ig ayta pisenwa gikakkisnek. Pisenwa nikwe ig ibakha giwasra pabakak gikakkis nawenépwí hiyeg akiw.

Igkis timapni henne, igkis awna:

—Gikak Uhokrinek in ka danuh.

17 Igme ipegkeke gikakkis, ig awna gitkis:

—Ka ba yis hiyá ku Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa amin inakniwata hiyakemniki? In awna:

“Hiyeg kehne pahá payt tiptiye, igkis tukuhe pahow tip. Gipewkankiskam ku eggú tip ka kawihkam. Bawa eg tip eggú pi awaygtenano ariw madikte. Eg humaw adahan payt akoksa.

18 Ku pariye hiyeg teswiye ta gupitit no tip igkis tuguhe dunibdiwaruhpikisnek. Egme no tip ku eg tuguhe ta gipititkis hiyeg, batewbetwaruhpi igkis.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Ikinay Git Uhokri Madikte Ku Pariye Kawih Gi-dahan

Mt 22.15; Mk 12.13; Rom 12.1

19 Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís giku-madukan igkis timapni henne, igkis pukuhe ku ig Kiyapwiye Jesus awna inakni yuwit giminkis ku samah igkis tukuhptepri. Ayge nikwe amun in-akni igkis mpiksaw giharit adahan gikamaxwitni. Henneme igkis apisemun gibohrikis nerras hiyeg timepnepwi giwn ayge awaku ignes hiyeg kiyathe Kiyapwiye Jesus. Inneki keh igkis ikiswig. Igkis tipik.

20 Henneme igkis apuriwgi kabayhtiwa. Igkis awahkis hiyeg yawayapu atere gimin adahan gayaminetni ke wotbe igkis awna apititakwatbe giyaknikis bawa kawa igkis he kinisnenri. Igkis aharitnes adahan ig awna arikna taraksebet adahan igkis gimetkepten adahan igkis kamaykiswig ta git hiyaptigi.

21 Atyeke nikwe igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyakpi ku pis awna wadit pis kannuhak wadit. Pis ka awna mpusema yuwit gidahankis hiyeg. Pis awna pahatwowa yuwit ta gitkis madikte hiyeg. Hiyawa hiyeg gihiyakem-nikis nawenéwa ariw pidahan henneme in ka sam ta pit. Pis awna pahatwowa yuwit. Pis akki Uhokriyerwa gihiyakemni gitkis.

22 Kiyapwiye, usuh muwaka hiyak pahat hiyakemniki. Ig kiyapwiye Sésar nerras romayenepwi gikiparakis ig mpiksaptih wixwiy hiyeg judeyenepwi adahan wixwiy katiwnihgi.

Ba wadit adahan wixwiy katiwnihgi? Ba ka wadit?

²³ Igme Kiyapwiye Jesus kuwis hiyakni ku igkis awna inakni adahan gikinsepten. Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

²⁴ —Uyay akka nuthu pahamku karukri.

Igkis timapni henne, igkis iwé pahamku karukri igkis ewkwig ta git. Ayteke nikwe ig ayaprikis:

—Pariyepa kahehpakte gumadga no kirehka?
Pariyepa kewye ay gumadga?

Igkisme kaytwa giwn:

—Inin kiyapwiye Sésar giw. Inin ahehpakti kiyapwiye Sésar gahehpak.

²⁵ Igme awna ta gitkis:

—Nikwe no karukri kawih gidahan kiyapwiye Sésar. Hiyawa wixwiy ikepru git. Henneme amawka ku wixwiy iki ta git Uhokri madikte ku pariye kawih gidahan Uhokri.

²⁶ Nerras hiyeg ka hiyak gisamanak adahan igkis keh ig awna yuwit taraksebet adahan igkis matekepri ayge gibetkis hiyeg. Igkis timapni henne ku ig kaytwa giwnkis kabayhtiwa, igkis wakaymnibdi gidahan. Igkis he barukebdi msekwe.

Wixwiy Kannikaw Ariw Umiremniwiynek

Mt 22.23; Mk 12.18; Jo 5.21, 6.39; Rom 8.10; 1 Kor 6.14, 15.12; 1 Tess 4.16; Apok 20.4

²⁷ Ayteke ariwnteke ini nawenépwí hiyeg danuh atere git Kiyapwiye Jesus akiw. Igkis hiyeg sadusewkis. Gitkis sadusewkis hiyeg miyá ignes pisenwe gihawkankis ignes ka kannikaw akiw. Igkis danuh atere, igkis awna git:

28 —Kiyapwiye, amekene Moís tamakkis gikumadukan amadga kagta udahanwi. Inakni gikumadukan awna:

“Ku pahapwi hiyeg miyá guw gihayo, ku ig yuma gikamkayh gukak eggú gihayo, nikwe amawka gikebyi maripkaw gukak eggú giwgun marihwa eg kakamkayh hawwata ke wotbe ignebe gikebyibe kakamkayh gukakbe.”

Hennewatbaki ig amekene Moís gikumadukan awna.

29 Boh. Minikwak ntewnehker gikebyikis. Ig eggutye maripkew gukak pahapu tino. Ayteke ig miyap kawke ig kakamkayh gukak.

30 Aytéke nikwe ig gisamwi gipun maripkew gukak eggú giwgun. Ig hawwata ig miyap guw. Ig kawnata kakamkayh gukak.

31 Aytéke nikwe ig gisamwikis gimannamkis ig hawwata ig maripkew gukakwata akiw. Henne madikte nerras ntewnehkernene gikebiyikis miyarapwata yuma pahapwinama kakamkayh gukak.

32 Pisenwa egme hawwata eg miyop.

33 Kuri Kiyapwiye, usuh ayapi. Aysawnemene apim ini ku aysaw hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis, pariyea gibetitakkis darihgu? Mmanawa igkis ntewnehkernene gikebyikis igkis madikte maripkewnekwiyes gukak.

34 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Hiyeg amedgenepwi inin ignes maripkaw.

35 Henneme ku pariye hiyeg ik adahan igkis kannikaw ariw gimiremnikis adahan igkis msakwa ayhté inugik, igkis ka maripkaw akiw ayge.

36 Iné igkis kawnata miyá akiw. Igkis msakwa hennep ke ahjbe. Igkis Uhokri gikamkayupwi mmanawa igkis kannikaw ariw gimiremnikis.

37 Kuri uyay kinetihwa amin wixwiy hiyá ba hiyeg kannikaw ariw gimiremnikis. Igwa amekene Moís akki wotwiy ku ignes kannikaw. Ig akki wotwiy huwewe abet inakni yuwit adahan tiket apuwpi ewwakti. Ayge abet inakni yuwit ig awna ku Kiyapwiye Uhokri ku ignewa kuri amekene Abráwh giwohkiga, ignewa kuri amekene Izaki giwohkiga, ignewa kuri amekene Jakó giwohkiga.

38 Inakni yuwit akki wot ku igkis gidukweneswa igkis ipeg. Ig Uhokri kawki miyarapyema giwohkigakisma. Ig hiyeg ipegnene giwohkigakis. Wotwiy igkis miyarap. Gitme Uhokri gidukweneswa madikte hiyeg ipeg.

39 Gaytakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis timapni henne, igkis awna git:

—Kiyapwiye, pis awna inakni kibeyne yuwit.

40 Ariwntekte ini igkis ka kibowka ayapri akiw.

Cristo Ignewa Amekene Davi Gikipara

Mt 22.41; Mk 12.35

41 Aytekte igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Mmahki hiyeg kanumri Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi, Cristo, mmahki igkis kanumri “amekene Davi gihiwhi”? Mmahki igkis ka kanumri “amekene Davi gikipara”?

42 Igwa amekene Davi tamak inakni henne amadga gikagtan apatkekne Salmus. Ig awna:

“Ukiparawiy Uhokri awna ta git nukipara Cristo. Giwn: ‘Batnaba ay nuhumwa kihehaptak amun inin iwetrit kiyatye

⁴³ ku samah nah sibuhkisnete pipetunyapu pit.’ ”

⁴⁴ Ka ba yis hiyá ku igwa amekene Davi ka kanum Cristo “nuhiwhi.” Kawa. Ig kamumri “nukipara”. Nikwe ig Cristo ka he gihiwhinenwatma. Ig hawwata ig gikipara.

Ka Muwaka Ikaw Kibeyne He Kiniseknernen

Mt 23.1; Mk 12.38

⁴⁵ Aytéke ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gikakkis gikannuhnipwi ay gitaybikis madikte hiyeg. Ig awna gitkis:

⁴⁶ —Pukuhpawnabay adahan yis ka iwí gihiyakemnikis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Igkis ba gibelkatunkis wewnamahkis agiku gibereswetnikis. Igkis batek hiyeg aytnihgikis higiwmadga akak kiyathaki. Igkis batek bat amadga epti ku pariye pi kiyattanano agiku leglis. Igkis batek bat amadga epti kiyatyo abet fet.

⁴⁷ Bawa igkis wiwhpiyes madankunopwi gupinkis guwkis payak akak gewkanbetkis akak kiniska. Henneme igkis piriyepkaw kiyabawkad marihwa hiyeg ikiygikis ku igkis kibeynepwi hiyeg. Aysawnemenek igkis katiwnipwe apatra ini gihiyakemnikis. Apim ini igkis pi hiyapte mbeyne ariw nawenépwi hiyeg taraksapye.

21

*Madankuno Gukan Pi Kahayakte Gipetunat Uhokri
Mk 12.41*

¹ Atyeke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus ayge apuriwne hiyeg kehnepwi ofan gidahan Uhokri ayge agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig hiyá kaayhsima igisapye mpiya awpre, igkis ikenes karukri ta agikut atiy.

² Atyeke ig hiyá pahapu madankuno danuh atere. Eg madiptipyo. Eg ikano mmukna kirehka ta agikut atiy, aynessawa karukri.

³ Ig hiyapni henne, ig awna:

—No eg madankuno madiptipyo gukan pi kahayakte ta gipetunat Uhokri ariw gikankis madikte nerras hiyeg. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

⁴ Mmanawa igkis kakanhaw akak gikakurakis asemne. Egme kakanhaw akak madikte gudahan gukakura. Yuma ariknawnama eg darih adahan isimno ku pariye gumawkanitnene.

Kaayhsima Mbayka Nemnikumpiye

Mt 24.1; Mk 13.1; 1 Tim 4.1; 2 Tim 3.1; Apok 6.1

⁵ Atyeke ariwnteke ini gaytakkis gikannuh-nipwi kapusa kinetihwa pawtak amin ini leglis Uhokri Gipin ku samah in barewyewa paytwempu, in kehka akak barewyowinen tip, in bareswapu akak hiyeg gikankis. Igme Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

⁶ —Mmah yis hiyá ini paytwempu? Aysawnemenek yis hiyapni madikte mehpikanek.

In hirohe madikte waygboitenek. Iné pahow tip ka msakwanek papitmintak akak guyaki tip akiw.

⁷ Igkis timapni henne, igkis ayapri:

—Kiyapwiye, kabetpahki inakni piwn kahayaknek? Pariye danuh adahan arekhetni ku in kennesa adawnhannek?

⁸ Igme kaytwa giwnkis:

—Ka yi muwaka kinikiswa ta gitkis hiyeg. Mmanawa aysawnemenek kaayhsima hiyeg kahayaknek nuwaprik ke wotbe ignes aytu nuwntakbe. Igkis awnanek: “Nahnewa Cristo, nah Uhokri gikanyan adahan yikumaduketni.” Hawwata igkis awna: “Kuwis ahawkanaprik amaksemni hawkri.” Ka ba yi iha inakni giwnkis.

⁹ Ku aysaw yis timé arak kutimniki akak kerka ka yi muwaka wadisasaw. Amawka ku in kit dañuh henneme kote danuhte amaksemni hawkri.

¹⁰ AYTEKE ig awna gitkis:

—Aysawnemenek pahabunene hiyegipiyene kerbetpikisnek gikakkis nawenéwa hiyegipiyene akiw. Gupelma kerbetpikis igkisweke gupelma.

¹¹ Apim ini kaayhsima sagkaki kaahawnasima muwwapu waxribdiw. Hawwata mbeyepye karayt biyuh muwwapunek. Hawwata kaayhsima mihetniki danuh muwwapunek. Hawwata akiw mbeyepye arikna humawnek amadga en. In keh hiyeg apis mpiynepepye.

*Jesus Gihiyegapu Hiyapkiska Mbeyne Gitkisnek
Mt 10.19, 24.9; Mk 13.9; 2 Tim 3.1*

¹² —Henneme apit ini mbayka danuh, yis nuhiyegapu kamaxwika gapitkis hiyegnek yis hiyapkiska mbeyne yitnek. Apim ini yis

kamiyepkanek agiku gileglisakis. Ayteke nikwe yis paraksepka agikut parakseket. Hawwata akiw yis kamiyepkanek ta gitkis ikiparat ta gitkis hiyaptigi. Yis waxepka ta gipetunatkis apatra ku samah yis nuhiyegapu.

Uhokri Gitip Ikí Yit Yuwit Adahan Yis Awna

Mt 10.19; Mk 13.11; Lk 12.11

¹³—Ka sam. Ini humaw yihawkanaprik adahan yis kehne temwe ndahan.

¹⁴ Ahegbetanabay yihiyakemni ku akak inin adahan yis ka ipegmina yihiyakemni adahan ku pariye yis awna gitkis apim ini hawkri.

¹⁵ Nahwa ikí yuwit yit adahan yis awna gitkis apim ini. Nahwa ikí hiyakemniki yit. Ayge yipetunyapu ka hiyá asamanak adahan igkis diyuhkis yinetni. Igkis ka hiyá igkisma kaytwa yiwn apim ini hawkri.

*Aysawnemenek Ignesweke Pakebyekne
Kamaykisegbet*

Mk 13.12

¹⁶—Apim ini hawkri yigwa kamaykiswey, yinagwa kamaykiswey, yikebyupwiwa kamaykiswey, yikagmadapuwa kamaykiswey. Juktah egkis umahkise yaytaknek.

¹⁷ Ayge madikte hiyeg amiyhepyi awaku ku samah yis nuhiyegapu.

¹⁸ Ka sam. Uhokri apuriwyi kabayhtiwa. Yisemuwa ka matis.

¹⁹ Ku yis ka isahkiswa nuwhu, yis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

*Jerusalém Mehpikanek
Mt 24.15; Mk 13.14; Lk 23.28*

20 —Ku aysaw yis hiyá Jerusalém kiyaraniw akak suwtat, ini arekhetni ku ahawkanaprik kuwis danuh adahan in mehpika.

21 Ku aysaw in danuh nikwe amawka hiyeg pese ayteke kibentenwa. Amawka ku pariye msekwenepwi ay Judeyamnaw amawka ku igkis bisike ahaprikute apuheku ini waxribdi. Igkisme ku pariye msekwenepwi ay apit Jerusalém amawka igkis pes ayteke nipayitak. Igkisme ku pariye msekwenepwi aparayewa ariw ini paytwempu amawka igkis ka bisik atere nipayit.

22 Mmanawa ahawkanaprik hiyeg jerusalémyenepwi katiwnipwe apatra gitaraksankis. Madikte in danuh ta gitkis ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. Metakwa in kahayak.

23 Akayih. Kaayhsima mahikoriki apim ini hawkri gudahankis tinogben biyuhkisnopwi hawwata gudahankis tinogben ku pariye sukkisanyopwi. Kaayhsima mahiko adahan egnes bisik. Mmanawa kaayhsima mbayka danuhnek ta apitit inin waxri. Hiyeg hiyá mbeyne kaayhsima aynek apatra gitaraksankis.

24 Kaayhsima hiyeg gaytakkis igkis umehpikanek akak ponya. Kaayhsima hiyeg gaytakkis igkis kamaxapepka igkis waxapepka ta apitit mpuse waxri. Apim ini ignes hiyeg kane judeyenepwima igkis xuwehe hiyeg jerusalémyenepwi giwaxrikis. Igkis msakwa ayge juktah ku aysaw gihawkanaprikis danuh adahan Uhokri pisenwa gikumadukankis ayge.

*Jesus Gidawnhan Atan
Mt 24.29; Mk 13.24; 1 Tess 1.7; 2 Ped 3.10; Apok
1.7, 19.11*

²⁵ —Ayteke ariwnteke ini, mbeye arikna humawnek agiku hawkri akak kamuw akak kayg akak warukma akak warapyu. Ayme amadga wayk madikte hiyegipiyenepwi kiyimwih ginaktinkis awaku ku samah paraw bobo kiman mpiynepepye parawhokwa.

²⁶ Hiyeg nuwiknawrumpi awaku gapisnikis abohri ku pariye me danuh gitkismet. Mmanawa madikte ku pariye agikunene hawkri, apim ini in ayguhwebdinek ariw niwetri.

²⁷ Ayge apim ini nikwe hiyeg hiyapunnek, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Nah ayta abetimpi ukuhne akak madikte ndatni akak madikte nukiythani kabutennene.

²⁸ Yisme ku samah yis hiyá ini mbeyne danuh, ka yi muwaka apisasaw. Sarayhnay yi pegyi ta inugikute adahan yis nuhiypetni. Apim ini yam-nihka humaw kibentenwa.

*Yuwit Patuwesbuhka Amin “Figeyra” Akat
Mt 24.32; Mk 13.28*

²⁹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis pahat yuwit patuwesbuhka. Ig awna:

—Ipegarnay ta gumkat no ah akat “figeyra” akak arakembet ah akat akiw.

³⁰ Ku aysaw wis hiyá egnes kapanhaw akiw in arekhettini huwewe wot ku guhawkanaprikkis kennesa danuh nikwe adahan egkis kew.

³¹ Hawwata aysawnemenek ku aysaw yis hiyá ini mbeyne danuh, metakwa yis hiyakni kuri

ku Uhokri gikumadukan ahawkanaprik kenesa danuh kuwis.

³² Hiyeg ku pariye amedgenepwi inin apim ini hawkri, apit ignes madikte miyarap ayipa in-akni madikte danuh gitkisnek ku samah nuwnhu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

³³ En biyuke, waxri biyuke, henneme nuwnhu ka biyuk.

Msakwanabay Ahegbet Apanenekwa

Mt 24.42; Mk 13.35; Lk 12.35; 1 Tess 5.4

³⁴ —Msakwanabay ahegbet apanenekwa apit ini hawkri danuh. Ka yi muwaka ikatuswa arit amadgaya inin. Ka yi muwaka ikatuswa arit fet arit urukihwaki. Nawenétke pahaye adahan in hawkri danuh yis ka iknima.

³⁵ Ke pahapwi hiyegbe pahaye adahan ig sibuhe agiku tey ig ka hiyaknima. Pahaye adahan in dehekwig. Mmanawa hennewa in danuh ta gitkis madikte hiyeg amedgenepwi inin.

³⁶ Amawka yis apuriwnenekwa apanenekwa, yis ayepne yawaygyi ta git Uhokri adahan yis ka matakasaw arit madikte ini mbayka ku pariye nemnikumpiye. Amawka yis ayepne yawaygyi adahan yis yidukwenewa tabirnene amadga hawkri juktah ku aysaw nuhawkanaprik danuh nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

Mpulse Aygete Jesus Pes Paytwemputak

³⁷ Mpuse hewke ig Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge ini legis kewye Uhokri Gipin. Mpuse aygete ig pes apuritak paytwempu Jerusalém. Ig mpiyesha mpuse mtipka ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegit.

38 Hewkepye hiyeg danuhne atere agikut ini Uhokri Gipin adahan igkis timepnes Kiyapwiye Jesus giwn.

22

Judas Iskariyotis Ahegbetepye Ginetni Adahan Kamaykis Jesus

Mt 26.14; Mk 14.10

1 Msekwe aynessa hawkri adahan judeyenepwi gipetrakis adahan igkis axnes muttuhyan arih akak bugut miyegbiye adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkise muttuhyan gidukwenaprikis gihiyegapu.

2 Nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan igkis ipegminenes gihiyakemnikis adahan igkis hiyak ku samahpa igkis umahkise Kiyapwiye Jesus. Igkis apise nawenétke hiyeg fetyapu ayge hahhayruke gikakkis gipatra.

3 Aytéke ner wapitye gikiparadkis Satanás ig kawihe pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi kewye Judas Iskariyotis.

4 Aytéke nikwe ig Judas Iskariyotismin tipik ta gimkatkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin. Ig danuh atere, ig kinetihwa gikakkis adahan ig kamaykiswiye Kiyapwiye Jesus ta gitkis.

5 Igkis timapni henne, igkis batek ginaktinkis kaayhsima. Igkis awna git:

—Ku pis kamaykis Jesus ta wothu, usuh katiwnihpi.

6 Igme kaytwa giwnkis:

—Ihi. In kabay nuthu.

Ayteke nikwe ig gihapu Kiyapwiye Jesus adahan ig hiyá ku aysaw gihawkan danuh kabayhtiwa adahan ig kamaykiswig aparayewa ariw hiyeg.

Iwetrit Ahegbet Adahan Jesus Fetya Gikakkis Giwatnipwi

Mt 26.17; Mk 14.12

⁷ Ayteke ariwnteke ini, danuh ahawkanaprik adahan ini fet adahan hiyeg axnes bugut miyegbiye. Abet pitatye hawkri abet ini fet ignes judeyenepwi umah muttuhyan adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkise muttuhyan gidukwenapikkis gihiyegapu.

⁸ Ayge nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis kiyapwiye Pedru gikak kiyapwiye João. Giwn:

—Ataknabay ahegbeta pahapwi muttuhyan adahan waxniwiy abet upetrawiy.

⁹ Igkisme ayapri:

—Kiyapwiye, kineypa pimawkan adahan usuh ahegbetin?

¹⁰ Igme kaytwa giwnkis:

—Ku aysaw yis parakanten apitit paytwempu Jerusalém, ayge pahapwi awayg patiptak yikaknek. Ig hiyuwe akak kaggap un atiy. Makekwepnay gihapu. Ku kiney ig parak agikut payt, yis parak aterewata.

¹¹ Awnanabay ta git payt akipara ku yikan-nuhten awna: “Kineypa xam adahan nah fetya axne muttuh arih gikakkis nukannuhnipwi?”

¹² Ayge nikwe ig akki ta yitnek pahayku xam nopsadnene ayhté payt apahnap

inuteknene. Arikna ayge madikte ahegbet kuwis. Ahegbetanabay umanawiy ayge adahan wixwiy fetya.

¹³ Igkis piyananene timapni henne, igkis tipik ta apitit paytwempu. Igkis danuh atere, igkis utí madikte ku samah Kiyapwiye Jesus akkamnih gitkis. Ayge nikwe igkis ahegbete madikte adahan igkis fetya axnes muttuhyan arih. Pisenwa igkis diyuhe ta git Kiyapwiye Jesus.

*Jesus Kiyekiswa Gitkis Giwatnipwi
Mt 26.26; Mk 14.22; 1 Kor 11.23*

¹⁴ AYTEKE ariwnteke ini ku aysaw ahawkanaprik danuh, igkis atere fetya. Ig Kiyapwiye Jesus bat ahumwa axtet gikakkis giwatnipwi.

¹⁵ Ayge ig awna ta gitkis:
—Kennesa kuri adahan nah hiyapkiska mbeyne nuthu. Kibeyne, apit in danuh nuthu, nah ka-hawkan fetya ay yikak. Nah kaayhsima axkere inin muttuhyan arih yikak ku apim inin.

¹⁶ Ig muttuhyan arakak ndahan. Ku samah ig umehpika gidukwenaprikkis amekenegben mar-iwha igkis isamtaw, hawwata nah umehpikanek. Apim ini nah inyerwa keh hiyeg isamtaw. Awetupye nah ax yikak henne akiw juktah ku aysaw madikte ini arakak inyerwa danuh abetnewa Uhokri gikumadukan. Hennewatbaki in.

¹⁷ AYTEKE ig iwé pahow goblé. Ig kabayha Uhokri. Ig awna gitkis:

—Amapanay inin win. Mpuse pahapwimpi higá niwntak.

¹⁸ Kuri nah ka takunima higá win ay amadga inin akiw. Awetupye nah higá win ay juktah ku

aysaw Uhokri gikumadukan danuh. Hennewat-baki in.

¹⁹ Ayteke ig iwé pahak bugut. Ig kabayha Uhokri. Ig sigkebdih ini bugut ig ibekhepni ta gipuriwkis giwatnipwi. Ig awna gitkis:

—Inin bugut in nihhu ku pariye nah sigkebdihkis yidahannek. Han pitatit yis axne bugut ke ininbe kikibereput adahan yis nukiyetninek.

²⁰ Ayteke ariwnteke ini pisewa gaxnikis madikte gimanakis, ig iwé pahow goblé. Ig keh nikak hawwata ku samah ig keh akak bugut. Ig awna gitkis:

—No goblé eg Uhokri gahegbetawni nukunewa yidahan. Mmanawa ig Uhokri ahgebete ginetni nukunewa akiw gikakkis hiyeg adahan ku samah ignes humaw gihiyegapu. Nahme sukase numighu yidahan kahadbe ini gahegbetawni in humaw.

*Jesus Akki Ku Pariye Gikamaykiswitni
Mt 26.21; Mk 14.18; Jo 13.18*

²¹ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna:

—Pahapwi yaytak ay, giwak payak akak ndahan ay aduhyamadga axtet, iggi kamaykiswennek ta gitkis nupetunyapu.

²² Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah umahkiswanek ku samah Uhokri ikiswanaw ndahan. Amawka ku nah miyá henneme ner ku pariye nuwmasepten iggi hiyá mbeyne kaayhsimanek nupatra.

²³ Igkis giwatnipwi timapni henne, igkis kinethwa pawtak amin ku pariyepa kehpiye ini gikak Kiyapwiye Jesus henne.

*Ka Ba Yi Ikaw Gapitminnama Pahapwi
 Mt 20.25; Mk 10.42; Rom 12.3, 10, 16; Ef 4.2; Fil
 2.3; Tiyagu 4.6; 1 Ped 5.3*

24 Hawwata akiw igkis kapusa mapihpak amin ku pariye gaytakkis pi kiyattenene giwkis.

25 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ka yi muwaka ikaw gapitminnama pahapwi. Ikiparat amadgayapu inin igkis ikaw gapitminkis gihiyegapukis. Igkis kabukhewpi gitkis. Henneme igkis kanumkiswa “Hiyeg gamnihtenkis”.

26 Yisme ka hennema. Yidahan nawenéwa. Yisme yidahan ku pariye yaytak yapitmin madikte amawka ku ig ka kabukhaw yit. Amawka ku ig ikaw ke wotbe igwa yibukbe. Ku pariye kumadukene amawka ku ig ikaw ke wotbe igwa kumadukakibe.

27 Uyay akki nuthu. Pariyepa pi kiyatte giwtrikkis hiyeg? Ba pahapwi ku pariye betnene ahumwa gaxten ig axne ayge? Ba ig pi kiyatte? Ba kawk ba ner gibuk ku pariye ewkne gimana git? Nah akkite yit ku pariye gaytakkis pi kiyatte. Ner ku pariye betnene ahumwa gaxten iggi pi kiyatte giwtrikkis hiyeg ay amadga inin. Nahme nah ka ikaw kema ner kiyatyema. Nah ikaw kewa pahapwi ibuktibe ay yibet. Amawka ku yis ikaw hawwata ke nahbe.

28 Yis kibeynepwi nuhiyegapu yis arehun kabayhtiwa abet mbeyne. Nikwe aysawnemenek yis hiyá kaayhsima kabaykanek.

29 Ku samah Nighu ikí kumadukaki nuthu, nah hawwata nah ikí yitnek.

30 Apim ini yis ax payak nukakhu yis higap payak nukakhu ayhté ku kiney nukumadukan. Hawwata yis batebdeweknene amadga yepwi kiyatyo adahan yis hiyekne gikakkis madikte israelyenepwi.

*Jesus Akki Git Pedru Ku Igme Wihwepye Giw
Mt 26.31; Mk 14.27; Jo 13.36*

31 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta git kiyapwiye Pedru. Giwn:

—Simawh, Simawh, ayipa ikepka kumadukaki git wapitye gikiparadkis Satanás adahan ig yi-hikekten. Ig kiyimwihyi kaayhsimanek adahan yipekiswitni nuwhu hawwata ke pahapwi awaygbe ku pariye sassah amutri guyak amadga huw adahan pekkisiwiye gumar.

32 Henneme nah kuwis piriyepkaw pidahan adahan pis ka tuguhkis pikamaxwan. Kuwewanek ku aysaw pis diyuh ta nuthu akiw ikinaba pikebyupwi gawaygyikis.

33 Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, nah ka isahkiswekere piw. Hiyawa pis kamaxwika henneme nah ahegbet adahan nah kamaykiswa payak pikak. Hiyawa pis umehpika henneme nah ahegbet adahan nah umahkiswa payak pikak.

34 Igme awna git:

—Ped, ku apim inin mtipka pis wihwe nuwhunek. Apit takarak awna pahaywowa gawnhan pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput. Apim ini pis awna ku pis ka hiyakun. Hennewatbaki in.

Ahegbetawnabay Adahan Ntepkekni Yiw

35 Ayteke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis madikte giwatnipwi. Giwn:

—Ku samah nah awahkiswey kuhwekwa adahan yis ekkene nuwnhu ta gitkis hiyeg, nah awahkisyi makakura, masakola, makasutni. Apim ini ba ay arikna muweke yit?

Igkisme kaytwa giwn:

—Kawa, Kiyapwiye. Yuma ariknawnama muwekne wothu.

36 Igme awna gitkis:

—Kurime ka hennema akiw. Ku pariye kakakura kasakola amawka ig iwé gikakura ig iwé gisakola. Ku pariye yuma giponyaga amawka ig piyuk pahak gisimsa adahan ig isimne giponyaga akak eggū gisimsawen.

37 Mmanawa kuwis ahawkanaprik danuh adahan nah ikaka ke wotbe nah kakehniyebe. Uhokri gannasan kinetihwa numinhu minikwak ku in danuh nuthu. Hennewatmeki in danuhnek. Mmanawa madikte ku pariye Uhokri gannasan ndahan in kabá makisu.

38 Igkisme timapni henne, igkis awna:

—Kiyapwiye, mmukna gukebyikis ponya ay.

Igme kaytwa giwnkis:

—Ikeypi.

Jesus Piriyepkaw Ayge Jetsêmani

Mt 26.36; Mk 14.32

39 Pisenwa nikwe ig pes ayteke, ig tipik ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit ku samah inpawa ig keh. Igkisme gikannuhnipwi tipike gihapti.

40 Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Piriyepkawnabay marihwa yis ka isaksaw arit mbayka.

41 Ayteke ig wewkiswe ataresa barew apiyukan. Ig paberetusaw ig piriyepkaw ta git Uhokri.

42 Ig awna:

—Nighu, ku pis mpithekkere ini mbeyne ndahan, uyá amnihun mpithapni ndahan. Henneme ku in pimawkanwa in danuh nuthu, ka sam in danuh nuthu. Nah ka kehkere ndahan nubetki. Henneme nah kehkere pidahanwa pibetki.

43 Pahaye adahan pahapwi ahj hiyapkiswe ta git atere, ig ikene gawaygyi git.

44 Igme Kiyapwiye Jesus wakaymni mpiynepepye. Ig hiyapni henne, ig piriyepkaw pi kihhawnate akiw. Ig piriyepkaw ba ahawnapepyé he giwnrapwi suke ke migatbe suruhpiyebe ta waygboit.

45 Ayteke pisenwa gipigyepekawni ig kannikaw, ig diyuhe ta gitkis gikanuhnipwi. Ig utepriks himekweke awaku igkis barukiswe.

46 Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Mmahpaki yipewkan yis himegbet? Kannikawnay. Piriyepkawnabay marihwa yis ka isaksaw arit mbayka.

Jesus Kamaxwika

Mt 26.47; Mk 14.43; Jo 18.3

47 Ku samah ig awnempiye inakni yuwit, pahabunad hiyegad danuh atere. Ner pahapwi gaytakkis giwatnipwi kewye Judas Iskariyotis ig wew pitatyempi gapitkis. Ig danuh atere, ig mpiye danukwa ta gihumwat Kiyapwiye Jesus adahan ig gaympoketni.

48 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig wakaymni. Ig awna git:

—Judas, mmah pis kamaykisun akak aym-pokaki, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin?

49 Igkisme nerras ku pariye aynenepwi gikak Kiyapwiye Jesus igkis hiyapni henne, igkis hiyak ku pariye me danuhe git. Ayge nikwe igkis awna git:

—Kiyapwiye, ba pis muwaka usuh iw uponyaga adahan usuh kapetunsigkis?

Pedru Ihuke Pahapwi Awayg Gitaybi

Mt 26.51; Mk 14.47; Jo 18.10

50 Aynewa pahapwi gaytakkis nuwipwihe pahapwi ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis. Ig ihuke gitaybi kihehaptak.

51 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Ka ba kehni henne.

Ayteke ig dax gitaybi adukwen, in humaw akiw.

52 Ayteke ig awna ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras apuriwnepwi Uhokri Gipin, nerras judeyenepwi giwewkistenkis ku pariye gikamaxwitni atere. Giwn:

—Mmahkay yis ayta akak madikte yiponyaga akak madikte yasuga? Mmahkay yis ayta nukamaxwitni ayamaw ke wotbe nah amepyebe?

53 Takunipti nah ayge yikak yikanuheten agiku Uhokri Gipin. Henneme yis ka kibowka kamaxun ayge. Ka sam. Kuwis yihawkanaprik danuh adahan yis keh nukakhu ku samah amisnapyi akiparad gimawkan.

54 Ayteke nikwe igkis kamaxe Kiyapwiye Jesus igkis waxepri ta gipinekut ner muwpegpiyene gikparakis. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig makeke gihapu butte henneme ig piyawakte giw aynessa.

*Pedru Wihwa Giw Jesus
Mt 26.69; Mk 14.66; Jo 18.15*

55 Igkis danuh atere gipinekut ner muwpegpiyene gikparakis, nerras hiyeg hamehe tiket ayté gipinbuk. Igkis bat atere ahumwa eggū tiket. Ig kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig bat atere-wata payak gikakkis.

56 Ayteke pahapu tino bukitwiyo hiyapri ayge betnene abet tiket abutni. Eg ipegkak gikak, eg awna:

—Ner awayg hawwata wew gikak Jesus.

57 Igme wihwe giw. Ig awna ta gut:

—Kiyapuno, nah kawa hiyakriwa ner awayg.

58 Ayteke ariwnteke ini pahapwi hiyeg akiw hiyapri atere. Ig awna git:

—Pisnewa gaytakkis Jesus gikannuhnipwi.

Igme kaytwa giwn:

—Ka nawhnama.

59 Ayteke ariwnteke ini ayiptenesa akiw, pahapwiwa awayg awna akiw:

—Hennewa. Ner awayg Jesus gikannuhni. Mmanawa ig hiyeg galiléyene hawwata ke Jesusbe.

60 Igme kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Nah ka hiyakwa inakni yuwit ku kamin pis awna.

Nikwenéwa ku samah ig awnempiye inakni yuwit, pahapwi takarak awna.

61 Apiminewa ini hawkri ig Kiyapwiye Jesus ipeganaw ta gimkanit kiyapwiye Pedru. Igme kiyapwiye Pedru hiyapni henne, ig kiyé inakni ku pariye Kiyapwiye Jesus giwn kuhwekwa ta git amin: “Apit takarak awna pahaywowa gawnhan, pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput.”

62 Ig kiyé inakni giwn nikwe, ig pes ayteke. Ig kiyemna gitaraksan mpiynepepye. Ig biyuk gikan. Ig tihene ayge.

Hiyeg Biyuh Jesus

Mt 26.67; Mk 14.65

63 Apimwata ini nerras hiyeg ku pariye Kiyapwiye Jesus ay giwakukis, igkis biptepri igkis hiyaraptihpig.

64 Ayteke igkis wanakotepri igkis biyuhpokepri. Igkis awna git:

—Ku pis Uhokri gawnepe, asá akki wot ku pariye pibiyuhatepten.

65 Ayteke igkis awna arakembet yuwit akiw adahan gimiytetni.

Jesus Ay Gipetun Muwpegpiyene Gikiparakis

Mt 26.57; Mk 14.55; Jo 18.12

66 Hewke nikwe hawkanawa madikte judeyenepwi giwewkistenkis igkis keh gipandukawnikis. Igkis pahadguhwe payak gikakkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan. Ayteke igkis waxase Kiyapwiye Jesus ta gipetunatkis. Ig danuh atere, igkis awna ta git:

67 —Ku pis Cristo, ku pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni, asáakkaw wothu.

Igme kaytwa giwnkis:

—Ku nah akkaw yit, yis ka iha inakni nuwnhu.

68 Waké nah ayapyibe amin inakniwata, yis ka kaytwakam.

69 Kuri yis betnene ayge adahan yis hiyekne nukakhu. Henneme kuri aytekihan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, nah bat ayge gihumwa Uhokri detye ay amun ini iwetrit ku pariye kanenikiythanasima kihehaptak. Apim ini nahme hiyekne yikak nikwe.

70 Igkisme timapni henne, igkis awna payebitak:

—Mmah pis Uhokri gikamkayh nikwe?

Igme kaytwa giwnkis:

—Nahnewa ku samah yis awna.

71 Igkis timapni henne, igkis awna:

—Pariyeki umawkanwiy akiw? Wixwiy ka muwaka hiyeg akki wotwiy ariknawnama Jesus gitaraaksan akiw. Kuwis ig taraksa ay wowtrikwiy. Ig makukse Uhokri ay wowtrikwiy. Uyay katiwnise ini gitaraaksan git.

23

Jesus Ay Gipetun Pilatus

Mt 27.1, 11; Mk 15.1; Jo 18.28

1 Ayteke nikwe igkis kannikawbet igkis waxe Kiyapwiye Jesus ta gipetunat ner hiyaptigi romayene ig amekene Pilatus.

2 Igkis danuh atere, igkis kapusa kamiyepri ta git amekene Pilatus. Igkis awna ta git:

—Ig ner awayg mbeyhene uhiyegapu judeyenepwi gihiyakemnikis. Ig awna gitkis adahan igkis ka katiwnih gupelma. Ig ikawpari ke wotbe igwa ukiparabe, ke wotbe ig Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

³ Igme amekene Pilatus timapni henne, ig ayá Kiyapwiye Jesus:

—Mmah pis judeyenepwi gikiparakis?

Igme kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna.

⁴ Aytéke pisewa ginétni gikak Kiyapwiye Jesus, ig amekene Pilatus awna ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi ayge gikakkis nerras hiyeg pahabunene. Giwn:

—Nah ka utí mbaynama gikehni.

⁵ Igkisme kaytwa giwn akak dagawnka. Igkis awná:

—Ig Jesus mategbetene hiyeg gihiyakemnikis muwwapu Judeyamnaw muwwapu Galiléyamnaw he ig danuh atan apitit inin paytwempu.

⁶ Igme amekene Pilatus timapni henne, ig ayaprikis:

—Mmah ner Jesus, mmah ig hiyeg galiléyene?

⁷ Igkisme kaytwa giwn:

—Ihi. Ignewa.

Ig amekene Pilatus timapni henne, ig awna:

—Ignewa kiyapwiye Erodis kumaduka hiyeg galiléyenepwi. Nah awahkiste Jesus atere gimin adahan igme hiyak gikak.

Aytéke nikwe ig awahkiswig atere gimin amekene Erodis. Apim ini hawkri ig amekene Erodis ayge apit ini paytwempu Jerusalém.

Jesus Ay Gipetun Erodis

⁸ AYTEKE NIKWE IG KIYAPWIYE JESUS WAXEPKA ATERE GIT. IG AMEKENE ERODIS HIYAPNI HENNE, IG BATEKE GIMIN. KIBITE HAWKRI KWIS IG HIYEP-KEREPRI MMANAWA IG KINETNI GAK IG GIPEWKANKAM IG KEHKIS ANNUT GIT ADAHAN AREKHETNI GIDATNI.

⁹ AYGE NIKWE IG AYAPTIQ AKAK KIBITE AYAPKA. IGME KIYAPWIYE JESUS KA KAYTWA GIWN.

¹⁰ AMUNINI NERRAS MUWPEG KIYATYEPWI GIKAKKIS NERRAS KANNUHEKEPUTNEPWI GIMIN AMEKENE MOÍS GIKUMADUKAN IGKIS TABIRBET AYGE GIMUN AMEKENE ERODIS, IGKIS KAMIYE KIYAPWIYE JESUS AKAK MADIKTE GIHAWNAKIS.

¹¹ AYTEKE NIKWE IG AMEKENE ERODIS GIKAKKIS GISUWTATAPU IGKIS MIYATEPRI IGKIS HIYAPTIHPIG. PISENWA IG KADAGMANKISEPRI AKAK BAREWEYE DAGAM KE WOTBE IG IKIPARATBE IG AWAKHISWIG DIYUH TA GIMIN AMEKENE PILATUS.

¹² APIMINI HAWKRI IG AMEKENE ERODIS KAPUSE PASAMRAK GIKAK AMEKENE PILATUS. APITINI IGKIS KA PASAMRAK, HENNEME APIMINI IGKIS KAPUSA PASAMRAK.

Jesus Daddahkiswika

Mt 27.15; Mk 15.6; Jo 18.39

¹³ AYTEKE ARIWNTKEKEINI IG AMEKENE PILATUS WATIHE GITKIS NERRAS MUWPEG KIYATYEPWI ADAHAN IGKIS AYTA GIT PAYAK GIKAKKIS NERRAS JUDEYENEPWI GIWEWKISTENKIS GIKAKKIS MADIKTE HIYEG.

¹⁴ IGKIS DANUH ATERE, IG AWNA GITKIS:

—YIS WAXE NER AWAYG NUTHU, YIS AWNA NUTHU KU IG MBEHENE HIYEG GIHIYAKEMNIKIS ADAHAN IGKIS SIGUH GUPELMA. BOH. NAH KWIS HIKEKRI BAKI

inyerwatma ig keh henne. Nuthu ig ka keh arik-nawnama mbayka ku kamin yis kinetihwa nuthu.

¹⁵ Ig kiyapwiye Erodis kawnata utí mbaynama gikehni. Inneki keh ig diyuhkiswig ta nuthu. Ka ik adahan nah umahkisri.

¹⁶ Nikwe nupewkan nah biyuhkiswig. Ayteke pisenwa nah isahkiswig.

¹⁷ Ig amekene Pilatus awna inakni mmanawa mpuse fet ig gibetki isahkis pahapwi awayg ku pariye paraksepkkare ayge.

¹⁸ Igkisme nerras hiyeg timapni henne, madikte igkis kabiman. Igkis awna:

—Kawa! Ka isahkisri! Isahkis Bahabás udahan!
Hennebaki igkis kabiman.

¹⁹ Ig Bahabás ig pahapwi ku pariye padekwika agikut paraksekset apatra ku samah ig hahhayruke gikak gupelma ayge apit ini paytwempu, ig umehe pahapwi.

²⁰ Igme amekene Pilatus isahkiskere Kiyapwiye Jesus. Ig kapusa kinetihwa gikakkis nerras hiyeg

²¹ henneme igkis kabiman, igkis awna:

—Daddahkisnig udahan! Daddahkisnig udahan!

²² Igme awna gitkis amamnaput:

—Mmahki? Pariye mbayka gikehni? Ka kis adahan nah umahkisri. Ig yuma mbaynama gikehni. Nah biyuhkiswig. Ayteke pisenwa nah isahkiswig.

²³ Igkisme timapni henne, igkis kabiman kih-haw:

—Daddahkisnig!

*Pilatus Matiwniswa
Mt 23.8; 1 Ped 5.3*

Ig timapni henne, ayge nikwe ig matiwniswe.

²⁴ Ig awna:

—Hennewa nikwe ku samah gimawkankis.

²⁵ Ayteke ig isahkisase ner gayaptenkis git, ner ku pariye paraksepkkare apatra ig hahhayruke gikak gupelma ig umehe pahapwi. Henneme ig iké Kiyapwiye Jesus ta giwakuitkis gisuwtatapu adahan igkisme keh gikak ku samah nerras hiyeg gimawkankis.

Simawh Ayapa Jesus Hiyuh Guyakni

Mt 27.32; Mk 15.21; Jo 19.17

²⁶ Ayteke nikwe igkis gisuwtatapu tipikepri apititak ini paytwempu. Apigkune ahin igkis patipteke gikak pahapwi awayg sireneyene kewye Simawh. Ig gaytni powketek. Igkis hiyapni henne, igkis mpiksaptihpig adahan ig wew gihapu Kiyapwiye Jesus adahan gayapetni hiyuhne guyakni. Igkis iké guyakni ta giteyapminat kiyapwiye Simawh. Ayteke pisenwa igkis tipikwiyes akiw.

Tinogben Tih Giharit Jesus

²⁷ Kaayhsima hiyeg kabubukne kuruw gihapu. Kaayhsima tinogben ayge. Egkis tihenekwiyo, egkis kadniyo giharit kaayhsima.

²⁸ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ipeganaw gumkatkis ig awna gutkis:

—Yis tinogben jerusalémyano, ka ba yi muwaka tih nuharit. Hiyawa yis tih henneme tihnay yiharitwa, giharitkis yikamkayh hawwata.

²⁹ Mmanawa awah hawkri nemnik. Apim ini hawkri hiyeg awnanek: “Norras ku pariye ka kehti bakimni egnas kaayhsima gubunugakis.

Norras ku pariye yumanano gusarayhkis gukamayhkis amadgat wayk, yumanano gusukkisnikis egnes kaayhsima gubunugakis. Mmanawa kaayhsima mbeyne ay.”

³⁰ Apim ini ignes hiyeg apisnek mpiynepepeye he igkis awna ta arit waxri imuwindnene: “Uyá tuguh ta upitit. Ayam usuh.”

³¹ Hennewa awah hawkri nemnik mmanawa ku yis hiyá hiyeg keh mbeye hawkri nukakhu henne, yiskata akiw?

Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni, ig tipikwiye akiw? Hawwata igkis keh yikaknek.

Jesus Deddehpika Aminat Giyakni

Mt 27.33; Mk 15.22; Jo 19.18

³² Ayge piyana gikebyikis awaykemni kakehniye igkis waxepka payak gikak Kiyapwiye Jesus adahan igkis umehpika payak gikak.

³³ Ayteke igkis danuh ta apitit pahá waxri imuhgipitnene kewye “Waxri Hiyeg Gaptiwpitwiye”. Ayge igkis deddehe Kiyapwiye Jesus ta aminat giyakni. Ayteke igkis deddehe nerras piyananene kakehniyepwi aminat nawenépwi iyaknit akiw. Pisenwa igkis tabirase giyaknikis ayge gihumwa Kiyapwiye Jesus, pahapwi tabirasaka kihehaptak, pahapwime patuwanaptak.

³⁴ Apim ini ig Kiyapwiye Jesus piriyepkaw. Ig awna:

—Pa, uyá bayahminigkis nerras ariw inin gitaraksankis. Igkis ka hiyak ku pariye gikehnikis ku apim inin.

Ayteke nerras suwtat pisenwa gidaddahnikis, igkis arehwa akak tip adahan hiyá ku pariye

kabunuganen iggi darih Kiyapwiye Jesus gikawihni. Henne igkis ibekhepyes gikawihni pawtak.

*Jesus Mahipwihka Ayge Amin Giyakni
Mt 27.39; Mk 15.29*

³⁵ Madikte hiyeg tabirbet ayge igkis msekwe ipegbet ta gimkat. Nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis ayge gibetkis. Ayge igkis mahipwihpig. Igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Kuwis ig amnihe nawenépwi hiyeg. Ku ig igyerwa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni-wiy, hiyawa ig amnih gipit hawwata.

³⁶ Nerras suwtat ayge igkis hawwata mahipwihpig. Igkis danukwa kenesa git, igkis akaki win suwiwaye ta gimkanit.

³⁷ Igkis awna git:

—Ku pis igyerwa judeyenepwi gikiparakis, asá amnih pipit.

³⁸ Ayge amin giyakni apitmin gitew pahak kagta daddahka atere. Amadga ini kagta awna: “Ig Judeyenepwi Gikiparakis.”

Jesus Bayahmina Pahapwi Kakehniye Ayge Amin Giyakni

Mt 27.44; Mk 15.32

³⁹ Pahapwi gaytakkis nerras kakehniyepwi ku pariye daddahka ayge ig hawwata ig mahipwihpig. Ig awna git:

—Mmah pis ka Uhokri gikanyanma adahan ukumaduketni? Asá amnih pipit marihwa pis amnih usuh hawwata.

⁴⁰ Igme ner kakehniye pahapwiwa akiw ig timapni ner awayg giwn henne, ig himehpig. Ig awna git:

—Mmahki pis awna inakni henne? Mmah pis ka apis gibohri Uhokri? Wis ikaksaka adahan miyaka hawwata ke igbe.

⁴¹ Wis kis adahan miyá adahan katiwnihpiye utaraksan. Igme ner yuma mbaynama gikehni.

⁴² Ayteke ig awna ta git Kiyapwiye Jesus. Giwn:
—Kiyapwiye Jesus, kiyananuhba aysawnemenek ku aysaw pis ayta kumaduka.

⁴³ Igme kaytwa giwn:
—Ku apim inin pis msakwa numunhu abet kabayka ayhté giwetrikis hiyeg kibeynepwi miyarapye. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

Jesus Miyap

Mt 27.45; Mk 15.33; Jo 19.28

⁴⁴ Ayteke puwipka danuh. Pahaye adahan kamuw abutni ka kabutni akiw. Hawkri msanpi muwwapu juktah daraka kamuw in kapusa kabutni akiw.

⁴⁵ Nikwenéwa apim ini, ini kamis amaptenten Uhokri giwskekri barewpitye ku pariye agiku Uhokri Gipin in sigke pabakak. In woka ahin ta agikut ini Uhokri giwskekri.

⁴⁶ Nikwenéwa ig Kiyapwiye Jesus kabiman akak gihawna. Ig awna:

—Pa, nah ikí nanmaphu ta piwakuit kuri.
Pisenwa gawnhan inakni, giyakek madike. Ig miyap.

⁴⁷ Ayteke pahapwi romayene suwtat gikiparakis ig hiyapni madikte ku pariye danuh apim ini, ig kabayha Uhokri. Ig awna:

—Inyerwa ner awayg kibeyne hiyeg.

48 Hawwata akiw madikte nerras hiyepnepwi ku pariye pahadgupu ayge igkis hiyapni madikte henne, igkis biyuhe gidukkis awaku giwakemnikis. Henne igkis tipik ta gipinwatkis.

49 Igkisme nerras gidahewekten gukakkis norras kiyapunogben ku pariye danuhpanopwi payak gikak apititak Galiléyamnaw egkis tabirbet piyawakte aynessa. Egkis hiyap madikte.

Jesus Apuhpika

Mt 27.57; Mk 15.42; Jo 19.38

50 Ayge pahapwi awayg giw José. Ig kibeyne hiyeg, waditye hiyeg. Ig pahapwi gaytakkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis,

51 henneme gihiyakemni ka pakekuma akak ku samah igkis keh gikak Kiyapwiye Jesus ku samah igkis ahiegbet ginetnikis adahan giwmasepten. Ig kiyapwiye José ig ariwntak paytwempu Arimatéya ayge apit Judeyamnaw. Ig wahepnenelekwa Uhokri gikumadukan ku aysaw in danuh.

52 Ig kiyapwiye José hiyapni henne ku samah ayipa Kiyapwiye Jesus gimiremni, ig awna:

—Nah apuhpigte.

Ig tipik ta gimkat amekene Pilatus. Ig danuh atere, ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun isaksan adahan nah atere iwepye amekene Jesusmin gipit.

Igme amekene Pilatus kaytwa giwn:

—Bariká. Iwepnika.

53 Ig kiyapwiye José timapni henne, ig tipik. Ig danuh atere, ig wiwhe Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni. Ayteke ig wanakminepri akak pahak dagam seyne barewbetye. Pisenwa ig sarayhe gipit agikut pahayku imewti agiku tip amiyokni ku pariye kote kawihkahte.

54 Ig keh henne abet ini hawkri ku kabet hiyeg ahegbetaw adahan mayekne abet samdi.

55 Norras tinogben ku pariye danuhpanopwi payak gikak Kiyapwiye Jesus apititak Galiléyamnaw egkis hiyapni henne, egkis wew gihapu kiyapwiye José butte. Egkis hiyá Kiyapwiye Jesus gimew egkis hiyá ku samah gipit sarayhpika ta agikut ini gimew.

56 Ayteke ariwntekte ini egkis diyuhe gupinekutkis. Ayge egkis ahegbete imihgi akak pomad adahan gimihetni Kiyapwiye Jesus gipit adahan ig apuhpiki. Pisenwa egkis mayeke abet samdi ku samah amekene Moís gikumadukan awna.

24

Jesus Kannikew

Mt 28.1; Mk 16.1; Jo 20.1

1 Ayteke paka abet kabeyweke egkis tinogben tipikwiyos ta arimkanit Kiyapwiye Jesus gimew. Egkis iwé ini imihgi ku pariye gahegbetankis. Egkis tipik.

2 Egkis danuh atere, egkis uté gimew asabwat ayipa wokepka.

3 Egkis hiyapni henne, egkis pareke aterenewa agikut gimew. Henneme egkis ka utí Kiyapwiye Jesus gipit ayge.

4 Egkis hiyapni henne, egkis wakaymnibdi kaayhsima. Egkis awna:

—Kineypahki gipit?

Pahaye adahan egkis hiyá piyana awaykemni tabirwak ayge gumunkis. Igkis kasimsapu akak simis tigighwe.

5 Egkis hiyapni henne, egkis apisasew, egkis paberetusaw mabuw ta gikimpuitkis. Ayteke nikwe nerras awaykemni awna ta gutkis:

—Kiyapwiye Jesus ipeg. Mmahki yis gipegepten ay agiku miyapiye giwetri?

6 Ig yuma ay. Ig kuwis kannikew. Kiyemnahnay giwn ku samah ig awna yit kuhwekwa ku samah ig aynete apit Galiléyamnaw.

7 Apim ini ig awna yit ku ig kamaykiswikanek ta gitkis hiyeg ku pariye mbeyepyen en gihiyakemnikis. Ig awna ku ig daddahkiswikanek henneme amamnam hawkri ariwntak gimiremni ig kannikaw akiw.

8 Egkis timapni henne, egkis kiyé inakni giwn.

9 Ayteke nikwe egkis pese agikutak gimew egkis diyuhe ta gitkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikak pahapwi gawna (11). Egkis danuh atere, egkis ekke gitkis madikte ku pariye danuh gutkis. Henne egkis akki ta gitkis madikte gikannuhnipwi nawenépwi.

10 Eg kiyapuno Mahi Madalena gaytakkis norras tinogben gukak kiyapuno Joana gukak kiyapuno Mahi ku pariye kiyapwiye Tiyagu ginag gukakkis nawenópwiwa tinogben akiw. Egkis akki madikte ta gitkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi.

11 Igkisme timapni henne, igkis ka iha inakni gunetnikis. Gitkis he inetitapnen.

12 Igme kiyapwiye Pedru kannikaw, ig sigise atere arimkanit Kiyapwiye Jesus gimew. Ig danuh atere, ig darakaw ig iwasa atere ta agikut. Ig hiyá he Kiyapwiye Jesus gidagmanpitnen in kihubete ayge agiku gimew. Yumahe gipit ayge. Ig hiyapni henne, ig tipik baruki.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Piyana Gikannuh-nipwi

Mk 16.12

13 Nikwenéwa apim ini hawkri piyana gikebyikis gikannuhnipwi igkis tipikwiyes ta arimkanit pahá paytwempu kewye Emaús. In msakwa piyawakte ariw Jerusalém. Wis danuh atere adahan pisaya ler.

14 Igkis waywapi apigku ahin, igkis kinetih-wenes amin ku pariye danuh git Kiyapwiye Jesus amakohnokwa.

15 Igkis kinetihwenes ayge akak madikte gi-wakemnikis. Pahaye adahan igwa Kiyapwiye Jesus humewpi gihapukis butte. Ig waywe pa-hamteke gikakkis.

16 Igkis hiyapni henne, igkis mahikohpig. Gi-hiyakemnikis ka ik adahan igkis hiyakri.

17 Igme Kiyapwiye Jesus ayaprikis:

—Pariye yinetni kuhwekwa ahinaprik?
Igkisme msekwe barukibdi.

18 Pahapwi gaytakkis kewye Kilewpas, ig awna:

—Mmah pis nawwotunye arit Jerusalém?
Mmah pis ka hiyak ku pariye danuh ayge apim inin hawkri?

19 Igme ayaprikis:

—Pariye danuh?

Igkisme kaytwa giwn:

—Ku pariye danuh ta git amekene Jesusmin, ig nazaréyene. Ig Uhokri gawnepe. Ig keh kibeynen annut. Ig awna kibeynenen yuwit. Uhokri ay gikak. Madikte hiyeg kiyatig.

²⁰ Henneme nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis uwewkistenwiy igkis kamaykiswig adahan ig ikaksaka adahanikwa miyaka. Ayteke igkis daddahkiswig.

²¹ Usuhme upewkankama ku ignewa aya uwiwhpitniwiy giwakutakkis upetunyapuwiwiy wixwiy israelyenepwi. Ku apim inin kuwis amamnam hawkri ariwntak ku samah ini mbeyne danuh git.

²² Henneme ku apim inin aynessa waytakhu tinogben keh usuh wakaymni mpiynepepeye. Kabeyweke egkis tipik arimkanit gimew.

²³ Egkis danuh atere, egkis ka utí gipit ayge. Ayteke nikwe egkis diyuuh ta wothu. Egkis awna wothu ku egkis hiyá he ahjenenwa hiyapkiswa gutkis. Igkisme awna gutkis ku ig Kiyapwiye Jesus kuwis ipeg akiw.

²⁴ Waytakhu timapni henne, igkis tipik iwasenes gimew. Igkis danuh atere, igkis hiyá ku inyerwa ku samah norras tinogben awna. Henneme igkis ka hiyapri ayge.

²⁵ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Mmahkay yis ka pukuhasaki? Mmahkay yis ka iha madikte ku pariye Uhokri gawnepepu pitattyepwi awna?

²⁶ Amawka ku Cristo hiyá madikte ini mbeyne ayteke nikwe Uhokri ikí gikiythani ta gipitit akiw ayhté inugik.

27 Ayteke nikwe ig Kiyapwiye Jesus akkam-nih madikte yuwit amadgatak Uhokri gannasan minikweknene ku pariye kinetihwa gimin. Ig kapusa ariwntak amekene Moís gikagtan, ig akkam-nih madikte gannasankis Uhokri gawnepepu pitatyepwi ku samah in kinetihwa gimin.

28 Ayteke ariwnteke ini igkis kennesmin gi-dawnhankis arimkanit ini paytwempu ku kitwiye igkis. Ig Kiyapwiye Jesus keh ke wotbe ig mapiyepni, ig tipiknene.

29 Igkisme kinistig adahan ig msakwa ayge gikakkis. Igkis awna git:

—Uyá msakwanate ay ukakhu, mmanawa kuwis aygete, kabá msanpi.

Ig timapni henne, ig parak atere adahan ig msakwa gimunkis.

30 Ig batahkiswe atere adahan axne gikakkis. Ig kidis bugut. Ig kabayha Uhokri. Ayteke ig sigkebdih ini bugut ig ibekhepni gipuriwkis.

31 Aynewa Uhokri woke gihiyakemnikis. Igkis hiyakri ku ig Kiyapwiye Jesus. Aynewa akiw ig menwepi giwkis.

32 Igkis hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Ignewa Kiyapwiye Jesus. Mmanawa ku samah ig kinetihwempiye ukak ig akkamnihpiye Uhokri gannasan wot, giwn dax ta apit uyakni.

33 Ayteke nikwe igkis kannikaw igkis diyuhe tipik ta apitit paytwempu Jerusalém akiw. Igkis danuh atere, igkis uté giwatnipwi madikawkunene gikebyikis gikak pahapwi gawna (11), ignes pahadgupunas gikakkis gikannuhnipwi nawenépwi.

34 Ku samah igkis danuhantenwa atere, ignes kit awna gitkis:

—Inyerwa Kiyapwiye Jesus kannikew. Ig kuwis hiyapkiswe ta git Simawih Pedru.

35 Nerras piyananene gikebyikis timapni henne, igkis akki gitkis ku pariye kuhwekwa danuh gitkis ahinaprik. Igkis akki ku samah igkis hiyakri amun ku samah ig sigkebdihne bugut gidahankis.

Jesus Hiyapkiswa Ta Gitkis Giwatnipwi

Mt 28.16; Mk 16.14; Jo 20.19; Át 1.6

36 Ku samah igkis awnempiye inakni yuwit, igwa Kiyapwiye Jesus hiyapkiswa tabir ayge gibetkis. Ig awna gitkis:

—Uhokri gabay yikaknek.

37 Igkisme wakaymnibdi mpiynepepye igkis apisasew mpiynepepye. Gitkis igkis hiyá pahapwi anmapti.

38 Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Mmahki yis kiyimwihwa? Mmahki yis mategbeta yihiyakemni?

39 Ipegnay ta nuwakuit ta nukugkuprikut adahan yis hiyak ku nahnewa ay in. Daxtanuy. Ayge nikwe yis ihpin. Mmanawa anmapti yuma gih yuma gapita kema nahma.

40 Ig awna inakni, ig akki giwak gitkis akak gikugku adahan igkis hiyá pudubdu adukwen.

41 Igkis hiyapni henne, igkis batek mpiynepepye. Kabahte igkis ka ikwa adahan ihpin. Igkis wakaymnibdi mpiynepepye. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ba yis kamananama adahan nah ax?

42 Igkis timapni henne, igkis iki git im tepka.

43 Igme iwepni, ig axni ay giwtrikneswa.

44 Aytéke nikwe ig awna gitkis:

—Kuhwekwa ku samah nah aynete yikak, nah akki yit madikte ku pariye amekene Moís gikagtan kinetihwa numinhu, madikte ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa numinhu, madikte ku pariye kagta apatkekne Salmus kinetihwa numinhu. Nah awna yit ku inyerwa in danuh nuthunek. Kuri, kibeyne, metakwa in kuwis kahayak.

45 Aytéke nikwe ig woke gihiyakemnikis adahan metakwa igkis pukuha Uhokri gannasan gidahan.

46 Ig awna gitkis:

—Uhokri gannasan minikweknene awna ku amawka nah hiyá mbeyne kaayhsima, amawka nah umehpika, henneme amamnam hawkri ari-wntak numiremni nah kannikaw akiw.

47 Hawwata akiw in awna ku amawka inetitkekne atak muwwapu nuwntak adahan ekkene nuwnhu ta gitkis madikte hiyegipiyenepwi. Igkis inetitkekne kinetihwa gitkis adahan ignes wages gihiyakemnikis marihwa Uhokri bayahminigkis ariw gitaraksankis.

48 Yisnewa ku pariye inetitkekne ndahan adahan ekkene inakni yuwit ta gitkis. Pitatyé yis kapusa akkin ay Jerusalém.

49 Hawkuwanek nah kawihkis ntipuh ta yipititnek ku pariye Wigwiy gikaksan ta yit. Msakwanabay ay apit ini paytwempu Jerusalém juktah ku aysaw Uhokri gannu kawihkiska ta yipititnek.

*Jesus Iwepka Ta Inugikut**Mk 16.19; Át 1.9*

⁵⁰ Ayteke pisenwa inakni gawnhan, igkis pese. Ig Kiyapwiye Jesus waxeprikis kenesa arimkanit paytwempu Betâniya. Ayge ig awokasaw ta gimkanitkis. Ig sarayh kabayka ta gipititkis.

⁵¹ Hennewa ig tipik giwkis ig iwepka ta inugikut.

⁵² Igkis hiyapni henne, igkis kabayhig. Ayteke igkis diyuhe ta apitit Jerusalém akak madikte gibetkikis.

⁵³ Ariwnteke ini igkis takunipti agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge igkis kibeyhenes Uhokri takunipti.

Uhokri Gannasan New Testament in Palikúr

copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Palikúr

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1982, Livraria Cristã Unida. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Palikúr

© 1982, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

e4018e63-d5cc-57be-a787-43c649addd6b